

2011

Ribe Katedralskole

Ribe Katedralskole er landets ældste gymnasieskole. Dens officielle fødselsdag er 13. juni 1145, hvor den allerede eksisterende skole bliver overdraget til Ribe Domkirkes administration.

Forsiden: Ribe Katedralskole har fået et nyt samlingsrum i to etager. Vi kalder det Salen, den åbne overetage kalder vi Førstesalen. Billedet på omslaget er et kig ind i dette nye rum.

Ripenseri

Forord	3
Kalender 2011	4
Translokationen 2011	8
At begynde på gymnasiet	14
Island – skabt af ild, hærdet af is	16
Besøg fra New York	18
Indvielse af Salen	19
Koncert med Nabiha og skolens musikelever	22
Tosprogethed – forbandelse eller velsignelse	26
Ribe Katedralskoles bryggeri	30
Mercurius i 50 år – af dæ og dy	31
Asylet renoveres	33
Vakuumpakkede landkrabber og natteravne	35
Russisk på Ribe Katedralskole 1980 – 2011	38
Paneldebat på Ribe Katedralskole	40
1p studietur til Berlin	41
HF: Fag i hf-uddannelsen på Ribe Katedralskole	44
STX: Studieretninger og fag på Ribe Katedralskole	46
3y's lykke	49
Naturvidenskabsfestival – Elever underviser elever	52
"Outdoor Activities"	53
Georg Mohr	54
Heiliger Bimbam	56
I stilhedens grænseland. Om to billeder af Johan Rohde	58
To universiteter overtager undervisningen i to dage	61
Lærertur til Budapest	67
Store Heimdal 2011	68
Ripensersamfundet – 100 år	70
Ripensersamfundets Jubilæumslegat	72
Frode Schöns legat	76
Hvad kan et mindelegat minde om?	82
Julelegater 2010	84
Sommerlegater 2011	85
Studerter 2011	86
Konkurrencer	90
Skolens ansatte	91
Personalia	101
Bestyrelse	102
Råd og udvalg	103
Redaktion	103

Ribe Katedralskole

Puggaardsgade 22
6760 Ribe

Telefon: 7542 0266
Fax: 7541 0566
E-post: rk@ribekatedralskole.dk
Hjemmeside: www.ribekatedralskole.dk

Ledelse og administration

Rektor
Bent Karsdal

Vicerektor

Henrik Kjar

Uddannelsesledere

Anne Granum-Jensen
Birgit Bro

Sekretærer

Jane Gade Andersen
Jonna Bloch
Mette Bolding
Mette M. Sørensen

Kontoret har åbent mandag til torsdag fra kl. 7.30 til 14.30
og fredag fra kl. 7.30 til 14.30

Studievejledere

Allan Gade Jacobsen
Lise Vind Petersen
Vita Nielsen
Normalt træffes en af studievejlederne kl. 9.45 – 11.15
og kl. 11.40 – 12.25

IT-Tekniker

Henrik Lund Bonnichsen

Bibliotek

Simon Laursen, bibliotekar
Helle Berndt, biblioteksassistent
Lone Møller, biblioteksmedhjælper

Teknisk Personale

Pedeller
Henning Skov Nielsen
Kaj Lorenzen

Kantinemedarbejder

Sussi Olesen

Rengøringsassistenter

Christina Holm
Ellen Tønder

Året 2011 betød afslutningen på det største byggeprojekt på skolen siden flytningen af skolen fra domkirkepladsen til Puggårdsgade i 1856. Sidste år kunne skolen indvie en ny bygning med 5 klasselokaler. Inden da var faglokaler i naturvidenskabelige fag og i musik blevet renoveret, og i 2011 blev ombygningen af det nye store fællesareal, Salen færdigt og indviet. Det meste af et sko-

leår måtte skolen klare sig uden fællesarealer, og derfor var der fest, da de nye fællesarealer kunne tages i brug i maj måned. Årsskriftet indeholder også artikler om skolen og dens forskellige aktiviteter – som for eksempel studieture og undervisning i almen studieforberedelse. Nyt er en naturvidenskabsfestival for folkeskolerne i Ribe. Det gælder også univer-

siteternes overtagelse af undervisningen 2 dage i begyndelsen af november, mens lærerne var på studietur til Budapest for at få indsigt i et helt andet undervisningssystem og hente erfaringer derfra. God fornøjelse med skolens årsskrift 2011.

*Ribe, november 2011
Bent Karsdal, rektor*

Kalender 2011

Januar:

- 3.-7. 1.g NV-prøver
- 3.-7. 3.g AT-forløb
- 10. 1.g studieretningerne begynder
- 12. Lærerne: Huskursus Ny skriftlighed
- 18. Foredrag for udvalgte hold i fys og ng i 6. lektion
- 18. 1.hf, 2.g valgfagsorientering
- 19. 2t og 2z Auschwitzdag
- 19. "Ved det grønne bord" Filmoptagelse til eksamens DVD'er i forskellige fag
- 20. Georg Mohr konkurrence i matematik
- 21. Café
- 26.-28. 1.g introtur
- 28. Klassikertræf
- 31. Det nye kantinekøkken åbner for salg
- 31. 3.g AT-eksamensemne offentliggøres

Februar:

- 3. Orienteringsaften for kommende elever
- 4. 1.hf og 2.g valg af valgfag

- 4. Heimdal
- 5. Orienteringsarrangement for kommende elever
- 7. 1.g forældremøde (1m, 1r, 1t, 1v)
- 9. 3.g AT-eksamen valg af fag
- 9. 1.g forældremøde (1x, 1z, 1y)
- 9. SSO og SRP karakterer
- 10. EUSO-konkurrence
- 10. 1.hf afleverer historieopgaver
- 14.-20. Vinterferie
- 22. 2.hf KS-synopsis skrivedag
- 22. Kuppel ankommer
- 25. Elevrådscafé
- 28. 1.hf Sundhedsprojekt

Marts:

- 1. 1.hf Sundhedsprojekt
- 1. Skolekomedie
- 3. 2.hf ½ EP-skrivedag
- 4. Heimdal KILK
- 8. Fællesarrangement i hallen med Jan Sonnergaard
- 9. 2.g karakterer
- 11. 3.g karakterer
- 15. hf karakterer
- 17. 1.g karakterer
- 17. 2.hf afleverer EP-formuleringer

- 21.-22. 1.hf brobygning
- 21.-25. Gæster fra Zittau denne uge
- 24. Forårskoncert
- 25. Bestyrelsesmøde
- 28.-1. 2.g AT-årsprøveemne præsenteres
- 31. Skolemesterskab i basketball – lærere mod elever
- 31. 3.g AT – eksamens synopsis afleveres

April:

- 1. Café
- 4.-7. Introduktionskursus 8. klasse
- 5. 1.hf og 2.g Karrierevalg i Esbjerg
- 6. 1.hf terminsprøve, mat
- 7. 2.g terminsprøver, mat
- 8. 2.g terminsprøver, eng
- 11.-14. Introduktionskurser 8. klasse
- 11.-15. 1.hf KS-studierejse
- 11.-15. 2.g AT-studierejse
- 11.-15. 3.g terminsprøver
- 13. 1.g valg af fag til da-hi-opgave
- 18.-25. Påskeferie
- 25.-28. Introduktionskursus 8. klasse
- 28. Forskningens døgn foredrag: Korn som piller, giraf-fens blodtryk, Romerrigets fald, World of Warcraft

- 29. 2.hf, 2.g og 3.g idrætsdag
- 29. Heimdal

Maj:

- 2. Indvielse af "Salen" for hele skolen
- 3.-6. 1.g AT-forløb
- 4. Offentliggørelse af vinder i ICE-konkurrence
- 5. Skolekomedie
- 6. Elevcafé
- 10. Skoleturnering med handelsskolen – fodbold
- 11. Årskarakterer
- 11. Skriftlig eksamensplan offentliggøres
- 11. 1.g da-hi-problemformulering afleveres
- 11. 2.hf EP – synopsis afleveres
- 13. Indvielsesfest om aftenen med CarPark North
- 13. 1.g skriftlige årsprøver mat/eng/spansk
- 16. 2.hf og 3.g afslutningsmiddag
- 16. 2.g skriftlige årsprøver
- 17. 2.hf og 3.g sidste skoledag
- 17. Eksamensplanen offentliggøres
- 17. 1.g, 2.g og 1.hf sidste dag med almindelig skema
- 17. 2.hf og 3.g - sidste skoledag
- 18. Skriftlig eksamen begynder
- 23. 2.g skriftlig årsprøve

- 23. 2v og 2y afleverer AT-synopsis
- 25. 1.hf afleverer nf-evalueringsopgave
- 26.-31. 1.g da-hi-opgave, skrive uge
- 26. 1.hf skriftlig eksamen mat C
- 30. Skriftlig eksamen slut
- 30. 2.g øvrige klasser AT-synopsis afleveres
- 31. Observatoriefremvisning for ansatte

Juni:

- 1. 1.g afleverer da-hi-opgave
- 1. 1.hf, 1.g og 2.g sidste skoledag
- 6. Legatmøde
- 24. Årskarakterer, ikke-afsluttende fag
- 24. Translokation i skolegården
- 24. Aftenfest for stx-studerne arrangeret af 2.g

August:

- 12. Kontoret åbner
- 16. Første skoledag
- 22. Lærere: Huskursus Interaktive tavle
- 29. 1.g forældremøder (1a, 1c, 1d)
- 30. Fællesarrangement Claus Christensen, redaktør EKKO
- 31. 1.g forældremøder (1b, 1e, 1f)

September:

- 2. 1.g og 1.hf aktivitetsdag
- 2. Introfest og Heimdal
- 5.-9. 3.g faglærere orienterer om SRP
- 8.-9. 1.hf feltkursus
- 9. Elevrådets fodboldturnering
- 13.-16. 2.g AT-forløb
- 16. Café
- 19. Skaktturnering – Mercurius
- 19.-23. 3.g AT-forløb
- 19.-23. 2.g studieretningslærere orienterer om SRO
- 23. Bestyrelsesmøde
- 26. 3.g SRP, valg af fag
- 26.-30. Tyskelever på besøg i Zittau
- 26.-30. Naturvidenskabsfestival
- 27. Foredrag "Når vulkaner gøder" for (natur)geografi-elever
- 27. Besøg fra 8. klasse hos 2xFY og 2zKE
- 28. 2vSP og 2gFRB i finale i Rap-konkurrence i Århus
- 29. Foredrag for hele skolen om "Kvarker, higgser og mini Big Bangs"
- 30. Heimdal, eftermiddags-KILK

Oktober:

- 2.-8. Nordplus Projekt "Outdoor Activities – Besøg i 3y af elever og lærere fra Island, Sverige, Estland og Letland
- 3.-7. 9. klasse brobygning
- 3.-13. 2.g informationsøgningskurser
- 10.-12. 3.g København
- 13. Fællesarrangement om Operation Dagsværk
- 14. OD-Café
- 17.-23. Efterårsferie
- 24.-25. 2.hf informationsøgningskurser
- 25. 1.g orienteringsformiddag om studieretninger og 2. fremmedsprog
- 26.-28. 2.hf og 3.g brobygning til videregående uddannelse
- 27. 1.g retorikdag (1a,1c,1d)
- 28. 2.hf, 2.g og 3.g karakterer
- 28. Heimdal
- 28. 1.g retorikdag (1b,1e,1f)
- 28. 2.g SRO valg af opgave/fag
- 31. 2.hf SSO valg af fag/område

November:

- 2. Operation Dagsværk – gøgl i Ribes gader
- 1.-4. Studietur til Budapest for lærerne
- 3.-4. "Fremtidens udfordringer" Temadage med SDU og AAU Esbjerg
- 7. 1.g orienteringsaften for elever og forældre

- 8. 1.g karakterer
- 9. Operation Dagsværk – efter skoletid
- 11. Møde om New York-udveksling
- 12. 1.hf karakterer
- 14.-18. 10. klasse brobygning
- 15. 1.g forældrekonsultation 1b, 1e, 1f
- 17. 1.g forældrekonsultation 1a, 1c, 1d
- 18. Jule Café
- 25. 1.g valg af studieretning og 2. fremmedsprog
- 28.-2. 10. klasse brobygning
- 28. 1.hf kreativt projekt

December:

- 2. 2.g SRO afleveres
- 2. Store Heimdal
- 5. Lærerne: Huskursus HF pædagogik og anvendelsesorientering
- 5.-7. 2.g AT-Migration - forløb
- 12.-14. 1.hf kreativt projekt
- 12.-21. 3.g SRP skrivedage
- 14. Bestyrelsesmøde
- 15.-21. 2.hf SSO skrivedage
- 19. 1.hf Dansk skrivedag
- 21. 1.g AP-prøve
- 21. Juleafslutning i Domkirken
- 22. Juleferie

Translokation 2011

Den vigtigste verden er uden for din egen verden

Kære studenter fra gymnasiet og hf. Hjertelig tillykke med jeres eksamen. Vejen dertil har for hver enkelt af jer har haft sit særlige forløb – noget har været svært, noget er man kommet let til, noget har været sjovt, andet lidt slidstomt, og noget har I måske skulle mindes mere om af lærerne - men I har gennemført. Og nu kan I være glade for og måske også lidt stolte over, at I nu sidder med eksamensbevis og hue. Det sidste år har I levet lidt på feltfod med lange vandringer i sne udendørs mellem lokaler som for eksempel turen fra Gravsgadebygningen til laboratorierne eller musiklokalet. I har også måttet leve uden en Rundgang som ramme for fællesskab og uden en kantine. Det er gået. Da Mercurius udskrev konkurrence om de bedste opskrifter til madpakker, tænkte jeg: "Det går nok." Men tak for tålmodighed og samarbejde! Det kommer de næste årgange til gode. En af eksaminerne i gymnasiet er almen studieforberedelse. Det er en eksamen, hvor man skal belyse et emne med brug af metoder fra flere fag. HF har tilsvarende eksaminer. Emnet har tit været et tema, der spiller en rolle i tiden eller i den offentlige debat. Dette års emne var "at være på" - at iscenesætte sig selv. Eksemplerne var i følge opgaveoplægget, at vi som aldrig før optager os selv og hinanden med digitale kameraer og mobiltelefoner, er på Facebook, Twitter eller You Tube eller ser på almindelig mennesker, der udstiller og iscenesætter sig selv i "Paradise Hotel", "Dagens Mand" eller i andre såkaldte reality serier. I en artikel i Information fra februar 2008 mener journalisten Lasse Lavrsen, at der er ét særligt fælles træk ved de 60 millioner aktive brugere af det sociale netværk Facebook. Et fæl-

lestræk, der binder dem sammen. Der er nemlig én profil, de alle sammen bruger det meste af deres tid på. Det er deres egen. Deres eget spejlbillede, profilteksten, der beskriver, hvad de laver lige nu. Billeder af dem selv i forskellige positioner. Vennelisten, listen over yndlingsfilm, favoritbøger, yndlingscitater og kendte mennesker, de holder af. Der bliver kælet for selvscenesættelsen på Facebook. Og det stigende medieudbud af reality serier har til formål at imødekomme det særlige behov for anerkendelse, der ligger i de fleste af os. I samme artikel citeres en psykolog, Lars Lundmann for at sige, at disse tendenser er en søgen efter eksistensberrettigende anerkendelse og bekræftelse. Hvis man ikke får den, føler man en tomhed eller en intethed. Det betyder, at vi konstant er på jagt efter anerkendelsen gennem sociale relationer med alle de midler, der nu findes. Det er den slags muligheder for anerkendelse, de sociale netværk på nettet har givet os, siger Lars Lundmann.

Historikeren Henrik Jensen mener endda i en nylig udkommet bog, "Det ordentlige menneske," at tidens eller mediernes dominerende rollemodel er den, der formår at bruge alle ressourcer på at realisere sig selv. Rollemodellen er ikke den, der tager ansvar for andre eller passer sine forpligtelser. Den tendens kan nok også mærkes på en skole. Det skal jeg ikke uddybe. Jeg tror imidlertid ikke, at det er en kultur, der er dominerende for jer. Ellers havde I ikke klaret jer. At blive student garanterer jo indhold i modsætning til megen selvscenesættelse. Men jeg tænkte, at jeg ville finde et eller to modspil hertil. Historikeren Henrik Jensen skriver, at vi må genfinde det ordentlige menneske. Hvis man smager på ordet, siger han, så emmer det af historie, af forgangne tider, af mormor.

Ordentlighed er "so last year." Men ordentlighed er kittet i samfundet, i fællesskabet og i vores omgang med hinanden. Og når ordentlighed forvirrer, falder de forpligtende fællesskaber fra hinanden. Derfor behovet for det ordentlige menneske.

Man bliver et ordentligt menneske ved at få lov til at gøre sin pligt. Derfor skal vi give hinanden lov til det. Ikke for vores egen skyld. Ikke for at vi kan få det bedre. Men for en højere sags skyld og for at styrke det, der rækker ud over os selv. Det er en genvej til fællesskab uden store utopiske armbevægelser, og det er udtryk for, at vi er klogere tilsammen, end vi er enkeltvis. Når Undervisningsministeriet skriver bekendtgørelser for hf og gymnasiet, så handler det mest om kompetencemål for uddannelsen og for fagene. Vi skulle også gerne styrke jeres lyst til at indgå i fællesskab, der rækker længere end jer selv. Den uddannelse, I har fået her, skulle gerne styrke det fælles, som kultur handler om. Selv om det nok ikke kan stå i en ministeriel bekendtgørelse, så er målet også at uddanne ordentlige mennesker. Jeg fandt også et andet modspil. I en artikel fra 1995 om traditioner i dansk uddannelsespolitik skrev Pil Dahlerup om,

at det er vigtigt at holde fast ved en skoleform, hvor eleverne ikke bare skal gøres kloge på sig selv; men hvor det i mindst lige så høj grad gælder om at blive klog på det, der er fremmed for en selv. At komme ind i en anden verden eller i videnskabens verden. Det er en skoleform, hvor begreber som teoretisk tænkning, definitorisk præcision, analytisk skarphed og en omfattende viden står i centrum. Det er en udpræget intellektuel tankegang og en forventning om faglig nysgerrighed. Det håber jeg, at vi har bidraget til. Det får I også brug for i jeres videre uddannelse. Til sidst vil jeg ønske jer alt muligt held i den fremtid, der starter nu. Den vigtigste verden er den, der ligger uden for jer selv. Gå ind i den med ansvar og nysgerrighed. Held og lykke!

Bent Karsdal

Studenternes tale

I vores fantastiske danske sangskat, finder man sangen *"Jeg elsker den brogede verden"*. En sang, som da den blev udgivet, på én gang var nytænkende, men også tidssvarende. En sang, der handler om livet og om de udfordringer, som vi møder på vores vej.

Især er 5. strofe ganske sigende, da der her står *"Kamp må der til, skal livet gro, ej kamp blot for dagligt brød"*. Det er et vers, der i dag er ganske relevant.

For vi må erkende, at selv i vores moderne velfærdssamfund må der kamp til, hvis livet skal gro, ej heller blot for det daglige brød. Vi må kæmpe, hvis vi som mennesker, vil udvikle os. Vi må kæmpe, hvis vi i vores tilværelse vil vokse. For vores liv gror ikke bare, og hvis vi ikke selv yder en nævneværdig indsats, sker der ikke noget.

Så kamp må der til, hvis livet skal gro, og det har vi, os der i dag sidder her som studenter, erfaret. Vi

kom her til unge, uerfarne og med store forventninger til livet som gymnasieelev. Dengang var vi ikke andet end en gruppe af hormonfyldte unge mennesker, der lige var blevet sluppet ud af folkeskolen, og som nu for alvor skulle stå på egne ben.

Vi var spændte og nervøse. Vi var bange, men samtidig fyldt med glæde, og vi var nysgerrige. Nysgerrige på grund af alle de indtryk, der var. Nysgerrige over for alle de ting, der skete, og frem for alt var vi nysgerrige over for hinanden. Det kom hurtigt til udtryk, da de fleste drenge var mere interesseret i pigenovre ved det andet bord end i, hvad rektor sagde om deres fremtidige ophold på skolen, og det kom til udtryk, da pigerne var mere interesseret i at se på drengene end i at høre, hvad deres teamlleder sagde i klasseværelset. Men alle var vi spændte på, hvad der nu skulle ske.

Vi fandt ud af, at kamp måtte der til, ej blot for vores daglige brød. Vi opdagede hurtigt, at vi ikke, som i folkeskolen, bare kunne tage det, som det kom. Vi skulle kæmpe. For en studentereksamen er ikke noget man får, det er noget man tager. Det betød, at vi nu stiftede bekendtskab med ord som Lectio, fravær og AT - sidstnævnte var nok det værste.

Bedre blev det ikke, da en af de mest ansete lærer her på skolen sagde: "Der er to ting i livet, I

kan være sikre på: I dør, og I skal op til AT-eksamen, og om det bliver en og samme dag, må tiden vise."

Tiden viste os, at vi var heldige, og vi overlevede AT, men kun med nød og næppe.

Så når vi sidder her i dag, så skyldes det til dels, at vi tidsnok fandt ud af, at vi skulle kæmpe for det her projekt og aflevere vores afleveringer til tiden, for ellers kom vi i fængsel (skrivestue); men det skyldes også, at der her på denne gamle skole, er en flok af intelligente mennesker, som har viet deres liv til kampen for oplysning og udbredelse af viden. Her tænker jeg selvfølgelig på de mange håndværkere, der i de sidste tre år, har arbejdet hårdt på, at vi skulle have nogle ordentlige faglokaler at være i. Men jeg tænker også på de mange lærer, der i den grad har kæmpet en kamp for, at vores liv skulle gro og for deres daglige brød.

I, kære lærere, har om nogen været dem, vi har kunnet støtte os til, og I har om nogen været dem, der har hjulpet os igennem, når tiden blev hård, og når afleveringerne blev for mange.

Man kan sagtens lære at kræve, det er straks sværere at sige tak, og derfor vil jeg ikke kun sige jer tak for jeres store indsats, jeg vil også bede jer om forladelse.

Om forladelse for alle de gange, vi har larmet og støjet i timerne. Om forladelse for alle de gange, vi har afleveret vores afleveringer for sent.

Om forladelse for alle de gange, vi har været skyld i, at I har måttet tage et ekstra glas rødvin om aftenen for at kunne holde tilværelsen ud, og om forladelse for alle de gange, vi har været totalt fraværende og prioriteret Facebook over jeres undervisning.

Vi ved, at vi ikke har gjort livet let for jer; men vi holder af jer, selv om vi ikke er gode til at vise det. Tusind tak skal I

have for den indsats, I har ydet, vi er jer dybt taknemmelige for, at I ikke har opgivet os, selv når tilværelsen så sortest ud.

Men I er ikke de eneste, der har måttet kæmpe en kamp. Mange af de familiedemedlemmer, der sidder her i dag, kan sagtens nikke genkendende til det faktum, at vi ikke altid har været lige lette at have med at gøre. I ved om nogen, at vi kan være nok så besværlige. For hvor ofte har I ikke hørt: "Jeg kommer ikke hjem og spiser" for så lidt senere at høre os sige: "Jeg kommer hjem og spiser", og kun ganske kort tid efter:

"Drengene kommer og spiser med, det gør ikke noget vel? Og vil I for resten ikke lige køre os i byen og hente os igen i morgen tidlig?" Det har I, som de gode forældre I er, bare accepteret og sagt okay til, hvorefter der er gået 5 minutter, og vi så har ringet og sagt: "Jeg kommer ikke alligevel". Vi er jer dybt taknemmelige for den overbærenhed, I har vist os, og for den hjælp, I har ydet os, men I kan ikke helt på samme måde ånde lettet op, lige som lærerne kan, I har os jo stadig, og I slipper nok ikke af med os foreløbig.

Men kærer venner, kærer nyudsprungne studenter.

Vi fandt ud af, at der måtte kamp til, hvis livet skulle gro, og vi fandt ud af, at skolen ikke bare var en dans på roser.

Ofte har vi siddet til langt ud på natten,

for at lægge sidste hånd på den aflevering, som skulle afleveres dagen efter, eller måske skulle have været afleveret i sidste uge. Ofte har vi måtte drikke en frygtelig masse kaffe for at kunne følge med, og ofte har vi følt, at det ikke har været lige let. Men vi har haft hinanden, og vi har kunnet søge hjælp hos hinanden, og vi har haft et fællesskab, som har gjort, at vi ikke bare kommer herfra med en studentereksamen, men også med en masse gode minder og venner. Vi har slidt og slæbt sammen. Vi har grint og græd sammen, og vi har haft nogle af vores livs største oplevelser sammen. Nu sidder vi her, og vi kan være stolte af os selv. Rigtig hjertelig tillykke med huen og held og lykke i tiden fremover.

Til slut vil jer bede jer rejse jer og med mig udråbe et trefoldigt leve for Ribe Katedralskole. Skolen leve Hurra hurra hurra!

Simon Jylov, 3s

Ripensersamfundets tale

Kære rektor, studenter og fremmødte jubilarer.

Traditionen tro bringer jeg en hilsen fra Ripensers- samfundet til de nye studenter og skolen.

Jeg håber, at I ved, at vor forening har til formål at formidle kontakten mellem tidligere elever fra Katedralskolen og ved en anledning som i dag at bringe dem sammen med jer for at festligholde dagen.

Vi mener ikke, at de elektroniske medier kan udkonkurrere den personlige kontakt. Vi erkender, at vi hverken kan eller vil erstatte disse nye kontakthaver, men vi mener, at vores forening kan være et supplement ved at muliggøre det personlige møde med kammerater og formidle et gensyn med skolen, idet vi bestræber os på at gøre kontakt og information tidssvarende.

Vi har som forening i næsten 100 år overlevet tidernes omskiftelighed og søgt at indfange nye årgange med vore aktiviteter - i hård konkurrence med studielivet og alt, hvad fremtiden ellers indebærer.

Det er ikke muligt for mig at fornemme, om I vil føle samme tilknytning til denne gamle skole og til kammeraterne, som vi har erfaret, at mange tidligere elever har, og som lokker dem til Ribe år efter år. Denne tilknytning svækkes ikke med årene, tværtimod. Efter videreuddannelse, job og alt som hører tilværelsen til, er det som om, den historiske bevidsthed hos mange genopliver ønsket om at gense kammerater og skolen. I en personlig livshistorie indgår oplevelser og erfaringer i sammenhængende forløb, hvori hver epoke tillægges skif-

tende værdier. I tilbageblikket kaster sentimentaliteten hos nogle et forsonende skær over skoletiden. Hos andre afløses det lyserøde skær af sort tristesse. Mange beretninger vidner om det præg, denne tid på skolen har efterladt sig. Jeg håber naturligvis for jeres vedkommende, at det vil falde på den lyse side, som det heldigvis gælder for de fleste.

For enkelte viser det sig i en stærk følelsesmæssig tilknytning, som kommer til udtryk i de ord som Jens Thue Jensen og Helge Brock Iversen efterlod i deres sidste breve til familien. Begge blev henvendt af tyskerne i marts 45 kort før befrielsen som straf for deres indsats i modstandsbevægelsen. Deres navne ses på Ripensersamfundets mindetavle. Begge ønskede, at der skulle stiftes et legat i deres navn på skolen, og en af dem fandt endog tid til at sende en sid-

ste hilsen og tanker til skolen - "Ja det var lykkelige år" og "til kammeraterne, som ville blive virksomme borgere". Ripensersamfundets dimittendlegat, som i dag skal uddeles, er et udtryk for et ønske om at markere dagen og vise interesse for skolens virke og jeres fremtid. Det gælder også andre legater stiftet til jeres videreuddannelse. Ved foreningens start for næsten 100 år siden i 1912 havde skolen omkring 180 elever. Efter at almen-skoleloven i 1903 markerede folkeliggørelsen af den sorte skole, har Katedralskolen siden - gennem op- og nedgangstider - måttet leve op til lovens krav og bibringe eleverne de kundskaber, der var en forudsætning for deres livsgerning. Elevantallet er steget jævnt og efter mere end 850 år lever Katedralskolen i bedste velgående. Jeg håber og fornemmer, at eleverne sætter pris på den store indsats, det har

krævet fra skolens ledelse, og at de vil nyde godt heraf.
 For at sammenfatte mine ord og anskue dem i historisk perspektiv vil jeg afslutningsvist citere Suzanne Brøgger som i essaysamlingen "Sejd" skriver:
 "Danskerne bidrager til en alternativ tidsdimension gennem at være med i konstruktionen af et meget langsomt ur drevet af årstidernes vekslen. Det tikker én gang om året, slår én gang per århundrede og siger kuk-ku én gang hvert årtusinde"
 Held og lykke i fremtiden!

Jeg skal nu uddele Ripensersamfundets dimittendlegat på 5000 kr. Skolens indstilling lyder:

"Årets modtager af Ripensersamfundets Legat er en elev, som i sit væsen har en dobbelthet, idet denne samtidig med en portion ydmyghed og beskedenhed har en ubændig trang til at gøre sig synlig i sociale sammenhænge. Denne dobbelthet udgør imidlertid ikke en konflikt, da de to aspekter kvalificerer hinanden. Der er tale om en elev, som havde lyst til og mod på at gøre sin tid på Ribe Katedralskole til noget nær en totaloplevelse med stort engagement i såvel det faglige arbejde som i det elevkulturelle. Fra en stor interesse for trivslen i studieretningsklassen i 1.g via tillidsposter er eleven nået frem til at bære et stort organisatorisk ansvar, der i det skoleår, vi nu afslutter, har gjort eleven til en integreret og på bedste vis synlig del af skolens hverdag. I takt med dette har eleven udvist lune og humor, hvilket bl.a. kom til udtryk ved afgangselevernes underholdning den sidste skoledag, hvor han på dygtig vis parodierede en af skolens lærere. Fra starten i 1.g og frem til i dag har det stået klart for eleven, at denne sigtede mod en akademisk uddannelse, som skulle baseres på udvalgte humanistiske

fag, hvor specielt sproglige, filosofiske og kulturhistoriske elementer var i fokus. Allerede nu kan man mere end ane den pastorale pondus. Eleven har været skolen og eleverne en dygtig elevrådsformand, idet han har promeneret en god synlighed samtidig med, at

han har virket samlende. Det er også blevet til en flot studentereksamen med de klassiske sprog som studieretningsfag.

Modtageren af Ripensersamfundets Dimittendlegat er Simon Jylov, 3.s."

Ripensersamfundet ønsker tillykke!

Knud W. Kastrup

At begynde på gymnasiet

At begynde på gymnasiet er som at lære en ny sang.

Du starter ud på den forkerte tone, er usikker på melodien, men forsøger hviskende at følge med.

Du synger falsk, det ved du udmærket godt, og du kigger nervøst rundt blandt alle de fremmede ansigter, der tilsyneladende kender sangen, som havde de aldrig sunget andre, og prøver at læse dem – har de hørt mig? Griner de? Skal jeg tie i ubemærkethed – måske mime med i stedet? Hvad tænker de om mig? Du finder intet svar – de er alle travlt optagede af selv at lære sangen. Det er sådan, det er.

Alt er nyt – elever, lærere, lokaler, traditioner – og du vader rundt i en tåge af forvirring.

Der er fremmede ansigter overalt, og hvis man igen forestillede sig et kor frem for et gymnasium, så ville de alle synge så rent, som engle måtte gøre det.

Og så gør de det alligevel ikke helt.

For alting er malet med din usikkerhed,

og dine øjne bedrager dig. De har lige så svært ved at lære sangen. De rammer også flere forkerte toner, end de rammer rigtige.

Desværre er det bare sådan, at alle disse falske toner bliver forvandlet til den smukkeste klang, så snart de bliver behandlet i dine øre. Alle deres fejl er

usynlige for dine øjne, og det eneste du ser, er perfekte og uopnåelige mennesker. Du vil aldrig komme op på deres niveau. Umuligt.

Og så går der en uge. Der går to. Og hvis man før bare mímede med, så finder man ud af, at der faktisk er andre muligheder: Melodi og tekst er ved at være på plads - man er nået dertil, hvor

man ikke længere er Des med sangen, men dus. Muligheden for at åbne munden og synge er kommet. Og når du har sunget med et par dage, går det hurtigt: Du bliver modig, er ved at have rytmen inde under huden, og hæver langsomt stemmen. Snart skråler du med, uden at kigge nervøst efter dømmende blikke. Du er ligeglad, om du rammer alle toner – for du har det sjovt. Det er jo fedt at synge! Koret du synger i, er jo pisse fedt! Og midt i festen prøver du at få tiden til at standse – at fange øjeblikket, før det forsvinder. For du kan høre, at korlederen er ved at spille outroen på flyglet, og du ved, hvad det betyder. Snart er sangen slut, og det er ved at være tid til at lære en ny sang. Det er sjovt, jeg har så mange venner på gymnasiet. Da jeg gik i folkeskole, var jeg mere sammen med mine venner fra

gymnasiet, end jeg var med mine venner fra klassen. Jeg havde en kæreste, der gik på gymnasiet. Jeg gik faktisk nærmest på gymnasiet! Og nu, hvor jeg endelig (endelig!!) er begyndt – har jeg aldrig følt mig mere usikker. Jeg føler mig ikke længere som en del af gruppen. Jeg er ikke længere en del af gruppen. Hvorfor? spørger jeg mig selv. Måske fordi jeg før var hende, der kom udefra. Jeg gik i skole i Esbjerg, og kom kun efter skole og drak øl og havde det sjovt med dem. De har deres hverdag. Deres vaner, deres rutiner, deres ting, de skal ordne i frikvarteret. Det var jeg ikke en del af. Og pludseligt bliver det akavet at se dem på gangene. Pludseligt føler jeg mig uønsket og malplaceret. Og igen spørger jeg mig selv: Hvorfor? Svaret er enkelt. Jeg sidder i skrivende stund i Kvicklys ca-

feteria, og har udsigt til de forbipassende udenfor. Netop som jeg sidder og funderer, kigger jeg op, og ser min nye klassekammerat komme gående udenfor. Han ser også mig, og smiler i forlegenhed, hvorefter han hurtigt ser ned i jorden. Jeg kender hans navn og ved, at han gerne vil være fysioterapeut, og at han vil gå på biologi- og idrætslinjen. Men det er egentligt også det eneste, jeg ved. Og da går det op for mig: Nu er min tid kommet. Det er nu, jeg skal finde min egen vennekreds. Lære mine egne klassekammerater at kende. Det er derfor jeg er her. Det er det her, jeg har ventet på. Jeg er ikke begyndt her for at synge gamle kendinger – jeg er her for at lære nye, smukke sange!

Amalie Maindal Nielsen, 1a

Island – skabt af ild, hærdet af is

Da jeg stod ved søen på bunden af vulkanen Kerith, forstod jeg pludselig, hvordan Island var blevet til. Island blev skabt i Atlanterhavet på den midtatlantiske ryg, og øen er placeret på et "hot spot." Hot spots er de områder i jordoverfladen, hvor konvektionsstrømmene i asthenosfæren skaber vulkanisme. Det specielle ved Island er, at øen ligger på to kontinentplader, den amerikanske plade og den europæiske plade. Da de to kontinentplader flyttede sig fra hinanden, skabtes vulkanen Island. Den dag i dag flytter de to plader sig fra hinanden med cirka to centimeter om året. Vi besøgte Thing-

vellir, hvor man kan gå fra den europæiske plade til den amerikanske. Det var en underlig følelse at stå så tæt på og kigge ned i sprækken mellem Europa og Amerika. Man var næsten bange for, at der ville komme et jordskælv, mens man stod der, og for at man ville blive slugt af jordens indre. Heldigvis overlevede vi, og det var godt, for der var så mange ting, der skulle opleves på Island. På Thingvellir-sletten mødtes nemlig engang Altinget. Thingvellir var et pragtfuld sted, ikke kun for den smukke natur, men også for stedets historie, som er kendt fra de Islandske sagaer. Altinget var dengang både den lovgi-

vende og den dømmende forsamling. Vi stod på det sted, hvor Altinget lå, imens Gunnar læste op fra Egil Skallagrímssons saga, og vi kunne lukke øjnene og drømme os tilbage til dengang, Egil Skallagrímsson stod der og forsvarede sin ære og kæmpede sin sag. Island er placeret i et meget aktivt geologisk område, og det betyder også, at der er mange gejser. Geysir var det næste sted, vi skulle besøge. Geysir har givet navn til fænomenet en gejser. Geysir betyder på islandsk "at sprøjte", og det er netop det, en gejser gør. En gejser er en form for varm kilde, der periodisk kommer i udbrud og sender en

søjle af varmt vand og vanddamp op i luften. Geysirs nabo var dog lidt mere spændende end Geysir. Nabogejsiren hedder Strokkur, og den springer 20-30 meter hvert 10. minut. Grunden til, at en geysir går i udbrud, er, at det vand, der ligger i 23 meters dybde, har en temperatur på ca. 120°C. Da gejsiren ikke kan komme af med sin damp på grund af vægten af det ovenpå liggende vand, bliver vandet presset op, og når det når op i ca. 16 meters højde, er det på kogepunktet. Her starter den reaktion, vi kan se. Den opstigende boble tillader mere vand nedefra at løbe til, og dermed når det også kogepunktet, og der udvikles således mere damp. Så presses koldere vand med op mod overfladen, og trykket stiger. Når det alt sammen når overfladen, er det både vand og damp, der presses ud, og

det er det, der danner det store udbrud, og derefter starter det hele forfra igen. Det gav et sus i maven, hver gang det store udbrud kom. Det var en helt fantastisk oplevelse og rigtig spændende, når man tænker på, hvordan processen foregår.

Turen gik videre til det flotte vandfald Gullfoss. Vi vovede os ud til kanten, selvom det haglede samtidig med, at blæsten var så stærk, at jeg næsten var bange for at flyve væk. Men det var det hele værd, at stå på kanten ved et af verdens smukkeste vandfald.

Dette var kun nogle af de fantastiske oplevelser, vi havde på Island. Vi har oplevet ting, som ingen andre. At bade udenfor i haglvej i 44°C varmt vand var en hel ubeskrivelig oplevelse. Det var bare så fedt!

Det bedste på hele turen var dog 2y og vores sammenhold. Vi oplevede de vildeste ting sammen og lærte at have tålmodighed. Ikke kun med en ventetid i flyet på 6 timer, men også med ventetid på 3 timer, inden vi fik aftensmad. Vi oplevede både natur, historie, kultur, en masse dårligt vejr og en masse sjov og ballade. Så da jeg stod ved siden af søen på bunden af vulkanen Kerith, kunne jeg ikke lade være med at smile og tænke på, hvilken fed oplevelse Island er med 15 klassekammerater, som man ikke ville undvære. En studietur styrker sammenholdet i en klasse, og selvom jeg ikke troede vores sammenhold kunne blive bedre, blev det alligevel én tand bedre, og mere kan man ikke ønske sig.

Camilla Brosbøl Jørgensen, 2y

Besøg fra New York

I den første uge af sommerferien var vi 6 elever fra skolen – Nina 3m, Birgitte 3v, Henriette 3x, Gitte 3x, Johanne 3x og Simone 3x som havde besøg af seks elever fra The Riis Settlement i Queens, New York. Vi var sidste år på udveksling i New York for at besøge dem, og nu var de så på genbesøg her i Danmark.

Den første aften blev de seks unge fra New York sammen med deres leder hentet på Holsted Station og kørt direkte til skolen, hvor vi seks piger sammen med forældre og rektor tog imod dem og bød på sammenskudsmiddag i Salen. Resten af ugen havde vi så hver en New-York'er boende hjemme hos os. I løbet af ugen havde vi sat os for at vise dem et liv, der står i stor kontrast til deres storbyliv i "byen, der aldrig sover."

Vi tog dem derfor blandt andet med ud på Vadehavscenteret og bagefter på tur ud på vaden ved Mandø med en naturvejleder. Udover det var vi også på

stranden (i blæsevejr!) på Rømø og på bondegårdsbesøg. Her kunne amerikanerne få en helt anden indsigt i, hvordan det er at leve i en lille by, hvor der er masser af marker, landbrug osv. Specielt landbrugsbesøget gjorde stort indtryk på amerikanerne – blandt andet da de skulle prøve at stikke deres hånd ind i en kalvs mund og derved få den til at suge på deres hånd. De havde aldrig prøvet noget lignende og synes, det var rigtig fascinerende, da de endelig fik taget sig mod til at gøre det.

En tur i Legoland blev det også til, og selvom forlystelser m.m. jo ikke var en brøkdel af, hvad de tidligere havde prøvet, var de også her stadig fascinerede og syntes, at det var rigtig sjovt. De blev specielt meget imponerede over miniland og det, at Ribe Domkirke var byg-

get så virkelighedstro og flot kun ved brug af Legoklodser. Det havde de aldrig set før. Da det blev frokosttid (det var deres 3. dag i Danmark) kunne de dog ikke beherske deres trang til fastfood længere, og de måtte have pommesfritter og fried chicken ved en bod. Men det var seks utroligt imødekomende mennesker, som var mere end villige til at prøve noget nyt og leve på en helt anderledes måde. De elskede den mad, vi lavede, og var meget betagede af, at man kunne lave så velsmagende mad, uden at det var fed mad. Alt i alt var det en fantastisk uge, og vi har i hvert fald knyttet en masse nye, gode venskaber.

*Simone Bruhn Rosendahl, 3x og
Johanne Vejrup Andersen, 3x*

**Program for indvielse af
Ribe Katedralskoles nye rundgang
med deltagelse af indbudte gæster,
alle elever og ansatte**

Mandag den 2. maj 2011

Kl. 12.00

- Velkomst ved rektor Bent Karsdal
- Fællessang: Er lyset for de lærde blot
- Undervisningsminister Troels Lund Poulsen
- Bestyrelsesformand, biskop Elisabeth Dons Christensen
- Nahiba og band samt skolens musikelever: 3 sange
- Borgmester Johnny Søtrup
- Nahiba og band samt skolens musikelever: 3 sange
- Rektor Bent Karsdal – offentliggørelse af vindernavn i navnekonkurrencen
- Fællessang: Kom maj du søde milde

Kl. 13.00

Frokost for gæster og ansatte i den nye bygning i Sviegade.

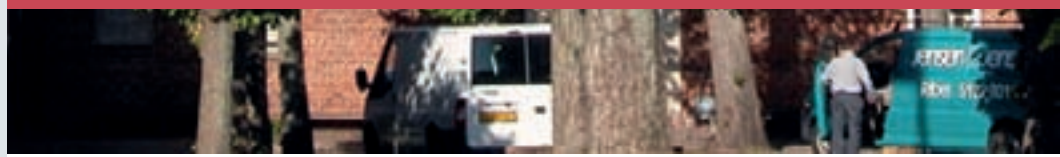

Sandwich og sodavand til alle elever i Sangsalen.

*Bent Karsdal
rektor*

Indvielse af Salen

Bestyrelsesformand, biskop Elisabeth Dons Christensens tale ved ibrugtagningen af det nye fællesrum i rundgangen på Ribe Katedralskole den 2. maj 2011

Kære elever, lærere, rektor og alle andre ansatte:

Hjertelig til lykke med jeres nye store fælles samlingsrum, hvor I kan være sammen alle sammen og få fælles viden, fælles oplevelser og fællesskab.

Den engelske 1600tals digter John Donne siger et sted: "Intet menneske er en ø - vi lever af fastlandet". Og det er sandt. For selv om vi fødes med kimen i os til alt det, vi engang skal blive, så lever vi alle af mødet med andre mennesker. Vi lever af at brydes med andre mennesker. Vi lever med deres meninger, med deres holdninger, med deres værdier og deres tro, håb og kærlighed. Vi lever af at blive set på af dem. Ikke overset. Ikke gennemskuet, men set på, som vi er. Vi lever af at tage os af dem og af, at de tager sig af os.

Kort sagt: Vi formes, bliver til som mennesker og får identitet og nærvær og

sammenhæng i tilværelsen ved dette møde.

Men der går også et andet langt, spændende spor gennem hele den europæiske kultur mellem alle vi enkelte mennesker og vores afhængighed af de andre mennesker på den ene side - og *friheden* fra samme andre mennesker på den anden side.

Vi er spændt ud mellem afhængigheden af noget større uden for mennesket, nærmere betegnet samfundet, etikken, og ikke mindst Gud, og så *friheden* fra dette større. Og dermed lever vi i en afhængighed af samfundet, som gerne vil give os fornemmelse af én eller anden form for eviggyldig orden, som kan gøre os alle trygge på den ene side og *oprøret* mod samme givne samfundsorden, som altid kan ende med at blive undertrykkende og *frihedsberøvende* på den anden side.

Men ikke nok med det. I vores europæiske kultur er der også et helt andet sted, hvor denne spænding har været udtalt, nemlig i den videnskabelige erkendelse. Hvordan kan det gå

til, at vi mennesker, som er ét sted, kan erkende noget, der er uden for os? Er det, vi erkender, det, der også er? Og er vi følgelig passive modtagere af naturens ting og væsen, er vi virkelig så afhængige, at vi bliver formet af naturen - *eller* kan vi roligt fastholde friheden og gøre oprør også mod naturen - og dermed fastholde, at naturen og tingene kun er det, vi i vores erkendelse former dem til?

Ud af denne spænding mellem frihed og afhængighed opstod skolen. Skolen, præcis jeres skole er opstået, ikke kun, fordi elever skulle lære at læse og skrive (latin selvfølgelig), så de kunne blive gode munke, præster og forvaltere af kongens ejendomme, nej, de skulle også lære at se sig selv i det lange historiske forløb, som kirke og stat og kultur også dengang udgjorde, fordi afhængighed og frihed også dengang var i spil. For skolen er og bliver stedet, hvor spændingen mellem *afhængighed* og *frihed* er blevet fastholdt – inden for kultur, kristendom, statstanke og videnskabs-teori.

Skolen er vigtig for livet, for menneskelivet i vores kultur.

Hvorfor nu alt dette? Vi er jo bare i gang med en festlig ibrugtagning af et fællesrum, hvor I kan være alle sammen - sammen. Endda et smukt og velfungerende et af slagsen. Men heller ikke mere. Så hvorfor nu alle de højtspændte ord om vores afhængighed og vores frihed af hinanden, og alt der i øvrigt er uden om os? Lad os komme videre i teksten! Få noget i maven og hygge os i det gode vejr!

Men nej, I og jeg slipper ikke, for det ser ud som om, vi er inde i en tid, hvor det ikke drejer sig om, at det enkelte frihedssøgende mennesker finder ud af at leve i vekselvirkningen mellem sig selv og samfundet, men kun om *mig* selv og min egen X Factor til at brænde igen-

nem, og det dør fællesskabet og samfundet af. Hvis vi alle sammen, hver for sig kun har øje for os selv og for, hvor dygtige, gode, smukke, helt særlige, helt fantastiske vi selv er på alle felter, så dør både vi selv og vort fælles samfund. Og en skole som vores - med dybe rødder i den europæiske kultur kan og skal ikke bare dyrke de døgnfluetalenter, som hyldes i dag; men som i morgen ligger på møddinger, glemte og forkastede.

Der er mere på spil i en skole. Meget mere.

I skolen lærer vi for livets og for det fælles livs skyld – uden at forkaste friheden til selv at finde nye veje.

I skolen, især denne fine gamle skole med de lange historiske rødder og traditioner, skal vi fastholde og leve med spændingen. Vi bliver aldrig færdige. Vi er på vej. På vej ind i livet. Ind i kulturen. Ind i videnskab og tænkning. Ind i et større fællesskab, hvor vi må og skal medtænke både frihed og fællesskab. Lad være, at I synes, at I egentlig har nok i dagen og vejen med faglighed og lektier og læsecafeer og vennerne. Bag alt dette skal skolen være med til, at I tænker jer ind i den større medmenneskelige og kulturelle sammenhæng, som er jeres, og som I skal være

med til at give videre til næste generation igen - i en gedigen form. Slid rummet her med megen flid. Vær til stede her sammen med alle de andre, med vennerne og dem, I ikke kender så godt, med fortidens store mennesker og tænkere og med nutidens dygtige lærere, som vil være med til at give jer indsigt og viden. Så har I noget at give videre af.

Til gavn og glæde for jer

selv og den kultur, som I får ansvaret for at bringe videre en dag. Vi, som er samlet her, venter nemlig dette og meget andet godt af jer. Brug derfor dette lokale til at samles i fællesskab. Brug

det til at høre på hinanden. Lyt til mennesker, som kan være med til at sætte jer ind i en stor kulturel sammenhæng, så I ikke hopper efter det første det bedste X Factor modul i mere eller mindre kommercielle medier. For der har I og alle vi andre stor risiko for at blive knust. Vores kultur bliver det desværre også.

Det var kloge og fremsynede mennesker, der hver gang, det har været på tale, har fastholdt, at Ribe Katedralskole skulle blive, hvor den altid har været: Inde midt i en gammel by, der ånder af historie og tradition.

Det var klogt, fordi det er et gode for os mennesker at se os selv i både i den store sammenhæng som fortid - nutid og fremtid udgør og i den sammenhæng med de mennesker, vi lever med lige nu. Og lige nu er det et rum, hvor der gerne skulle dannes sig gode fællesskaber mellem alle jer, der har jeres daglige gang på denne skole.

Elisabeth Dons Christensen

Koncert med Nabiha og skolens musik- elever

I forbindelse med indvielsen af Salen 2. maj 2011 lavede alle skolens musik A-elever koncert med sangerinden Nabiha. Med hits som "The Enemy" og "Deep Sleep" kendes den dansk-afrikanske sangerinde og sangskriver af de fleste gymnasieelever. Som en af de mest fremadstormende danske stjerner lige nu har Nabiha vundet en lang række priser og anerkendelser, og ligeledes har det amerikanske musiksite concreteloop.com haft Nabiha som deres "Artist to Watch".

Nabiha

Nabiha er den fødte artist og performer, og med sin sublime vokal og imødekommende charme etablerede hun spontant et inspirerende samarbejde med de mange syngende musikelever. Fuld af smittende energi og glæde blev koncerten et højdepunkt for indvielsen af *Salen*.

Det var et hit i sig selv, at Nabiha og hendes band ville komme til Ribe Katedralskole for at optræde sammen med skolens ca. 70 musik A-elever. I numre som bl.a. "As" af Stevie Wonder og Nabihas eget hit "Deep Sleep" dannede de mange musikelever et stort, begejstret kor som backing for sangerinden.

Tosprogethed – forbandelse eller velsignelse?

Ordet "tosprogethed" har op gennem de seneste årtier fået en stadigt mere negativ klang, ikke mindst i den politiske debat omkring indvandreres skolemæssige resultater, hvor der efterhånden helt underforstået sættes lighedstegn mellem "tosprogethed" og "problemer". Uden yderligere argumenter kan man således støde på et udsagn som: "Der må ikke være for mange tosprogede elever i en klasse"; et udsagn

der kan virke underligt – for ikke at sige paradoksalt – når man tænker på, hvor meget elever slider og kæmper op gennem skoleårene for at komme til at mestre det engelske sprog i en grad, så de kan blive bare i nogen grad tosprogede. Den enkle og lidt provokerende forklaring på paradokset er, at man gerne må og helst skal være tosproget, *men man skal være det på den rigtige måde*. Jeg vil i det følgende prøve at forklare,

hvad jeg mener med det. Forklaringen kræver lidt indblik både i begrebet tosprogethed, indvandreres vilkår og sprogkundskaber samt i de forhold omkring status, magt og dominans, der bringes i spil, når man ønsker at besvare et spørgsmål som **"Hvordan kan vi forvente, tosprogede indvandrerbørn fra 3. verdens lande klarer sig i engelsk, sammenlignet med danske ensprogede elever?"**, som var det overordnede

spørgsmål i mit speciale på engelskstudiet tilbage i 2005¹.

Tosprogethed

Indtil 1960'erne blev tosprogethed set som noget negativt og blev sat i forbindelse med dårlig kognitiv udvikling og præstation, og generelt mente man at tosprogede havde en lavere intelligenskvotient end ensprogede. I 1962 offentliggjorde to forskere imidlertid resultaterne af en stor undersøgelse af fransk-engelsk tosprogede elever fra franske skoler i Montreal i Canada, der viste, at de tosprogede elever scorede signifikant bedre end ensprogede elever i en lang række intelligens-tests. Disse resultater blev bekræftet og nuanceret af flere undersøgelser op gennem 60'erne, således at der i forskerkredse efterhånden var bred enighed om, at tosprogethed generelt fører til bedre kognitive præstationer, mere kreativ tænkning og problemløsning, bedre kommunikationsevner og bedre evne til at lære nye sprog end hos ensprogede. Forklaringen på dette skift i synet på tosprogethed skal først og fremmest findes i, hvilke grupper af tosprogede, der blev undersøgt, hvilket forskere på området naturligvis ikke er blinde for. Indtil 1960'erne havde man stort set udelukkende undersøgt minoritetsgrupper med lav samfundsmæssig status, fx indvandrere, hvis førstesprog (modersmål) også havde lav status i samfundet og muligvis slet ikke blev talt af "hovedbefolkningen" i det pågældende land. Som følge heraf blev disse grupper undervist og testet på et andet sprog end deres modersmål, og deres sprogkundskaber var ofte ikke på niveau med ensprogede elever, både hvad angik deres modersmål og deres andetsprog.

De omtalte undersøgelser i 60'erne derimod beskæftigede sig med tosprogede, der mestrede begge deres sprog på noget nær samme niveau, som ensprogede mestrer deres modersmål, såkaldte *balancerede tosprogede*. De levede i samfund eller områder, hvor begge sprog taltes bredt og havde høj status, og ofte blev de undervist på deres modersmål eller på begge deres sprog. Undersøgelserne før og efter 60'erne er altså ikke umiddelbart sammenlignelige. Det nye var, at man fik øjnene op for, at tosprogethed kan have positive konsekvenser, og man fik gjort op med det noget snævre og diskriminerende syn på tosprogethed fra tidligere – ikke mindst forestillingen om, at det skulle være tosprogetheden *i sig selv*, der havde skadelige virkninger. Fx viste det sig ved nærmere eftersyn, at man ofte slet ikke havde taget højde for, at de undersøgte minoritetsgrupper generelt tilhørte grupper af lavere social og økonomisk status end gennemsnittet af befolkningen. Et utal af undersøgelser har vist, at sociale og økonomiske uligheder har en tendens til at blive overført fra en generation til den næste (det der kaldes *den negative sociale arv*), blandt andet er der en sammenhæng mellem lav socio-økonomisk status og dårlige skolepræstationer. Men for at lade det komplicere spørgsmålet om status ligge et øjeblik, så er det altså interessant og vigtigt at se på *hvor* tosproget man er, eller *hvordan* man er tosproget. Lidt forenklet, så siger teorien, at hvis man har problemer med begge sine sprog, så vil det have en negativ indflydelse på ens skolemæssige præstationer, og indlæring af nye sprog vil være vanskeliggjort. Mestrer man ét af sine to sprog "som en indfødt", vil

man generelt klare sig på niveau med ensprogede, og samtidig vil de gode færdigheder i det ene sprog smitte positivt af på det andet. Endelig, hvis man er balanceret tosproget, altså hvis man mestrer begge sprog på et højt niveau, vil det give fordele på flere skolemæssige områder og blandt andet lette indlæringen af nye sprog.

Denne viden og det generelt mere positive og nuancerede syn på tosprogethed var medvirkende årsag til, at man i flere vestlige lande fik øjnene op for vigtigheden af modersmålsundervisning til indvandrere både før og under skolegang, idet der var forståelse for, at mestring af modersmålet for mange indvandrere var en vigtig forudsætning for at klare sig godt i skolen. Det var dog i mange lande, heriblandt Danmark, langt fra nok til at undgå den tendens, at indvandrere fra 3. verdens lande generelt klarer sig dårligere i skolen end den "indfødte" befolkning; muligvis fordi modersmålsundervisningen var for mangelfuld (for lidt, for kort periode, for dårlig kvalitet), eller måske fordi der er mange andre problemer end bare sproget forbundet med det at være indvandrer med en fremmed kulturel baggrund, hvilket jeg senere skal vende tilbage til. De mangelfulde resultater og bestemte politiske strømninger herhjemme resulterede i, at man i 2002 fjernede den statslige støtte til modersmålsundervisning, blandt andet med det argument, at modersmålsundervisning resulterede i dårligere integration.

Indvandreres sprogkundskaber

I lyset af ovenstående er et vigtigt spørgsmål således, hvor godt indvandrere fra 3. verdens lande så mestrer deres to sprog, dvs. deres modersmål og

¹ Svaret på dette spørgsmål er dog ikke omdrejningspunkt for denne artikel, og et hav af faktorer, der spiller en rolle i denne sammenhæng, vil slet ikke blive omtalt her. Det helt korte svar på spørgsmålet er, at vi må forvente, at de vil klare sig dårligere eller måske lige så godt. Flere af grundene hertil vil fremgå af artiklen.

deres andetsprog, dansk. Og der er gode grunde til at formode, at mange indvandrere hverken mestrer deres modersmål eller dansk på et niveau, der svarer til et "normalt" modersmålskendskab. En af de vigtigste grunde hertil er, at de ofte lærer deres to sprog i to stort set adskilte og meget forskelligartede kontekster eller *domæner*, som det kaldes inden for lingvistikken: modersmålet indlæres i hjemmet og evt. i det private nærmiljø, og dansk indlæres i skole og daginstitution.

De få undersøgelser, der foreligger af indvandreres modersmålsfærdigheder, viser – ikke så overraskende måske – at ordforrådet er mangelfuldt; fx er kun ord relateret til det hjemlige domæne bedre repræsenteret end danske ord knyttet til samme domæne. (Det er naturligvis vigtigt at huske, ikke kun i denne forbindelse, men igennem hele artiklen, at det er generaliserede tendenser i en meget uhomogen gruppe, der beskrives. De individuelle forskelle vil være store, så artiklens beskrivelser er ikke udtryk for, at der ikke findes indvandrere, der taler ét eller begge deres sprog udmærket eller klarer sig normalt eller bedre end gennemsnittet i skolen). Hvad danskfærdigheder angår, viser undersøgelser, at selvom ordforråd knyttet til skoledomænet ikke overraskende er bedre end på modersmålet, så er der også her betydelige mangler. For eksempel viste en undersøgelse af tyrkiske 5. klasses elevers forståelse af såkaldte *gråzoneord*, dvs. ord som lærere bruger til at forklare nye fagudtryk i undervisningen, og som de – bevidst eller ubevidst – formoder eleverne kender, at mens de etnisk danske elever i gennemsnit kendte 42 gråzoneord ud af en liste på 50, kendte de tyrkiske elever i gennemsnit kun 15.

At lærere sjældent opdager sådanne mangler, før det er for sent, skyldes for-

mentlig, at man ofte ikke umiddelbart kan høre på indvandrere, at deres dansk skulle være væsentligt ringere end deres danske kammeraters. Deres udtale er som regel nærmest fejlfri, og de begår sig – i hvert fald sprogligt set – stort set problemfrit i de miljøer, de færdes i. Dette ændrer dog ikke på det faktum, at der kan være endog store mangler, hvad angår det, der kaldes *akademiske sprogfærdigheder*, som er de sprogmæssige færdigheder, man menes at skulle besidde for at kunne klare sig tilfredsstillende i skolesammenhænge (f.eks. kendskab til tilstrækkeligt mange gråzoneord). Heroverfor står hvad der kan kaldes *konversationsmæssige sprogfærdigheder*, som er det sprog, man bruger til at begå sig i andre, som regel mere velkendte, sammenhænge. Man kan sagtens have gode konversationsmæssige færdigheder på et sprog uden at have gode akademiske sprogfærdigheder, selvom man altså "på overfladen" synes at begå sig flydende og problemfrit. Og hvor det menes at tage fra to til fire år at udvikle flydende konversationsmæssige sprog-

færdigheder, regner man med, at det normalt tager fem til syv år at udvikle tilstrækkelige akademiske sprogfærdigheder.

Årsagen til nogle indvandreres mangelfulde (akademiske) danskundskaber kan således blandt andet findes i, at de fleste begynder at lære dansk senere i livet end etniske danskere, fordi de enten ikke er født her, eller fordi de først udsættes for dansk sprog, når de kommer i daginstitution; der er ganske enkelt ikke tid nok til at udvikle akademiske sprogfærdigheder. Desuden kan indvandrere sjældent gå til forældre – der jo heller ikke kender den akademiske sprogbrug – for at få hjælp til at udvikle de nødvendige sprogundskaber. En tredje årsag er, at mange indvandreres modersmål som nævnt ikke er på niveau med et "normalt" modersmål, hvilket hæmmer indlæringen af det nye andetsprog; lidt forenklet kan man sige, at det er vanskeligt at bygge på et fundament, der ikke er stabilt. Og endelig vil mange af disse børn have udviklet evner til at foregive, at noget er forstået, selvom dette ikke er tilfældet – en

følge af at være tvunget for hurtigt ind i tillæringen af et nyt (akademisk) sprog – og dermed opdages deres problemer for sent.

Alt i alt er der altså belæg for at antage, at indvandrerbørn kun i sjældne tilfælde er tosprogede i en grad, der skulle føre til de tidligere nævnte fordele, og man må formode, at relativt mange tilhører gruppen, der så at sige besidder to mangelfulde sprog, og altså som følge deraf klarer sig dårligere end gennemsnittet i skolemæssige sammenhænge. Specifikt hvad engelskindlæring angår, er der yderligere et par forhold, der er værd at bemærke. Det ene er, at tilføjelsen af endnu et sprog oven på to, der ikke er tilstrækkeligt udviklede, ikke bare er svært (jf. tidligere bemærkninger om at bygge på et sikkert fundament) men også risikerer at 'mudre' det hele endnu mere, dvs. hæmme udviklingen af de to sprog, eleven i forvejen kæmper med at få styr på. Det andet er, at hvor andre skolefag undervises på dansk, altså indvandrerens ofte mangelfulde andetsprog, så foregår i hvert fald en del af engelskundervisningen på engelsk – et sprog som er nyt for alle. I denne henseende er indvandrere altså på mere lige fod med de øvrige elever, når det drejer sig om engelskundervisningen.

Det bør af flere grunde tydeliggøres, at de manglende sprogfærdigheder, der omtales ovenfor, ikke kan bebrejdes indvandrerleverne selv. De udvikler som nævnt deres sprogfærdigheder i to forskellige domæner, og her lærer de akkurat det sprog og det ordforråd, der er nødvendigt for at klare sig i den aktuelle kontekst. De kommunikationsstrategier, de tillægger sig som kompensation for eventuelt manglende sprogfærdigheder, er en naturlig følge af de to domæners adskilthed og forskelligarteteth samt af det faktum, at

den mængde sprog, indvandrere udsættes for og skal lære af, er mere begrænset, end hvad der gør sig gældende ved "almindelig" sprogindlæring uden for en skolemæssig sammenhæng. Indvandrerbørn er altså som andre børn kompetente sprogbrugere i den forstand, at de udvikler de sprogfærdigheder, de har tid til, mulighed og behov for.

Indvandrerens status

Ovenfor blev det nævnt, at indvandrere til tider foregiver at have forstået ting, som de rent faktisk ikke har forstået. Udover at det formentlig er en almindelig menneskelig tilbøjelighed ikke at ville "afsløre sin uvidenhed", kan der være forstærkende årsager til, at netop indvandrere skulle anlægge sådan en strategi, for eksempel den at de i forvejen ofte skiller sig ud og føler, at de har lavere status end gennemsnitseleven. I det hele taget er der utrolig mange aspekter af hele området omkring indvandrere, skolegang, sprog og sprogindlæring, der knytter an til de ret komplicerede forhold omkring status, magt og dominans mellem grupper i et samfund. Jeg vil kort forsøge at uddybe dette lidt nærmere.

Man kan sige, at selve den omstændighed, at indvandrere er tvunget til at lære et nyt sprog, som de skal undervises på, er udtryk for deres førstesprogs og deres kulturs lave status. Dermed ikke sagt, at indvandrere i Danmark ikke skal lære dansk – det kan de fleste, også indvandrerne selv, blive enige om at de skal – og der er formentlig ikke økonomisk grundlag for at understøtte indlæring af ethvert førstesprog. Men der er næppe tvivl om, at mange indvandrere ikke bare oplever et stort pres for at lære dansk, men også et pres for at "glemme" deres modersmål, der lidt groft sagt kun accepteres, så længe det tales inden for hjemmets fire vægge.

Når man undertrykker folks sproglige rødder, undertrykker man også deres kultur og identitet – så bevaring af modersmålet handler om meget mere end sprogkundskaber.

Denne sammenvævning af sprog, status og politiske magtforhold, sammen med de tidligere omtalte fordele ved at være balanceret tosproget og ulemper ved at have to mangelfulde sprog, har ført til betegnelserne *additiv tosprogethed* og *subtraktiv tosprogethed*. Hvis en indvandrers modersmål har lav status i et samfund, er det sandsynligt, at andetsproget vil blive indlært på bekostning af førstesproget, med de negative konsekvenser dette kan have, både hvad angår skolemæssige resultater, kulturel tilknytning, identitetsfølelse, selvværd og motivation. Dette betegnes subtraktiv tosprogethed. Hvis begge sprog derimod har høj politisk og social status, vil begge sandsynligvis udvikles positivt, og de kognitive og udviklingsmæssige fordele, der følger heraf, kaldes additiv tosprogethed.

Det var sådanne politiske magtstrukturer, jeg hentydede til, da jeg tidligere gav en kort forklaring på det tilsyneladende paradoks, at man på den ene side beder skolebørn om at tilstræbe tosprogethed, i og med at de skal lære engelsk på et relativt højt niveau, og på den anden side omtaler tosprogethed som noget problematisk og uønsket. Den lidt kryptiske, men nu forhåbentlig knap så kryptiske forklaring var, at vel skal man være tosproget, *men på den rigtige måde*. Man kunne tilføje, at man skal tilstræbe tosprogethed *med de rigtige sprog*, nemlig to sprog, der begge har høj politisk og social status i samfundet... Tænk hvad man kunne opnå, hvis man i stedet, eller snarere også, arbejdede på at tilføre bare nogle indvandrergrupper modersmål højere status.

Joakim Mortensen

Ribe Katedralskole er blevet bryggeriejer!

Vi har købt det i Tyskland – og det er ikke ret stort, så vi bliver ikke nogen konkurrent til Ribe Bryghus! Vi kan kun brygge 40 liter ad gangen – men på en måde som simulerer det, der sker på et rigtigt bryggeri. Et stort fremskridt i forhold til "ølbrygning" i glas og kolber! Vores mikrobryggeri styres automatisk af enten et forudindstillet program – eller et program, vi selv udvikler og koder ind i det computerstyrede "bryghus".

Brygprocessen starter med, at vi fylder 7-8 kg knust malt + 25 L vand i aluminiumskarret til højre på billedet. Der anbringes en termoføler i blandingen, og bryggeriet pumper så automatisk opvarmet vand gennem slangen, og varmer blandingen op til 55°C i 5 minutter.

Mæskningen er nu i gang! Herefter varmes op til 64°C i 30 minutter og 73°C i 30 minutter. Under denne proces vil maltens enzymer nedbryde stivelse til forgærbare sukkerarter, som maltose og glucose. Enzymerne er i malten, der jo som bekendt stammer fra spirede bygkerner.

Når mæskningen er afsluttet, pumpes den sukkerholdige opløsning over i den flotte kobberkedel til venstre, hvor urtkogningen gennemføres. Det er her, der tilføjes humle, som både konserverer brygget og giver den karakteristiske ølsmag. Andre smagsstoffer som for eksempel lakrids eller porse kan også tilsættes alt efter smag og behag. Den færdigkogte urt filtreres for humle rester og lignende og overføres nu til den store gæringsbeholder af plastic, hvor der tilsættes ølgær. Den mest be-

nyttede ølgær er en hybrid mellem bagegær *Saccharomyces cerevisiae* (= sukkersvamp på korn – direkte oversat) og en anden *Saccharomyces*-art. Ølgær blev første gang kvalitetssikret ved ren dyrkning af ripenseren Emil Chr. Hansen på Carlsberglaboratoriet i slutningen af 1800-tallet – men det er en helt anden historie, som vi vender tilbage til en anden gang!

Det er vigtigt, at der er iltfrie forhold i gæringsbeholderen – ellers vil gærcellerne ikke producere alkohol – derfor er der en vandlås i toppen, som tillader det under alkoholgæringen producerede CO₂ at slippe ud, samtidig med at luftens O₂ forhindres adgang til de gyldne dråber. Og efter passende gæring og lagring vil der kunne tappes øl – sandsynligvis af varierende kvalitet her i begyndelsen!

Hvad har et bryggeri så at gøre på et gymnasium? Jo, ølbrygning er en af de ældst kendte bioteknologier som har haft stor betydning for menneskeheden. Øl har været vigtig blandt andet, fordi der sjældent var rent vand at drikke, og sandsynligvis har øl og brød også været vigtige vitaminkilder blandt andet på grund af gærens tilstedeværelse.

I biologi- og kemiundervisningen – også i det naturvidenskabelige grundforløb – kan ølbrygningsteknologi indgå på mange måder. Vi har mulighed for at variere forskellige faktorer som tid, malttype, pH-værdi, temperatur og gærtyper – og så udtage prøver til analyser undervejs i processen og i slutprodukterne. Der kan laves meget naturvidenskabelig undervisning under kontrollerede forsøgsbetingelser i sådan et automatisk styret mikrobryggeri. Hvem ved, måske får vi udviklet en velsmagende RK-øl i forbindelse med et SRP-projekt?

Jørgen Baungaard Hansen

Ribe Katedralskoles bryggeri

Mercurius i 50 år - af dæ og dy

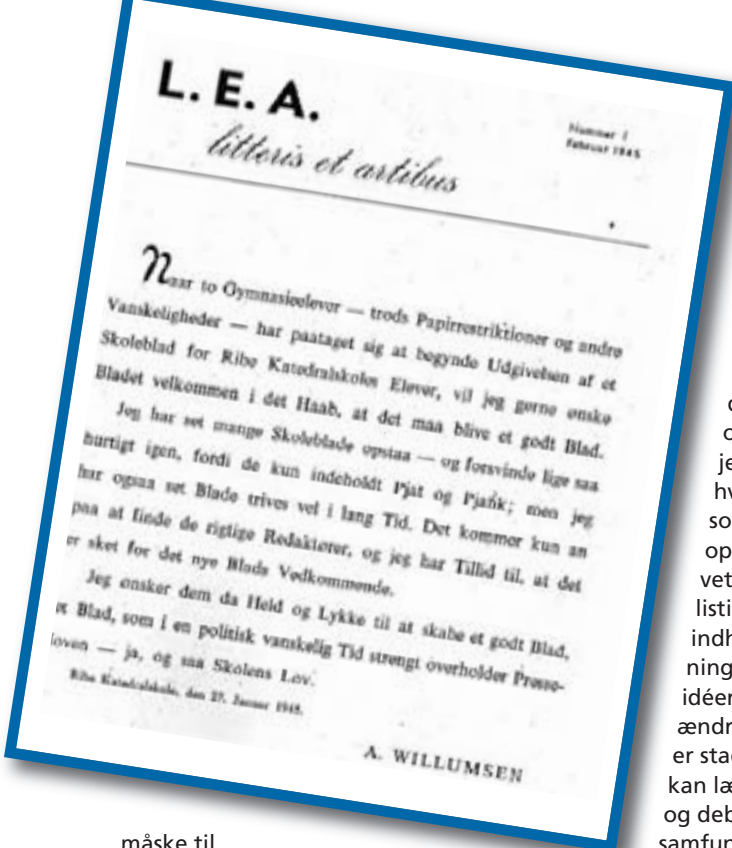
Mercurius er Ribe Katedralskoles skoleblad. Og i år har vi fødselsdag ... sådan da. Det er nemlig det halvtredsindstyvende år, at Mercurius udkommer, og der har, så vidt vi kan se i arkiverne, været publiceret blade hvert år siden 1961. Et halvt århundrede, og endnu flyder blækket fra de krad-sige penne.

Men skolebladets historie er ældre end som så – før Mercurius udkom for første gang, var der nemlig tidligere blade. Det ældste, der er fundet, er udkommet i ti numre fra februar 1945 til april 1946, og det skildrer tydeligt livet under besættelsens sidste år. *LEA* – litteris et artibus udkom dog kun i ti eksemplarer. Det var af en meget høj litterær kvalitet (højere, må man indrømme, end vi moderne redaktører kan præstere), men det tyder på, at interessen for at udgive bladet døde ud, da redaktørerne forlod skolen, hvilket må siges at være et stort tab, da bladet i sin korte levetid nåede at blive bredt anerkendt og blandt andet modtog et uopfordret indlæg fra en minister i forbindelse med skolens 800- års jubilæum. I *LEA* fremgår det allerede i bladets første indlæg af rektor A. Willumsen, at der også tidligere har været trykt elevblade, som kun havde korte levetider, fordi de: „kun indeholdt Pjat og Pjank” – og det skulle så være det. Det er nok tvivlsomt, hvor mange af disse halvhjertede indsatser, der er bevaret, og byhistorisk arkiv har ikke flere udgaver liggende.

Og dog ... for skal et elevblad nødvendigvis være alment og omhandle alting? Vi ved med sikkerhed, at der (længe) før *LEA* har eksisteret et Heimdal-skrift, der gik under titlen *Luren*. Det hænger naturligvis sammen med, at Heimdal har eksisteret længe (146 år), og at det ikke altid har været ment som en organisation, der skulle varetage og afholde fester. Oprindeligt var Heimdals formål at „vække Interessen for Modersmaalet, for dansk Nationalitet, at skabe Fædrelandskærlighed, og alt, hvad der er skønt, sandt og godt i Almindelighed.”

Det var ikke just noget lille mål, og i dag lader det

måske til at ligge langt fra det Heimdal, vi kender, men selv i *LEA* kan man finde referencer til de foredrag og kulturelle arrangementer, som Heimdal har holdt. Det er altså inden for de sidste seks-syv årtier, at Heimdal har opgivet de mere finkulturelle aspekter og dermed også *Luren*. Faktisk kan man i Mercurii arkiv finde referencer til *Luren* så sent som i tresserne, så bladet har været udgivet sideløbende med både *Mercurius* og *LEA*, men præcis hvad det gennem tiden har indeholdt, er ikke godt at vide.

I Mercurii arkiv, der strækker sig tilbage til den 3. årgang (første og anden årgang er ikke at finde i arkivet, men måske de kan opstøves i Ripensersamfundet sammen med et gammelt eksemplar af *Luren*?), kan man se den

udvikling, der har fundet sted gennem tiden. Dels har skolen fornyet sig, og dels er samfundsændringer afspejlet i såvel form som indhold. Der er langt fra *LEA* til de første blade, men alligevel er det tydeligt, hvordan sproget i bladet langsomt har ændret sig fra tilnærmet objektivitet til mere subjektivt præget indhold, og hvordan idéen om bladet som en reel almenyttig og oplysende udgivelse er blevet erstattet af et mere populistisk og underholdende indhold. Alligevel har opbygningen og de grundlæggende idéer med bladet stort set ikke ændret sig gennem årene. Det er stadig det sted, hvor eleverne kan læse om de aktuelle emner og debatter, der foregår både i samfundet og på skolen, og det er et forum, der åbent kan give sine (og

elevernes generelle) holdninger til kende, hvis der er noget på skolen, som bør ses efter. Desuden er bladet stadig uægteligt præget af – og bundet af – de gamle traditioner, som er videreført gennem årene. Side-9 drenge er ikke en moderne idé, men strækker sig temmeligt langt tilbage, og citaterne kan endda findes i *LEA*.

Det er også muligt at få et godt indblik i skolens udvikling gennem det sidste halve århundrede, hvis man gennemlæser de gamle blade. Vietnamkrigen, de seneste rektors ansættelser, den kolde krig, folketingsvalg, diverse beats

og trends gennem tiden og portrætter af skiftende lærere er blot nogle få af de emner, der tages op af skribenterne, og gennem hvilke man får et smuglig ind i historien. Et spændende projekt, der før har været vendt, er at digitalisere alle de gamle blade, så de er gemt for eftertiden, og så de kan nydes af alle. Siden sidste år er nye eksemplarer af *Mercurius* også udkommet på skolens hjemmeside i en elektronisk form, så mon ikke det er på tide at tage fat på de gamle?

Mercurius har traditionelt altid været den kritiske røst, budbringeren, der formidler nyheder og opildner til diskussioner, men samtidig forsøger at være kritisk og høre flere sider af sagen. Det bliver spændende for alle generationer af elever og lærere, hvad fremtiden har i vente for skolebladet, som efterhånden er blevet en solid del af skolens tradition.

Simon Esbjerg, 3x og Simon Rosenstand, 2r
– Mercurii redaktion 2011/2012

Asylet renoveres

Den ældste del af Ribes bykerne er blandt andet kendetegnet ved de lukkede gadeforløb, hvor husene står skulder ved skulder. Det har sin charme. I Puggaardsgade har vi et varieret forløb med solide huse i sten og bindingsværk i to etager ved Sønderportsgade. Det har tydeligvis været et andet hartkorn, der boede i den anden ende af gaden. Op og ned af gaden har vi en række karakteristiske bygninger, hvor flere er ganske statelige. Der er middelalderhusene Tårnborghuset og Puggaard og bindingsværksboderne, der ligger mellem Tårnborghuset og den tidligere stiftamtmandsbolig i senklassicisme. Godt nede

af gaden åbnes husrækkerne op, idet vi har den store have, der knytter sig til amtmandsboligen, og vi har åbningen ind mod katedralskolen. Der ligger Asylet uden sammenbygning med andre huse. Og her er der plads til store træer. Ved asylets nordgavl bag skolens smukke hvide hegn vokser der blandt andet syren. Midt på gruspladsen ved sydgavlen står et valnøddetræ med sit smukke løv.

Asylet, der er tegnet af M.P. Christensen, en lokal murermester, stod færdig i 1876. I al sin prunkløse enkelthed er der tale om et smukt hus, hvor man har skaffet sig mere plads på første salen

ved at lade ydermurene gå godt en meter op over etageadskillelsen. Bygninger med trempel, som det hedder, blev populære sidst i 1800-tallet. Dette giver en høj bygning, hvor en del af den afdæmpede dekoration er hvide hjørnelisener, det vil sige de søjlelignende fremhævelser i murværket ved husets fire hjørner. Hertil kommer de hvide gesimser; men ikke mindst det vandrette hvide bånd, der deler facaden, hvor husets etageadskillelse findes. Hvor hjørnelisenerne diskret er med til at give bygningen højde, dér har det vandrette bånd den modsatte effekt. Vi ser korresponderende stiltræk i stiftamtmands-

ældre, der måtte ønske deres små Børn fra halvtredje til syv års Alder vogtede, plejede og efter Omstændighederne sysselsatte og underviste på den Tid af dagen, hvor de selv er fra hjemmet for at søge Erhverv". Mon ikke der har været lignende tanker bag det identiske tiltag i Ribe? Ved festlige lejligheder modtog de børnehaver, som bar dronningens navn, et mindre beløb til at feste for. Via testamentet fik asyllet 1000 kroner ved dronningens død. Under anden verdenskrig var bygningen besat af tyskerne. Efter krigen blev institutions midler overført til Jakob A. Riis' Børnehave, der åbnede i 1951. Snart efter erhvervede katedralskolen bygningen i Puggaardsgade.

Den 135 år gamle bygning er atter blevet renoveret. For godt 15 år siden blev bygningens indre moderniseret, herunder blev loftet indrettet til et stort undervisningslokale. Denne gang har bygningen fået den helt store tur ude og inde: nye vinduer, nyt varmeanlæg, nyt ventilationsanlæg, en forbedret brug af arealet i husets grundplan, hvilket blandt andet indbefatter forbedrede toiletforhold. Murværk og sokkel er ligeledes blevet renoveret, og blikkenslageren og maleren har også givet en hånd med på det udvendige. I underetagen er der nu to smukke klasseværelser, som henter lys ind fra flere sider. Lokalerne har såvel kridttavler som elektroniske tavler, og på den måde er der tradition og fornyelse. Nye borde og stole kunne gerne være på vej; men det er vist snarere en omvej end en genvej.

Hans Christian Vester

Kilder:

Steffen M. Søndergaard i 'Ribe Bys Historie', bd. 2 og 3, 2010; samme i 'By, marsk og geest', 2008. Søren Mulvad i Ribe Ugeavis, nov. 2010. Claus Beyer i 'Lokalavisen ugenyt Fredensborg', april 2010. Hugo Matthiessen 'Gamle Huse i Ribe', 1937.

boligen i Puggaardsgade og i bispegården i Korsbrødregade; men her er der ikke tale om trempelhuse. Katedralskolens bygning i Sviegade er et trempelhus med et hvidt bånd ved etageadskillelsen. Herved knytter det an til asyllets stiltræk.

Oprindeligt hed institutionen 'Dronning Louises Børneasyl', og der var tale om en børnehave. En række lignende insti-

tutioner andre steder i Danmark fik ligeledes navn efter den nykronede Louise, der var dronning 1863-1898. Da et tilsvarende asyl blev indviet i Fredensborg lød det således: "Hendes Majestæt Dronning Louise til Danmark har Mandag den 6. marts 1865 allernaadigst resolveret, at et Børne-asyl skal oprettes i Fredensborg by til Lettelse og Betryggelse for stræbsomme og kjærlige For-

Vakuumpakkede landkrabber og natteravn

Nogle kunne måske forledes til at tro, at de fire elementer, jord og luft, ild og vand, havde aftalt en arbejdsdeling, så hvert element skulle tage sig af en fjerdedel af det samlede hele. Sommeren 2011 har imidlertid med al uønskelig tydelighed vist, at vandet har presset ilden, det vil sige solen, i defensiven. Under den synsvinkel var det velvalgt, at 90 elever fra 1. hf og 10 lærere var på ekskursion med fagene biologi, kemi og naturgeografi i tre dage med 'vand' som det overordnede emne. Arrangementet blev afviklet først i september på Søgårdlejren ved Kliplev, hvor Syddansk Universitet har en biologisk feltstation. Cyklende sydvestjyder ved, at vandet og luften ofte arbejder sammen, hvilket man kan opleve, når det regner vandret fra sydvest. På denne ekskursion med tre

af de naturvidenskabelige fag erfarede mange, at vandet arbejdede sammen med ilden, idet solen hyppigt var fremme i korte perioder, hvilket lokkede mange til at linde på regntøjet og til at finde solglæden frem. Men straks efter stod vandet ned i lodrette tove, som længtes det efter at indtage en vandret position. Måske solen var taget som gidsel? Septembers himmel er så blå, så blå, så blå, så blå, så blå, så blå, så blå Ankomsten til lejren fik vi alle udleveret en mappe med aktivitetsplaner, gruppeinddelinger, øvelsesvejledninger med videre. Det faglige og sociale arbejde var organiseret gennem ti poster, som vi besøgte gennem de ti grupper, vi var inddelt i på tværs af de tre klasser. Der var sat 90 minutter af til hver post. Nogle poster var placeret i feltstationens labo-

ratorier. Andre havde en første del ude, hvor vi for eksempel skulle samle materiale eller data til senere behandling inde. Tre af posterne havde ikke et naturvidenskabeligt indhold, da to poster fokuserede på kommunikation og samspil gennem teambuilding og en post, hvor vi var i lyrikværkstedet for at prøve vores sproglige kreativitet af på produktion af digte med "vand" som emne. Det er nu ikke helt rigtigt, at der ikke var et naturvidenskabeligt element i forbindelse med lyrikværkstedet, idet Bjørn havde fået sig arrangeret lige ved siden af feltstationens tekøkken, hvor der var mulighed for vha. den varmeudvikling, der finder sted, når man sender en strøm af elektroner gennem en modstand at øge molekylehastigheden i vand, det vil sige vi hyggede med varm, friskbrygget

kakao og hjemmebagt kage. Dette afstedkom et lille digt: "Kage i vores mave, nedskyldes med kakave". I de sjove og udfordrende opgaver, der sigtede mod teambuilding, registrerede vi hurtigt, at øvelserne fungerede, da der opstod en følelse af gruppeidentitet gennem den fælles problemløsning. Og nu til vands! I kemilaboratoriet skulle vi bestemme saltindholdet i havvand fra Åbenrå Fjord. I biologi skulle vi undersøge dyrelivet i Søgård Sø, bestemme vandkvaliteten samt måle sigtddybden ved hjælp af en Secchiskive. I Bjerndrup Mølleå hentede vi i faget naturgeografi data til en beregning af vandløbets tværsnit. Til måling af overfladestrømning og – hastighed brugte vi en lang plastiktagrende, hvori vi jævnt havde fordelt nogle popcorn. Tagrenden nåede

fra bred til bred. Da vi havde gjort klar til måling og fotografering, var det blot et spørgsmål om at dreje tagrenden, så popcornene samtidigt faldt ud i vandet, og straks kunne vi se en forskel i hastigheden mellem de popcorn, som var midt i åen, og de popcorn, der bevægede sig mere mageligt inde ved bredden. På alle posterne prøvede de fleste af os noget, som vi ikke før havde prøvet. Hvem havde lige prøvet det med popcornene? Og nogle havde ikke prøvet at sejle ud i en lille robåd, og andre havde ikke prøvet vha. et fintmasket net at indsamle planteplankton, hvilket jo er mikroskopiske planter (alger). Det var en underlig følelse at mærke, vandet nærmest vakuumpakkede benene, når man i vaders gik ud i søen. Ind i mellem stod sø og regn i ét. Det var en udfordring at

huske de mange tekniske ting og begreber. I vores klasse ville en elev studere de indsamlede smådyr fra søen gennem et horoskop, og det grinede vi af. Men der er måske mulighed for nye perspektiver på krebsens vendekreds. Landkrabbernes vennekreds er noget ganske andet. I kemilaboratoriet skulle vi også måle phosphatindholdet i vand fra Søgård Sø ved hjælp af spektrofotometri, dvs. man måler forskellen mellem, hvor meget lys, man sender ind, og hvor meget lys, der kommer ud. Da vand i naturen næsten ikke lader sig tænke uden jorden, planterne og dyrene, havde vi to poster, hvor vi studerede dette samspil. Med naturgeografi målte vi en jordbundsprofil, og vi lavede en jordbundsanalyse ved hjælp af stereolup. Vi kunne så afgøre om jorden havde stor eller lille vandkapacitet

samt stor eller lille evne til at binde og fastholde næringsstoffer. I skoven skulle vi observere frøsætning og nedbrydning, og vi fokuserede mest på mosser, laver og svampe.

Vi tog af sted til en tidligere kaserne midt ude i ingenting omkring Åbenrå; men det blev til meget mere end bare en våd oplevelse. Søgård Lejren, der bruges af hjemmeværnet, er placeret omkring hovedbygningen på en mindre herregård. Midt i den store park ligger feltstationen med nem afstand til sø, å og skov. Der er for årtier siden etableret indkvarteringsmuligheder for soldater og officerer. Lærerne sov på officersgangen; vi var indkvarteret i sovesale. Da turen også skulle være en ryste-sammen-tur, synes vi, det var forkert, at vi blev indkvarteret i sovesalene på tværs af stamklasserne. Det sociale i forhold til klassen var prioriteret under hele årgangen.

Noget af det bedste var dog kantinen, hvor der blev serveret rigtig god og rigelig med mad med mange forskellige former for tilbehør. Friske som havørne slog vi om morgenen ned på den store buffet, som skulle levere energi til nogle timers arbejde ude i det fri. Som forslugne gribbe, der ikke havde set mad længe, gik vi til aftensmaden. Om aftenen hyggede nogle sig med at spille bold i gymnastiksalen, andre snakkede og spillede kort i feltstationens opholdsstue. Nogle gik tidligt i seng, andre sluttede dagen som natteravn. Den sidste aften hyggede vi alle i kantinen, hvor vi kunne få kage og kaffe samt købe en øl. Det er skønt, at ikke alt, der flyder, er vand eller affald. Der blev grinet og snakket, og vi fik så meget selvbestemmelse, at vi godt kunne mærke, at det ikke er folkeskolen længere.

Der er så skønt ude på landet. Nede i den sivomkrandsede sø svømmer nogle

ænder rundt og siger "aqua", "aqua". Nogle mindre skolede siger "ak-hwa", "ak-hwa". Et sted bakser en lappedykker med en punkteret cykel hentet op fra bunden. Hen over aftenhimmelen trækker nogle internationalt orienterede gæs i www-formation. Lavt i sydøst lyser den citronhalvmåne, lærer Bjørn Paulsen drømmer om. Men vi er tilbage i Ribe, hvor vi arbejder videre med vore data, mens vi glæder os over en god oplevelse.

Vi har i dansk lavet en skriveøvelse over nv-turen. De 31 tekster blev ganske forskellige. Derfor har vi bedt vores dansk-lærer, Hans Christian Vester, inddampe essensen af det hele, homogenisere stilen samt tilsætte lidt skæv poesi, så verden igen kan blive forunderlig i al sin poetiske sandhed.

1q

Russisk på Ribe Katedralskole 1980 - 2011

Da russerne sidst i 50'erne sendte hunde og mennesker i kredsløb om Jorden i deres sputnikker, blev verden slået med undren – og frygt. De sovjetiske kosmonauters succes revolutionerede det amerikanske undervisningssystem (matematik blev Gud), mens effekten i Danmark var tydeligere på det almenkulturelle område, hvor kommunistfor-
skrækkelsen gav plads til en ærlig interesse for alt russisk – uden dog selv at forsvinde helt.

I de danske gymnasier dukkede faget russisk op midt i 60'erne – på Ribe Katedralskole i 1980. At skolen her fik faget (ganske vist sent) og har fastholdt det som et tilbud længe efter, at andre

gymnasier har opgivet det, skyldes skolens tradition for at give plads til også de specielle sproginteresser. Sådant en mulighed griber den type elever, som gerne vil prøve nyt, være anderledes (måske endda oprørske) – nu om dage hedder det at være alternativ og innovativ. I stedet for bare at tage det hidtil gængse begyndersprog kunne man altså melde sig til en rejse ind i et ukendt land med et hemmeligt sprog og med mennesker, der altid vil det gode og rigtige – lige noget for et idealistisk ungt menneske, der ikke kender til verdens ondskab. Denne "rejse" foregik i en lille, intim gruppe i "eget" klasselokale med samovar, matrjoska'er,

flag – og Lenin skuende ud over os alle. Det skal dog nævnes, at også mere gustne overlæg kunne tilskynde elever til at vælge russisk som begyndersprog: elever syd fra kunne sikre sig optagelse på Ribe Katedralskole ved at sætte kryds ud for russisk på ansøgningskemaet.

Den eksotiske rejse kunne også godt foregå i virkeligheden. Studierejser med russiske elever i 2. og/eller 3.G (i ferieperioder!) var øjenåbnere for mange: man så fantastisk skønhed eller himmelræbende ideologisk tåbelighed – eller bare en anden virkelighed. Disse rejser foregik i 80'erne, før Murens fald og Sovjetunionens sammenbrud – altså i de "gode, gamle dage".

Undervisningen og materialerne

Elevernes og lærernes begejstring for det anderledes og specielle fik i begyndelsen det svære stof til at glide lettere ned. Især fordi sproget blev ledsaget af oplysninger om det mærkelige og ukendte land, som kun få havde besøgt i 80-erne.

Fra 1980 til 1985 brugte vi det svenske lærebogssystem "Trojka", der skildrede et positivt og socialt retfærdigt Sovjetunionen med fotos fra Moskvas elegante metro, glade familier i sneen og 1. maj-optog på Den Røde Plads. Indlæringskurven var stejl, men med moderne lydbånd (!) og en sjælden film fra Statens filmcentral vist på geografis filmforevisningsapparat gik det endda. Men ligesom Gorbatsjov ændrede Sovjetunionen ved at indføre glasnost og perestrojka i 1985 og årene efter, skete der forandringer i den lille russiske undervisningsverden. Lærerne fandt efterhånden skildringen af Sovjetsamfundet i Trojka og lignende materialer for stereotyp og positiv, og eleverne blev flere, mere forskellige og mindre fokuserede på gammeldags rumpeflid, så

noget måtte gøres for at holde interessen fangen.

I Bulgarien havde psykiateren Lozanov udviklet en ny undervisningsmetode, "suggestopædi", der byggede på samspillet mellem personligheden og omgivelserne. Det centrale i undervisningen var, at den skulle foregå i en afslappet, glad og positiv atmosfære. Rollespil, lange tekster med oversættelse ved siden af for ikke at ødelægge elevernes selvtillid, højtlesning af læreren med klassisk musik som baggrund, gloselege og lænestole – det skulle alt sammen få sproget til at fæstne sig i eleverne ubevidst, ja, nærmest forføre dem til at tale russisk. Og de elskede det da også: i lærebogen "Russisk på en anden måde" fra 1985 fik hver elev tildelt en rolle som en bestemt person fra en af de 15 Sovjetrepublikker. Her var holdningen til Sovjetunionen lidt mere kritisk end i Trojka: der var familier, som boede i meget små fælleslejligheder, og én tjente kun ganske lidt, men i det store og hele var rollerne – altså eleverne – succes-personer; det var vigtigt, for at identificeringen og dermed sprogindlæringen skulle lykkes. Problemet var, at suggestopædien kun fungerede godt i begynderfasen. Når eleverne skulle videre, måtte de lære at slide i det, som elever alle dage har skullet.

Derfor måtte vi igen finde på noget nyt. Også Sovjetunionens fald i 1991 krævede nyt indhold; det blev allerede i 1991 til systemet "Malo-pomalu", på dansk "Lidt efter lidt", hvor selve titlen på systemet antydede en realistisk progression. Bogen holder stadig fast i rollespil og mange sproglege, men tør nu tage temaer som forurening og det sorte marked op.

Og historiens gang var stadig ikke slut i verdens største land, selvom det var blevet lidt mindre. Politisk skete der så meget, at vi ikke længere kunne bruge

det samme materiale. Pædagogisk måtte der også nyt til med nye, teknologisk vågne elever. Nogle ihærdige russisklærere lavede det første begynder-system herhjemme med CD-rom til, "Møde i Petersborg", fra 2001. Alle rede i titlen var det farvel til Lenin og Sovjet og goddag til Petersborg og det nye Rusland. Her er der ikke længere tale om rollespil - vi følger en russisk familie og deres nabo, den unge danske bankmand Jan, der til sidst gifter sig med familiens kønne datter, Katja, studerende og model, der forlader sin russiske biznesmen-kæreste for Jan. Det moderne Rusland i fuld udfoldelse. Med "Møde i Petersborg", sange og nyheder på nettet og nutidige film har vi bragt det eksotiske så tæt på, at det måske er blevet lidt mindre eksotisk, men så til gengæld mere vedkommende?

Hvad nytte har det så alt sammen været til? Oplevelser, tanker og holdninger er lige så nyttige som viden og færdigheder – hvad er ellers almen dannelse? Nogle russiskelever har også ved deres

sprogvalg lagt grunden til en erhvervskarriere, f.eks. i undervisningsverdenen og militæret, men det er dårlig smag at tænke på nytteværdien af en 1.præmie, vundet i Moskva ved en international gymnasiekonkurrence i oversættelse og fremførelse af klassisk russisk poesi (sådan et talent har faget russisk på Ribe Katedralskole også hjulpet frem). Hvad så nu, hvor russisk lukker og slukker på Ribe Katedralskole? Man skal bare glæde sig over, at der er og kommer andre muligheder for, at elever kan realisere sig selv – selv om kulturformidlingen mellem Danmark og Rusland vil lide skade som følge af den udvikling, som russiskfagets bortdøen på Ribe Katedralskole bare er en lille del af. Der tales for tiden meget om BRIK-landene (Brasilien, Rusland, Indien, Kina), ganske vist i økonomisk sammenhæng, men efter købmændene kommer kulturbærerne som regel – så hvem ved? Eller hvad med den arabiske verden – dansk erhvervsliv står på spring for at afløse NATO i Libyen. Hvad med arabisk på et normalt skoleskema i det almene gymnasium?

Dorte Stig Madsen og Bent Mortensen

Den 31. august mødte eleverne fra Ribe Katedralskole talstærkt op til en politisk debat i Salen. De ni politikere, der repræsenterede hvert deres parti, var klar ved panelet, der var meget flot arrangeret med duge i de passende farver til henholdsvis rød og blå blok. Efter en præsentationsrunde, hvor politikerne meget kort kom ind på, hvilken vej de hver især mente, at Danmark skulle gå, blev det tid til spørgsmål fra eleverne. Spørgsmålene var uden tvivl det, der skulle til for at sætte gang i debatten. For debat – dét blev der! Der skulle kun nogle få spørgsmål og svar til, før der var fuld gang i den oppe hos panelet, og det udviklede sig snart til en meget underholdende affære. Uddannelse var selvfølgelig det, der dominerede de første spørgsmål fra de

studerende, og inden for meget kort tid gik Ellen Trane Nørby (V) nærmest i kødet på Jesper Petersen (F), mens Lotte Rod (B) meget selvsikkert (og sikkert lidt provokorende for den blå blok) talte om NÅR Danmark får en ny regering og ikke HVIS. Henning Hyllested (Ø) blev hurtigt meget engageret (og en smule ophidset), og til sidst fik Christina Dam Kristensen (A) vist nok af den blå blok. Det blev altså to meget underholdende timer. Efterhånden som debatten skred frem, blev det sværere og sværere for politikerne at holde sig inden for den begrænsede taletid, som Bent Karsdal havde givet dem, og det var heller ikke helt så let for eleverne at gøre deres indlæg korte. Der blev rejst mange spændende spørgsmål, og vi nåede både at runde uddannelse, økonomi,

sundhed, brugerbetaling, landbrug og ulandsbistand. Politikerne gjorde deres bedste for at komme med tilfredsstillende svar, og de klarede det godt langt hen ad vejen.

Også vi på Ribe Katedralskole klarede det godt! Vi kan vist godt give os selv et klap på skulderen, for hold da helt op, hvor var vi gode til at stille interessante og varierede spørgsmål. Ikke alene var stort set alle mødt op til debatten, men der var også rigtig mange, som havde et spørgsmål, der bare måtte ud; så mange, at der endda var en hel del, der var nødt til at gemme deres til en anden god gang.

Så lad os drage denne konklusion: På Ribe Katedralskole er vi super gode til at være politisk engagerede!

Katinka Ahlqvist, 1f

Paneldebat på Ribe Katedralskole

1p studietur til Berlin

Tirsdag den 12. april

Rundvisning i en tidligere østtysk atombunker.

Berlin havde flere atomsikre bunkere bygget rundt omkring i byen. De kunne i teorien huse flere tusinde østtyskere i tilfælde af nedslag af en atombombe. I praksis ville bunkerne dog være ødelagte som resten af Berlin i tilfælde af, at en bombe skulle sprænge i umiddelbar nærhed. Det har højst sandsynligt været meningen, at de i stedet skulle give befolkningen en falsk følelse af sikkerhed. Forholdene var, som det ses på billedet, ikke særligt luksuriøse. De tusinde brikse har stået på rad og række ned gennem bunkeren. I dag er de fleste brikse fjernet, og bunkerne bruges som parkeringskældre. Nødgeneratoren i bunkeren bliver stadig testet én gang i ugen, hvilket vil sige, at bunkeren stadig er brugbar i tilfælde af evakuering.

**Tirsdag den 12.
april**

Billedet er taget på museet "Story of Berlin" og giver et af det tidligere DDR's kendetegn, nemlig trabanten. Museet fokuserer, som man kan uddrage af navnet, på Berlins historie fra omkring Hitlers indsættelse i 1933 til murens fald i 1989.

Onsdag den 13. april

En celle i det tidligere stasi-fængsel. Cellen her blev brugt som torturkammer i tilfælde af, at mistænkte ikke ville tilstå deres påståede anklager. Fangen blev smidt ned i den gummibeklædte celle, og den blev så langsomt fyldt med vand fra en ventil i cellens loft, indtil fangen var klar til at tilstå alt af frygt for at drukne.

Onsdag den 13. april

Rundtur i det tidligere fængsel for det østtyske politi Stasi. En af turens absolutte højdepunkter for de fleste. Guiden Mike var tidligere indsat i fængslet og kunne derfor fortælle meget levende om stedet og faktiske hændelser. Billedet viser fangegangen i kælderen under en af bygningerne med cellerne på venstre hånd.

Onsdag den 13. april

Besøg på Berlins tekniske museum. Museet, der er et af de største af sin slags, indeholder samtlige teknologiske fremskridt siden industrialiseringen, ikke kun tysk, men også britisk og russisk teknologi. I museet står blandt andet 20 gamle damplokomotiver. Billedet forestiller et gammelt preussisk krigsfly fra Første Verdenskrig.

Torsdag den 14. april

Mindesmærke nær Brandenburger Tor for de millioner af jøder, der blev udryddet under det nazistiske regime. De mange betonklodser symboliserer jødiske gravpladser, og betragtes som sådan. Det betyder, at det at kravle på dem er krænkelse af gravfreden.

Torsdag den 14. april.

Rundvisning i Sachsenhausen. Arbejdslejren lå cirka 40 minutters rejse med tog uden for Berlin. Det er uklart, hvor mange der præcist døde i lejren; men tallet menes at være omkring 80.000. Efter befrielsen blev lejren brugt af Sovjet som fangelejr for tyske krigsfanger. I dag står kun en brøkdel af lejrens gamle bygninger tilbage. Billedet viser de gamle tyske krematorier og udryddelseskamre, hvor fanger troede, de skulle til lægetjek, men i stedet fik et nakkeskud.

Søren Møller Jørgensen, 1p

Fag i hf-uddannelsen på Ribe Katedralskole

På hf er der både en række fag og faggrupper, alle skal have, og nogle fag, man selv kan vælge. Desuden er der introduktionskursus, værkstedsundervisning og projekter.

- **De obligatoriske fag** er dansk A, engelsk B, matematik C, idræt C, et praktisk/musisk fag (musik C eller billedkunst C)
- **De obligatoriske faggrupper** er kultur- og samfundsfaggruppen (historie B, religion C, samfundsfag C) og den naturvidenskabelige faggruppe (kemi C, biologi C, geografi C)
- **2 - 4 valgfag:** 2 valgfag på B niveau *eller* 1 valgfag på B og 2 på C niveau *eller* engelsk A og 2 valgfag på C niveau *eller* engelsk A og 1 valgfag på B niveau

1. år	2. år
Dansk (A)	
Engelsk (B)	
Kultur- og samfundsfaggruppen: Historie (B) Samfundsfag (C) Religion (C)	
Idræt (C)	Større skriftlig opgave
Musik eller billedkunst (C)	
Naturvidenskabelig faggruppe: Kemi (C) Biologi (C) Geografi (C)	2 til 4 valgfag (A, B eller C)
Matematik (C)	
Værksted	Værksted

- **Valgfag på C-niveau:** Psykologi, Filosofi, Erhvervsøkonomi, Datalogi, Innovation
- **Valgfag på B-niveau:** Matematik, Kemi, Biologi, Naturgeografi, Samfundsfag, Psykologi, Musik, Billedkunst, Idræt, Tysk fortsættersprog
- **Valgfag på A-niveau:** Engelsk

Valgfagene er et-årige og ligger i uddannelsens 2. år. Tysk fortsættersprog på B-niveau starter dog allerede i 2. semester i det 1. år og er altså et 1½-årigt valgfag.

Projekter i hf:

- **Søprojekt** over tre dage i september. Introtur i samarbejde mellem fagene i den naturvidenskabelige faggruppe
- **Kreativt projekt** over tre dage i december. Samarbejde mellem fagene billedkunst, musik og drama
- **Studietur** i ugen op til påske, normalt til Berlin

Profil for hf på Ribe Katedralskole

HF er tilrettelagt således, at den enkelte elev får mest mulig støtte gennem forløbet.

Introduktionskurset

Kurset ligger i de første måneder af uddannelsen. Her prøves elevens faglige niveau gennem tests, eleven introduceres til hensigtsmæssige studievaner, IT, skolens bibliotek, forskellige arbejdsformer, tutorordning, studiebog og værkstedsundervisning, samt møder skolens elevforeninger.

Tutorordning

Lige fra starten er eleven tilknyttet en bestemt lærer, en tutor, som eleven jævnligt fører samtaler med. Tutoren skal hjælpe eleven til at få et godt og udbytterigt forløb på hf. Med tutoren taler eleven om, hvad han eller hun kan blive bedre til, så eleven hele tiden arbejder frem mod et mål.

Studiebog

Er et elektronisk dokument, hvor eleven skriver om tutorsamtalerne. Studiebogen er et redskab for eleven, så eleven ved, hvad han eller hun skal blive bedre til og hvordan.

Værkstedsundervisning

Udgør 50 timer af uddannelsen. I værkstedsundervisningen introduceres eleven blandt andet til fagenes fælles metoder og studieteknik, og der arbejdes med eksamenstræning.

Studietimer

En gang om ugen er der midt på dagen indlagt 2 lektioner til lektielæsning i skemaet. 2-3 lærere repræsenterende forskellige fag hjælper eleverne med lektiearbejdet.

Studieretninger og fag i gymnasiet for årgangen, der begynder august 2012

	naturvidenskabelige		samfundsvidenskabelige		kunstneriske		sproglige		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Studieretninger	Matematik A Fysik B eller A Kemi B eller A	Biologi A Matematik B eller A Muligt 3. studieretningsfag: Idræt B eller kemi B	Samfunds­fag A Matematik B eller A Muligt 3. studieretningsfag: Psykologi C 2.fremmedsprog skal være tysk fortsættersprog B	Samfunds­fag A Engelsk A Matematik B	Musik A Matematik A Muligt 3. studieretningsfag: Fysik B	Musik A Engelsk A Muligt 3. studieretningsfag: Billedkunst C	Spansk begyndersprog A Engelsk A. Muligt 3. fag: Samfunds­fag B Muligt valgfag: Psykologi B (kun muligt på denne studieretning) I alt 2 sprog	Spansk begyndersprog A Engelsk A Desuden 2. fremmedsprog, dvs. i alt 3 sprog	Latin A Græsk A Desuden engelsk B og 2. fremmedsprog, dvs. i alt 4 sprog
Fælles fag	Ved siden af alle studieretningerne skal man vælge <i>ét andet fremmedsprog end engelsk</i> (dette gælder dog ikke studieretning nr. 7). Man kan vælge: Et begyndersprog på A-niveau: italiensk, spansk, fransk, tysk, <i>eller</i> et fortsættersprog på B-niveau: tysk, fransk. Undervisningen i dette andet fremmedsprog begynder samtidig med studieretningerne. <i>Øvrige fælles fag:</i> naturvidenskabeligt grundforløb, almen sprogforståelse, almen studieforberedelse historie A, dansk A, engelsk B matematik C, fysik C, biologi C, kemi C (studieretning 1-3 og 5), <i>eller</i> naturgeografi C (studieretning 4 og 6-9), samfunds­fag C, oldtidskundskab C, religion C, musik C <i>eller</i> billedkunst C <i>eller</i> dramatik C, idræt C								
Valgfag	<i>Valgfagene ligger normalt i 3.g og er følgende:</i> C-niveau: filosofi, psykologi, erhvervsøkonomi, datalogi, innovation, naturgeografi, kemi B-niveau: matematik, fysik, naturgeografi, biologi, kemi, samfunds­fag, musik, billedkunst, idræt, psykologi A-niveau: matematik, kemi, engelsk, fortsættersprog (tysk, fransk)								

Grundforløb og studieretningsvalg

Det første halve år i gymnasiet – grundforløbet – er på Ribe Katedralskole fælles for alle nye elever uanset hvilken studieretning, den enkelte regner med at vælge. Dette gør, at alle elever er helt frit stillet, når de i december skal vælge studieretning. Herved adskiller Ribe Katedralskole sig markant fra de fleste andre gymnasier.

De første uger af grundforløbet er planlagt som et introforløb, hvor eleverne introduceres til hensigtsmæssige studievaner, studieteknik, skolens IT og bibliotek, samt møder skolens elevforeninger.

I grundforløbet vil eleven møde mange af de fag, der er relevante, for at eleven på det bedst mulige grundlag kan vælge studieretning. Desuden vil skolen ved forskellige arrangementer i efterårets løb grundigt orientere om valg af studieretning og 2. fremmedsprog.

Valget af studieretning og valget af 2. fremmedsprog skal sammentænkes, og eleven vælger derfor studieretning og 2. fremmedsprog samtidig ved slutningen af grundforløbet.

Det endelige valg af studieretning foretages omkring den 1. december, og undervisningen i studieretningerne begynder midt i januar. Eleverne går i den valgte studieretning de følgende 2½ år, indtil de bliver studenter.

Nogle kombinationer af studieretninger og sprog giver plads til valgfag i 3.g. Andre kombinationer af studieretninger og sprog betyder, at eleven allerede har opfyldt kravene om antal fag i en studentereksamen. De fælles fag er fordelt over alle tre år således, at nogle er treårige, mens andre er et- eller toårige. En del af de fælles fag optræder allerede i grundforløbet, og andre først optræder først i 2. eller 3.g.

Nye fælles "fag" i gymnasiet efter 2005

Almen studieforberedelse

Almen studieforberedelse danner alle 3 år rammen om et samarbejde mellem 3 - 4 fag fra henholdsvis det naturvidenskabelige, humanistiske og samfundsvidenskabelige område. Et af målene med almen studieforberedelse er, at eleverne udvikler sig til studerende.

Almen sprogforståelse

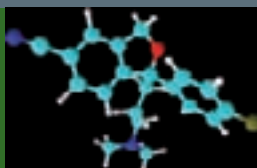
I almen sprogforståelse lægges grundlaget for det videre arbejde med sprog. Med latin som fælles udgangspunkt arbejder eleverne blandt andet med grammatik, sproghistorie og sociolingvistik. Kurset i almen sprogforståelse gør det nemmere for eleverne at lære sprog, og det fungerer som intro til de sproglige studieretninger. Man har kun almen sprogforståelse i det første halve år i gymnasiet.

Naturvidenskabeligt grundforløb

Med udgangspunkt i emner, som eleverne kender fra hverdagen, arbejder fagene fysik, kemi, biologi og naturgeografi sammen om at illustrere den naturvidenskabelige tankegang og metode. Man har kun naturvidenskabeligt grundforløb i det første halve år i gymnasiet, og forløbet fungerer som intro til de naturvidenskabelige studieretninger.

3y's lykke

Den kemiske lykke i form af stoffet citalopram, der er det aktive indholdsstof i lykkepillen Cipamil®.

I uge 38 blev vi i 3y stillet spørgsmålet: "Hvad gør jer lykkelige? Er det farver, følelser og tanker, eller er den eneste vej til lykke igennem en lykkepille?" Vi skulle via samspillet mellem fagene dansk, billedkunst og kemi finde frem til, hvordan, hvornår og hvorfor vi føler os lykkelige.

I dansk havde vi fokus på Søren Kierkegaard og hans tre livsstadier: det æstetiske stadie, det etiske stadie og det religiøse stadie. Vi blev stillet den opgave at placere nogle forskellige forfatters noveller og digte ind i disse livsstadier og derved finde ud af, hvordan deres livsanskuelse gjorde dem lykkelige. Vi skulle gøre brug af tekstanalyse og forfatterkendskaber for at finde frem til dette. Vi lavede også mindmaps over, hvad der gør os selv lykkelige.

I billedkunst analyserede vi fauvisternes metode til at frembringe en følelse af lykke hos beskueren af et billede, og bagefter malede vi selv billeder. Til det brugte vi forskellige maleteknikker, og vi benyttede os af farvernes egenskaber for at skabe ro og balance i billedet i håbet om at kunne vække en lykkefølelse hos beskueren.

Serotonin er et vigtigt stof for vores eksistens. Serotonin er en såkaldt neurotransmitter, et stof, som hjælper med kommunikationen i nervecellerne. De forskellige systemer, som bruger serotonin, er eksempelvis hukommelse, humør og sindstilstand. Hvis vores hjerne ikke producerer nok serotonin, kan vi få en depression. Serotonin genoptages, så det kan bruges igen. Cellerne henter det altså tilbage efter brug, og det kan også være med til at fremme en depression. Lykkepiller, som blandt andet indeholder citalopram, går ind og påvirker denne genoptagelse af serotonin. Lykkepillerne går nemlig ind og stopper genoptagelsen af serotonin sådan, at det bliver ved med at virke i nervecellerne. Det vil altså sige, at et stof som citalopram ikke går ind og øger produktionen af serotonin, men går ind og stopper produktionen.

Vi kunne konkludere, at vi kan påvirkes igennem synssansen, ved at se på billeder og ved at læse litteratur eller udtrykke

os igennem den, men også at vi kan hjælpe vores sindstilstand til et bedre stadie igennem kemien. Den langsigtede lykke opnås dog igennem andre og mere stabile faktorer. Alt i alt et godt AT forløb!

Anton, Martin, Christoffer:

Tanken med dette billede er at gengive lyksalighed. Vi har derfor malet en lyserød elefant. Dette er der to grunde til: Elefanter er ofte forbundet med glade tanker, og lyserød er en lys og positiv farve. Visse farver, som for eksempel de lyse, giver en lykkefølelse hos mennesker. Kompositionen af billedet er heller ikke tilfældig. Vi har forsøgt at skabe et billede, hvor man ser ud imod et større rum, fra et småt, og dette giver en fornemmelse af, at man bevæger sig imod et område, hvor man kan bevæge sig frit og være fri.

Eva og Trine

Vi har valgt at lave et billede, der for os udtrykker lykke. Billedet forestiller en pige i rød kjole, som står ude i naturen og ser ud over vandet. Vi har valgt at have nogle tydelige penselstrøg, der giver liv til billedet. Af samme grund har vi også valgt at bruge forskellige nuancer af samme farver. Vi har prøvet at bruge lyse og klare farver, så billedet ikke bliver dystert og trist.

Julie og Pernille S.

Billedet forestiller to personer, der står på kanten af en høj klippe i Afrika og kigger ud over den flotte savanne. Der er i forgrunden gjort brug af varme jordfarver. Blandt andet de lange, tydeligt varierende penselstrøg samt lyset giver liv og lethed til billedet. Tilsammen skal de forskellige virkemidler bidrage til at vække en bestemt følelse af glæde og lykke hos beskueren.

Cecilie, Sofie og Anne

I AT-forløbet fik vi til opgave at male et billede ud fra begrebet lykke. Kvinden i træerne symboliserer det seksuelle og frugbarhed, og parret symboliserer kærlighed, som for os er lykke. I farvevalget har vi brugt varme og kærlige farver, som også frembringer lykke. Samtidig har vi også brugt lidt mørkere farver for at skabe kontrast til de varme

Majken, Stine, Pernille F.

Vi har malet billedet med den varme sol i centrum, fordi solen er lykkebringende. Vi fulgte teorien fra de gennemgåede billeder med hensyn til farvebrug og maleteknik. Solen omkranses af blade, strandjord og hav, så man ser ind i billedet - på solen.

Annemette og Camilla

Da vi lavede dette billede, tænkte vi meget på, hvilke farver der repræsenterede glæde for os. Især lyse og varme farver, blev brugt flittigt, men for at få en sammenhæng i billedet blev de mørke farver også brugt. Naturen, solen og havet er for mange mennesker lykke, samtidig kan det også skabe ro og fred i en.

Anne Lørup Jepsen, Cecilie Schmidt Mauritsen
og Sofie Lauritzen Pihl, 3y

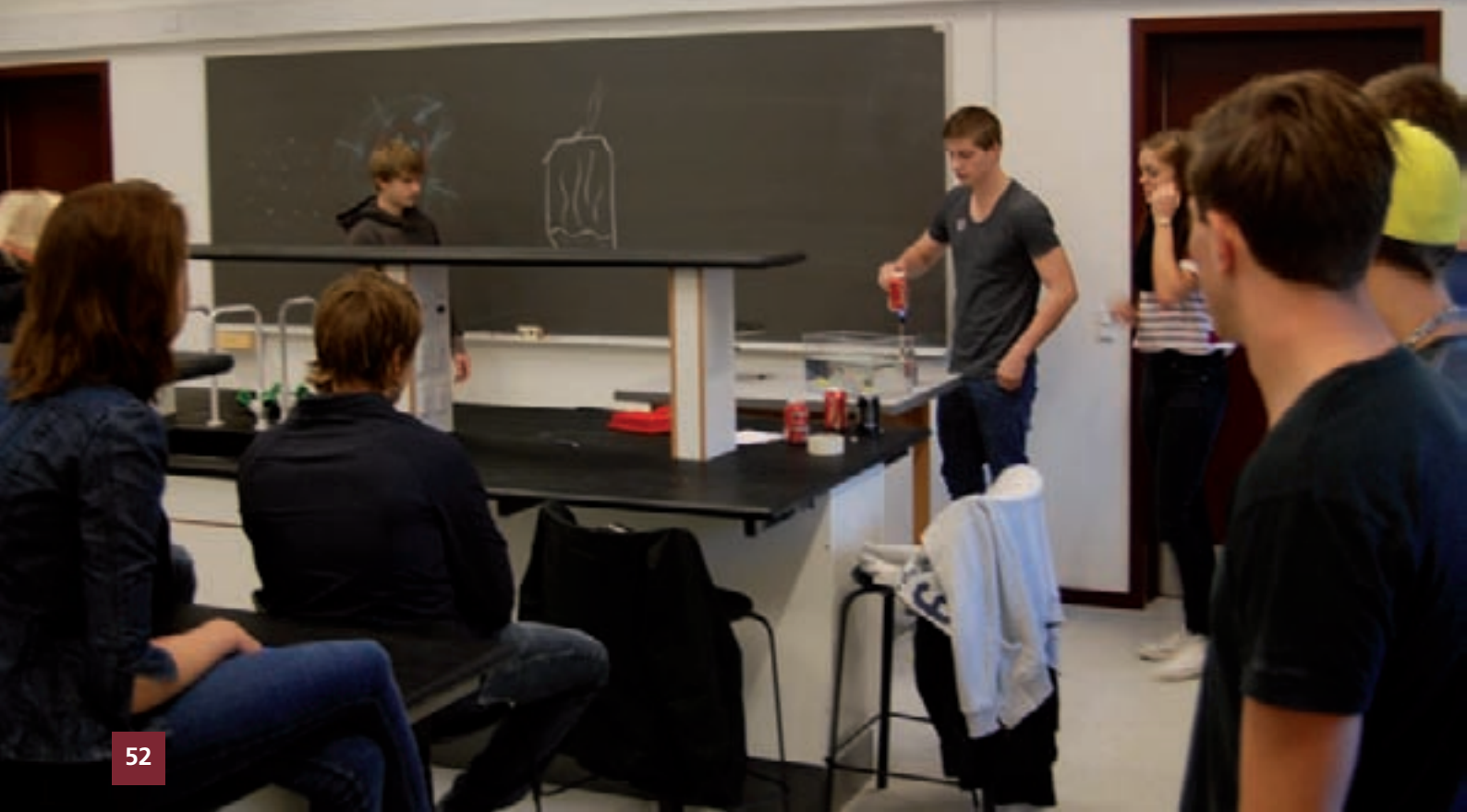
Naturvidenskabsfestival – Elever underviser elever

Vi har på Ribe Katedralskole igennem en del år deltaget i Naturvidenskabsfestivalen ved, at vi har fået interessante foredragsholdere ud for at fortælle om deres arbejde. Dette skete også i år, hvor vi havde et foredrag om gødning af oceanerne fra vulkanudbrud og et foredrag om den nye LHC-accelerator på CERN. Men ud over foredragene prøvede vi i år noget nyt, idet vores A-niveau fysik- og kemielever underviste en 8. klasse, der var inviteret på besøg. Temaet for årets festival var *lys og luft*, og for både fysikerne og kemikerne var det luften, der passede bedst med, hvad de havde lært indtil da. Opgaven til eleverne lød: Vis og forklar folkeskoleleverne noget af det, I véd om luft. Og

“at vise” betød at lave mindst ét demonstrationseksperiment. Eleverne fik nogle undervisningstimer til i grupper at strikke nogle forløb sammen – i alt blev der lavet 7 forskellige forløb. Tirsdag morgen i festivalugen dukkede en 8. klasse fra Riberhus Privatskole op med deres lærer. De blev delt i to grupper, så de hver fik en halv times tid hos både fysikerne og kemikerne. Folkeskoleeleverne fik lejlighed til blandt andet at se øldåser implodere, skumpølser sprøjte ud, varmluftsballoner (næsten) svæve og natrium tænde ild til filterpapir. Oven i det fik de så også en god forklaring på, *hvorfor* der skete det, der skete i de forskellige eksperimenter.

Folkeskoleeleverne så ud til at have en hyggelig morgen, fysik- og kemieleverne så ud til at have en hyggelig morgen, og hvad der var endnu vigtigere: fysiklæreren og kemilæreren syntes, at deres elever lærte rigtigt meget af at formidle deres viden for andre. Det er i hvert fald helt sikkert, at vi til næste år igen er på banen med lignende aktiviteter i forbindelse med Naturvidenskabsfestivalen – forhåbentligt for flere folkeskoleklasser og med flere af vores hold og fag på banen.

Morten Høyrup

Ribe Katedralskole har sammen med fire andre nordiske gymnasier fra henholdsvis Island, Sverige, Estland og Letland fået støtte til et Nordplus-program med titlen "Outdoor Activities".

Nordplus programmerne er Nordisk Ministerråds mobilitets- og netværksprogrammer for uddannelsesområdet, og de støtter samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og uddannelsesaktører i de nordiske og baltiske lande. Det første møde mellem de fem gymnasier foregik i Ribe den 2. - 8. oktober 2011 og var en bragende succes.

De fem involverede lande byder hver især på fantastiske naturområder: Vatnajökull National Park på Island er den største iskappe i Europa, Vadehavet er på top 10-listen over verdens vigtigste vådområder, Matsalu Nationalpark i Estland er et af de vigtigste vådområder for fugleliv i Europa, Tyresta National Park i Sverige er et af de største uberørte ikke-alpine skovområder, mens Emeri National Park i Letland er kendt for sine værdifulde heder. De fleste af disse områder er udpeget som Natura 2000-områder, det vil sige, at de indgår i et netværk af beskyttede naturområder i EU.

Når man er aktiv udenfor, kommer man i tættere kontakt med naturen, og man bliver klar over nødvendigheden af at behandle naturen med omtanke og varsomhed. Ved at mødes og samarbejde med elever fra andre lande er målet, at eleverne lettere vil forstå alvoren bag global opvarmning og menneskelig påvirkning af naturen, ikke bare i deres eget land, men i de nordiske og baltiske lande som en del af hele Jordens økosystem. De deltagende gymnasier og elever vil derfor planlægge ekskursioner, studere habitater, plante- og dyreliv i de omtalte nationalparker og naturområder.

Under besøget i Ribe i oktober deltog 8

elever og 2 lærere fra hvert af de tilrejsende lande, det vil sige, der var 40 gæster. Et større antal elever fra Ribe Katedralskole var involverede, da alle elever var privat indkvarterede. Aktiviteterne i løbet af ugen bestod af besøg i Draved Naturskov, der er kendt i resten af verden for sin høje biodiversitet. Der var cykeltur til Vadehavet med besøg på Vadehavscentret og undersøgelse af plante- og dyreliv på vaden på Mandø. Vi besøgte også Gram lergrav og Åskov hede og nogle fik også oplevelsen af at se "Sort sol". Derudover blev der også

tid til at se Ribes Vikinger og Ribe Kunstmuseum. Det var en fantastisk uge, hvor naturen i det sydvestjyske og gæstfriheden i de danske familier imponerede gæsterne. Der er allerede nu knyttet mange venskaber mellem elever og lærere i de forskellige lande, og planlægningen af det næste møde i "Outdoor Activities" i Estland i april 2012 er allerede i fuld gang. Ribe Katedralskole deltager da med 8 elever og 2 lærere.

Annemette Vestergaard Witt

Georg Mohr

Georg skriver tallene fra 1 til 15 på hvert sit stykke papir. Han forsøger at lægge papirerne i to bunker, så ingen af bunkerne indeholder to tal, hvis sum er et kvadrattal.

En af de adgangsgivende opgaver til Georg Mohr 2011 var at bevise, at det netop ikke kan lade sig gøre. Hvis Georg lægger tallet 1 i bunke A, er han nødt til at lægge 3 i bunke B, da $1 + 3 = 4$, og 4 er et kvadrattal. Det betyder, at han også er nødt til at lægge 6 i bunke A, fordi $3 + 6 = 9$, som også er et kvadrattal. Derefter er han nødt til at lægge 10 i bunke B, hvis ikke 6 og 10 skal være sammen og give 16. Til slut må han lægge 15 i bunke A for at undgå at få $10 + 15 = 25$ i bunke B. Men nu ligger både 1 og 15 i bunke A, og det er jo et kvadrattal. Uanset hvad Georg gør, vil han ende med, at summen af to tal i én bunke vil give et kvadrattal. Stakkels Georg ... men dermed er opgaven løst. Georg Mohr er den danske del af en in-

ternational matematisk olympiade, som udfordrer de mere kringledede, matematiske/logiske dele af hjernen. Jeg var så heldig at få lov til at gå videre til nogle af de internationale konkurrencer, og det var faktisk ganske hyggeligt.

Georg Mohr var en dansk matematiker, der levede i 1600-tallet. Hans væsentligste bidrag til matematikken var et geometrisk bevis i stil med gamle Euklid. Desværre blev hans arbejde overset mere eller mindre totalt, indtil 231 år efter hans død. I mellemtiden var der en italiener, som i 1797 beviste den samme sætning og fik æren for det. Italieneren levede end ikke længe nok til at finde ud af, at beviset allerede var blevet opdaget. Først i 1928 fandt man ud af den danske matematikers værk, og endelig fik han den ære, der så længe havde været ham frataget. Måske er det meget sigende for matematikere, at de ofte finder beviser, som allerede er opdaget og bliver frataget æren for deres

arbejde; historien er fuld af eksempler på det, som man blandt andet kan læse i bogen *En kort historie om næsten alt* af Bill Bryson, som var skolens præmie for deltagelsen i 'konkurrencen'.

De to første runder af Georg Mohr afholdes på skolen. Første runde består af tyve opgaver og et afkrydsningsskema – går man videre, kræves der forklaringer til de næste opgaver. Netop det at forklare tankegangen er grundlæggende i Georg Mohrs univers. Man får en idé, man efterprøver den, og man skriver den ned. Med lidt omtanke, lidt tålmodighed og en god del held med at få de rigtige idéer, lykkedes det mig at gå videre efter anden runde. Det resulterede i et fire dage langt vinderseminar, der bød på talteori, geometri, funktionalligheder, induktion, skuffeprincipper, spilstrategi og socialt samvær.

Vi var cirka tredive unge fra det meste af landet, der mødtes i Århus en søndag aften. Vi spiste lidt, og bagefter gik vi i gang med et fælles oplæg om talteori. Jeg var 2.g'er, og nogle af 3.g'erne havde også været med året før. Efter kort tid deltes holdet i to, så dem, der allerede kunne det grundlæggende, fortsatte med mere avancerede emner, og vi andre fik en ordentlig introduktion til stoffet. Vekslede mellem teori og opgaveregning prøvede vores tre meget hyggelige undervisere at forklare os principperne bag de matematiske discipliner. I løbet af tre dage pendlede vi mellem vores vandrehjem og universitetet, hvor forskellige oplægsholdere kom med meget spændende foredrag, der blandt andet forklarede, hvorfor jorden ikke går under, når man hælder vand op i et glas, (hvilket rent fysisk faktisk er lidt af et mirakel).

Programmet var relativt stramt, så der var kun begrænset tid til hygge på vandrehjemmet, og den tid, vi brugte der, gik mest med at spille kort, læse op på

morgendagens program eller diskutere nogle af dagens emner. Vi havde en udtømmelig række opgaver, hvis vi skulle få lyst til at kaste os over dem, og til min milde overraskelse måtte jeg sande, at der her var samlet en gruppe, der virkelig gik op i matematikken. Der var en, som selv havde læst op og en anden, hvis skole havde haft specielle 'kurser', så eleverne nemmere kunne komme med til Georg Mohr. Det var 'Top of the Math', der var samlet i Århus i de dage.

Besøget afsluttedes med en prøve og en reception med præmier (fordi alle, der var gået videre til opholdet var 'vindere'), og derefter tøffede vi hjem med hovedet summende af matematiske begreber.

Efter at være kommet hjem gik der en lille måned uden store matematiske kvaler, indtil det var tid til at drage til den Nordiske Matematikkonkurrence mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Her fik vi, ca. 20 mennesker, i april lov til at bo på Sorø Akademi, som var noget af det dejligste, man kan forestille sig; god mad, værelser som på et hotel, fælles opholdsrum, fritid og dejlig søluft. I øvrigt er bl.a. Herman Bang uddannet på skolen. Det virkede lidt, som om man havde bygget et mindre slot til os, men det viste sig nu at være Mærsk, der stod bag en del af forretagendet. Dagene gik ret hurtigt, og endnu engang afsluttedes opholdet med en prøve, der kunne kvalificere os til Baltic Way – endnu en af Georg Mohrs internationale konkurrencer. Prøven var også grundlag for konkurrencen mellem de nordiske lande, som i øvrigt gav Danmark en delt førsteplads med Norge og Sverige.

Endelig hjemme igen kan det kun anbefales, at man tager imod tilbuddet om at være med i konkurrencen, hvis man går videre. Det er et fedt initiativ, der

på en helt anden måde end almindelig undervisning er i stand til at sætte fokus på matematikken. En af de tidligere vindere af Georg Mohr var startet på universitetet, og han fortalte, at han havde kedet sig en smule det meste af det før-

ste år, fordi de allerede havde gennemgået stoffet under Georg Mohr. Det er sjovt, det er hårdt, det er intenst, og det er værd at opleve.

Simon Esbjerg, 3.x

Heiliger Bimbam

Den sidste uge i september mødte 22 morgenfriske tyskelever fra 2.g og to lærere op på Odins Plads. Vi glædede os alle til en uges udveksling i det østtyske, nærmere bestemt i Zittau. På det tidspunkt vidste vi ikke, at den offentlige transport var ramt af strejke; men det fik vi senere at føle. Ikke engang et hav

af tog-, bus- og taxiskift kunne dog slå det gode humør og den rungende fællessang ihjel, og gruppen blev rystet godt og grundigt sammen. Mindst to timer efter tidsplanen ankom vi til Zittau Hauptbahnhof, hvor vi skulle finde vores tyske værtfamilier, hvilket var hamrende angstprovokerende for de

fleste af os efter minimum 15 timers transporttid.

Vi faldt dog alle godt til hos vores værtsfamilier, og så kunne vi tage fat på en travl uge med godt vejr og strålende solskin. Ugen igennem deltog vi i mange forskellige slags undervisningstimer, heriblandt i informatik,

etik, tysk, astrofysik osv. Lige så lidt vi fattede af undervisningen, lige så meget hyggede vi os med hinanden til velkomstfest og på udflugter i byen. Der var ikke den kirke eller det museum i Zittau og omegn, vi ikke besøgte!

Udover de daglige aktiviteter var vi også på nogle fede udflugter. Vi var i storbyen Dresden, hvor vi blandt andet så flotte barokke bygninger og et vildt imponerende panoramabillede af Dresden fra midt i 1700-tallet. Her blev vi først vist rundt af vores tyske værter, og derefter blev vi sluppet løs i byen. Den anden udflugt gik til den gamle koncentrationslejr i Theresienstadt, Tjekkiet. Det var en stor, men også rigtig uhyggelig oplevelse. Lidt varmede

det dog, at en gammel tjekkisk guide havde lært sig selv et par danske gloser og kyndigt jog os "til venstre" og "tættere, tak".

På den tredje udflugt var vi på bjergvandring med den tyske lærer Herr. Merker, som fulgte os ugen igennem. Det var en virkelig smuk tur, hvor vi nød den smukke natur og fik luftet vores walking boots.

Nok var udflugterne og aktiviteterne hammer fede, men det sociale sammenhold, både tyskere og danskere imellem, var uden sammenligning det fedeste! Dette blev understreget af en anderledes og skide god afslutningsfest, hvor der ikke blev sparet på tyske øl, stødende jokes, dansk/tysk fællesang og meget, meget mere.

Da vi morgenen efter skulle hjem igen, overraskede det nok mange af os, hvor trist et farvel vi skulle sige til vores værter. Ydermere kunne vi trætte elever, som inden afgang fra Danmark var overbeviste om, at vi var tyske analfabeter, slet ikke få tysk bisætningsordstilling og sammensatte tider ud af hovedet igen! Heldigvis var det nærmere et "På gensyn!" end et "Farvel", da tyskerne kommer op til os til marts. Det ser vi virkelig meget frem til, og de skal bare ha' sig en på opleveren!

Alle, der får muligheden får et sådant udvekslingsforløb, skal helt sikkert tage chancen, for ellers snyder de sig selv for en kæmpe oplevelse. Fedt, fedt, fedt!

Simon Rosenstand, 2r

I stilhedens grænseland. Om to billeder af Johan Rohde

Der er god mening i, at der på Ribe Katedralskole (H18) hænger to oliemalerier af Johan Rohde (1856-1935). Den væsentligste begrundelse er, at billederne har motiver fra Ribe og omegn. Men der er også nogle historiske forklaringer. Lektor Amorsen, der i 1922 blev

formand for Ribe Kunstmuseums bestyrelse, fik knyttet Johan Rohde som kunstnerisk konsulent til museet. Kinderne siger, at dette samarbejde, der strakte sig frem til Rohdes død, var over måde godt. Rohde havde et alsidigt talent, idet han foruden malerkunsten tog en række kunstpolitiske initiativer, designede møbler og var formgiver hos sølvsmed Georg Jensen i København. Rohde introducerede Gauguin og van Gogh for et dansk publikum. Intet mindre. I 1890'erne havde Rohdes billeder en klar inspiration fra symbolismen, idet der var tale om subjektiv stemningskunst, hvor landskabet er tolket gennem organisk dekorative linjer. Rohde er repræsenteret på Ribe Kunstmuseum; men hans hovedværker hænger i København og Stockholm. De to malerier, som hænger på Ribe Katedralskole, hører selvsagt ikke til hans hovedværker; men de er værd at beskæftige sig med. Det vil vi gøre som en udenoms videnskabelig affære, idet analysen vil være reduceret og fortolkningen suppleret af let meddigtning. De to billeder, der er tale om, er "Ribe Å vest for byen", som der står bag på billedet sammen med et årstal, der vist siger 1914. Det andet billede viser ligeledes åen mod vest; men nu ligger synsvinklen inde i åhavnen, så vi får en del af Skibbroen med. Dette billede angiver året 1912 sammen med kunstnerens signatur på lærredets forside.

Først i 1890'erne malede Rohde i og omkring Ribe, idet han her fandt inspiration. Han skriver i 1891 fra Ribe: "I øvrigt er jeg rejst herover for at finde nogle flade landskaber med høj luft over. Jeg valgte byen for dens teglbygningers skyld, da jeg gerne ville have lidt rødt ind i mine landskaber." Vi ser her, hvorledes kunstnerens forestillinger om billedet bestemmer over valg af motiv. Et landskabsbillede fra marsken

vil typisk have horisontlinjen liggende i den nederste halvdel af billedet. I stiliseret forvrængning vil lærredet være grønt under horisontlinjen og blått over, evt. med små, hvide og sommerlige cumuluskyer. Nok er himmelrummet stort, men vi er trygge ved det, for det er sådan, vi kender det. Der er da heller ikke noget urovarslende over den himmel, de skyer eller det lys, Rohde har malet på de to billeder. De er dog ganske forskellige.

Men heller ikke omkring Ribe er naturen uberørt af menneskehånd. Menneskets arbejde i og med naturen transformerer den til *den anden natur*, som er identisk med kultur. Leret brændes til tegl, hvilket giver maleren mulighed for at få den teglrøde farve på marskens gårde klemte ind, hvor kulturlandskabets grønne mødes med himmelrummet. Træer fældes og saves op til brædder og tungere tømmer, som bruges til byggeri af både, anløbsbroer og markled. Slanke, uopskårne stammer bruges til mast, til bundgarnspæle eller til dele af en anløbsbro. For maleren giver dette mulighed for en række vertikaler i billedet. På begge billeder får en af disse mulighed for at krydse horisontlinjen, hvilket skyldes den store afstand til denne langt ude over marsken. Ribe Å er en langsomt strømmende lavlandså, der snor sig ud gennem engen uden stor dramatik. Dette giver mulighed for, at der kan dannes holme, det vil sige græsklædte småøer ude i åen, som vi ser det på det ene billede. På begge billeder har vi åen med i billedets forgrund; på det ene får åen så godt som hele billedets underkant. Og på dette billede har vi en komposition, hvor Skibbroens bolværk og husrækkens underkant giver parallelle linjer skråt ind i billedet, hvilket er med til at understrege dybdevirkningen. Men Rohde har fået så meget tegl med i bil-

ledets venstre side, at det giver billedet en kompositorisk ubalance omkring en lodret midterakse. På billedet med engen er de kulturelle elementer næsten placeret symmetrisk omkring en tilsvarende akse. I det hele taget synes kulturens former at være domineret af lige linjer og vinkler, som vi tydeligt ser det i husene på Skibbroen. For enden af husrækken med de næsten savtakkede tagrygge og demonstrativt tydelige skorstene hvælver et løvtræ midt i billedet sin grønne krone i organiske former, som markerede det en overgang til det åbne land.

De to billeder viser en førmoderne provins, hvor stilheden i billederne udtrykkes af, at de næsten er rensat for direkte menneskelig aktivitet. Der *har* været aktivitet. Bådene er fortojede, ru-serne er hængt til tørre og dyrene på marken er blevet tilset. Og der er ikke arbejdende folk på Skibbroen. Der er en fredfyldt søndagsstemning over begge billeder. Det er hviledag for menneskene. På det ene billede har vi to grupper med hver tre personer, som promenerer på Skibbroen; men lige nu står de stille og passierer dæmpet. Det er tydeligvis mænd, som står længst inde på Skibbroen, skal man dømme efter hovedbeklædningen, tøjet og kropsholdningen. Ville de sparke dæk, hvis de kunne? Næppe! Den anden gruppe synes at være to kvinder og en mand. Måske de gode borgere snart skal hjem og have kaffe og hjemmelavet æblekage pyntet med ribsgele? Kaffen vil de drikke af små kopper, for sådan gjorde man tidligere, da kaffe var en halvbekostelig affære. Men det kan vi kun gisne om. Billedet er ikke blot næsten uden bevægelse; det er ekstraordinært tyst. Et ret tæt gråtonet skydække hænger over byen og marsken, hvilket giver et indifferent lys, der næsten ikke giver mulighed for dannelse af

skygger. Et slapt sejl hænger på masten til højre. Åens overflade er næsten i ro, hvilket blandt andet skyldes vandmængden, idet vi har sommerens stille lavvande i åen. Dette giver Rohde en kunstnerisk mulighed, han ikke lader glide sig af hænde, idet han spejler Skibbroens huse i åen. Det er dygtigt lavet, fordi vi netop kan ane lidt flimrer i spejlbilledet, for åen er naturligvis i bevægelse. Og så får Rohde endnu mere tegl i sit billede!

På det andet billede viser antydningen af sollysets impressionistiske blik i åen i billedets forgrund til højre, at den er i bevægelse. Måske kommer der nu og da et lille kluk, når vandet glider forbi den fortøjede båd. Skyerne og vandet giver billedet lidt bevægelse; men der er

stille. Lytter vi imidlertid intenst, kan vi høre en summen af insekter ude over engen. Hverken fugl eller fisk lader sig se; men den usynlige lærke kunne fint klatre på sin tonestige et sted oppe i det blå. Det er en lys sommerdag, hvor engens frodighed dels vises ved den meget stærke grønne farve, der er brugt til vegetationen tættest på åen, dels ved det græssende kvæg godt inde i billedets mellemgrund. Gule og rødbrune farver ude over de felter, som afvandingskanalerne eller loerne danner i engen, viser andre sider af den våde engs blomstrende flora. Ikke kun ved den åbne strand reder sommeren den rigeste blomsterseng, hvorfra der kan drive høduft med krydret vind!

Rohde har forladt den stemningsmæt-

tede symbolisme, der gør verden dyb og mystisk. De to billeder er præget af en mere nøgtern registrerende holdning eller fremstilling, hvor detaljerne skildres omhyggeligt. Rohde knytter her an til naturalismen; men intentionen har været at formidle en stemning af fred og ro. Europa står lige foran udbruddet af første verdenskrig. Efter den er det svært at fastholde opfattelsen af en kosmologisk orden. Kunsten og litteraturen bliver formeksperimenterende for at kunne tolke den nye virkelighed. Flere af de ekspressionistiske malere finder naturen for grøn og for dårlig belyst, hvorfor de går andre veje end Rohdes mere stille.

Hans Christian Vester

To universiteter overtager undervisningen i to dage

Entusiastiske undervisere søges

Gammelt og nyrenoveret gymnasium, inklusiv godt 700 videnshungrende og begejstrede elever og en håndfuld veloplagte pedeller, søger friske og engagerede mænd og kvinder med mod på at undervise skolens skønne studerende i forskellige innovative løsninger på fremtidens udfordringer. Undervisningsforløbet vil vare i to dage, den 3. - 4. november 2011, mens gymnasiets lærere med trang til luftforandring er bortrejst på studietur til Budapest, en af Europas funklende metropoler.

Lyder det som en udfordring for dig/ jer, ret da henvendelse til skolens rektor, Bent Karsdal, 75 42 02 66.

Lærerne er bortrejst, hvad gør man så?

Torsdag den 3. november mødte eleverne på Ribe Katedralskole til to anderledes dage. Syddansk Universitet Esbjerg og Aalborg Universitet Esbjerg skulle undervise i "Fremtidens udfordringer", mens lærerne var på studietur i Budapest. "Jeg forventer et godt samarbejde, men jeg er meget i tvivl om, hvad jeg skal forvente rent fagligt", sagde Nikolaj Hansen fra 2m. Mange elever glædede sig, ligesom Nikolaj, til arbejdet på tværs af årgange og studieretninger, men var meget i tvivl om, hvad der egentlig skulle ske, hvilket var demotiverende.

Dagen startede med et oplæg om fremtidens udfordringer fra Jens Bo Holm-Nielsen og Christina Mischorr-Boch. Her fik eleverne informationer om de mange spændende emner inden for "Fremtidens udfordringer", alt lige fra solens rolle i fremtiden til forskellige opfattelser af ordet "folkesundhed". Efter de mange informationer fortalte Torben Rosenørn om arbejdsmetoderne de kommende dage: problem based learning.

Eleverne havde i ugerne op til projektet valgt mellem 12 forskellige emner, og inden for disse emner var eleverne blevet delt op i grupper på tværs af klasser og årgange. "Der er absolut ingenting, der appellerer til de sproglige! Jeg ser dog frem til at arbejde på tværs af klasser og årgange", sagde Simon Rosen-

stand fra 2r. Eleverne skulle i deres gruppe udarbejde en løsning på et af fremtidens problemer. Derefter skulle grupperne fredag formiddag fremlægge deres løsninger for hinanden. "Det er en rigtig hyggelig måde at arbejde på. Vi hjælper hinanden med at finde frem til de bedste løsninger, men det kræver selvfølgelig et godt gruppearbejde og sammenhold", udtaler Søren Stenger fra 2z.

På hele skolen var der en udtalt stemning af arbejdsomhed. I grupperne havde man først lige lært hinanden at kende, og mange følte, at det var en stor motivering at arbejde med nogle, man ikke kendte. "Man er tvunget til at arbejde sammen, ellers bliver det noget skidt", sagde Morten Kring fra 2x. I salen gik elever rundt og stillede spørgs-

mål til andre elever, og alle var friske på at give et svar. Det, at man i gruppen var fremmede for hinanden, resulterede i, at hele skolen var ét stort fællesskab, da alle var i samme båd.

Indenfor hvert af de 12 emner findes en temavinder. Af disse 12 vinderhold udvælges fire, der bliver kåret som de endelige vindere af projektet. Der vil være to vinderhold fra Syddansk Universitet i Esbjerg og to vinderhold fra Aalborg Universitet i Esbjerg. Imens de fire hold forbereder en præsentation af deres problemløsning, har de resterende elever fået valget mellem at lave fitness i skolegården eller at lave et youtube-klip af deres forslag til løsningen på fremtidens problemer. Efterfølgende skal de fire hold fremlægge deres 10-minutters oplæg for hele gymnasiet, og der skal findes en temavinder fra henholdsvis SDU og AAU. Både vinderne og 2. pladserne fra hvert universitet vil blive belønnet med en præmie. Som en afslutning på projektdagene er der frugt til alle sponsoreret af Kvickly i Ribe.

Åh nej, jeg kender ikke nogen i min gruppe!

Interview med Nikolaj Hansen, 2m; Katrine Madsen, 3t; Jonna Boe Olesen, 1e

og Mai Andersen Johansen, 1f – torsdag den 3. november 2011, klokken 07.50.

"Jeg forventer et godt samarbejde", siger Nikolaj, "jeg er meget i tvivl om, hvad jeg fagligt får ud af det, men jeg

forventer helt klart et samarbejde, hvor vi alle hjælper hinanden og lærer nye mennesker at kende og får et sammenhold på tværs af årgange og klasser. Jeg er dog lidt bange for, at det bliver

meget udisciplineret i og med, at der ikke er nogle "normale" lærere til stede".

"Jeg synes, at vi har fået for lidt information, og jeg synes, at det er for dår-

ligt, at ikke engang min anden prioritet bliver opfyldt. Egentlig er jeg ikke så motiveret til projektet de kommende dage – jeg er her vel nærmest bare for ikke at få fravær", fortæller Katrine overvejende.

"Jeg synes, at det er helt vildt fedt, at grupperne er sat sammen på tværs af klasser og årgange", siger Mai. "Man kommer jo til at sidde sammen med nogen, man ikke kender, og det, tror jeg, bliver motiverende. Ja, og emnet er rigtig godt, det er jo os, der er fremtiden!", siger Jonna. "Jeg forventer, at vi lærer noget nyt, og at vi gør det på en ny og anderledes måde".

Fluerne på væggen

Vi rejser os fra vores pladser i Salen og følger den lette strøm af mennesker gennem kantinen, ud på gangen og forbi dueslagene. Vi har endnu ikke besluttet, hvor vi skal gå hen, eller hvilket emne vi vil høre mere om – vi gør ligesom fiskene og følger strømmen. Foran os går en lyshåret pige med sort jakke og en grøn plasticpose i hånden – hun skal være vores offer! Uden at hun bemærker det, følger vi efter hende, ud ad døren foran Villaen, hvor hun et øjeblik står og ser forvirret ud. Hun går videre ind i bygningen i Gravsgade, hvor hun fortsætter tøvende op ad trappen og ind i lokalet på venstre hånd. Hun har stadig ikke opdaget os.

I klasselokalet er et virvar af forvirrede mennesker – mon jeg er det rigtige sted? Hvem skal jeg være i gruppe med? Er det virkelig her, jeg skal være? Som små fluer på væggen sætter vi os ved døren, hvor vi har alle flugtmuligheder åbne. En underviser fra universitet begynder at råbe en masse grupper og navne op. Eleverne er fuldkomment tavse. Nogle få elever kommer dumpende i sidste øjeblik. De personer, hvis navne ikke blev råbt op, må gå ind i lo-

kalet overfor. Der bliver hvisket rundt i krogene, og de resterende elever forsøger at sætte sig i deres grupper. Igen opstår der forvirring: Er det her gruppe 8? Alle peger og spørger og rykker med bordene, for at alle kan være der, for som Jens Bo siger: "Vi skal skabe gruppeånd og se hinanden ind i øjnene". Pinlig tavshed.

Jens Bo styrer med hård hånd de næste minutter. Efter en lettere genert navnerunde præsenterer han Katrine, der er studerende på sidste semester på AAU. Hun smiler afslappet til eleverne og udstråler overskud. Jens Bo fortæller om denne gruppes emne: "Grøn Bæredygtig Transport". Der er helt stille: Alle er koncentrerede, og kun en enkelt computer er aktiv. Jens Bo taler om den kollektive trafik i Danmark – den er for dårlig. De fleste elever nikker genkendende til dette, der opstår let summen, og flere mumler noget med for få busser, irriterende tider og manglende fleksibilitet. Jens Bo fortsætter med at tale om elevernes opgaver i dette forløb og udleverer nogle papirer. Alle kigger på hinanden og papiret foran dem. Der er stadig meget stille. Grupperne er meget blandede: I én gruppe er der en sproglig 2.g'er, en naturvidenskabelig 3.g'er, en hf'er og en ubeslutsom 1.g'er. De fleste kender ikke de andre, og folk ser lidt usikkert på hinanden, men som Jens Bo siger, er der håb for nye venskaber på denne måde. Pludselig stikker en mand kort hovedet ind ad døren, og alles blikke rettes mod ham: "Jeg kigger bare", siger han og forsvinder hurtigt igen. Det løsner lidt på stemningen, og folk smiler – nogle med en stille lyd. Som en sidste afsluttende og opmunrende kommentar siger Jens Bo sådan: "Jeg tror, I har valgt et ret spændende emne". Med den opløftende kommentar i ryggen begynder grupperne at summe og gå i gang, og vi – fluerne på

væggen – letter lige så stille og forlader lokalet.

Trods forvirring – tænk selv!

Som ægte journalister trænger vi os på og spørger direkte en tilfældig universitets-studerende, om vi må stille hende nogle spørgsmål. Hun hedder Malene Damsted og er ph.d.-studerende i erhvervsøkonomi på SDU. Hun er supervisor for emnet "GULD – grundstof, produktion og handel". "Det er jo et spændende projekt, det her", siger hun. "Eleverne på Katedralskolen er vant til at få præsenteret et pædagogisk, og derefter lave et produkt. Problem-based learning er en helt anden læringsmetode, derfor har nogle af eleverne også spurgt mere efter konkrete råd, end vi vil give dem". Hun mener ikke, at det som sådan er et problem, eleverne skal bare acceptere det og derefter tænke og få idéerne selv, og det har de også gjort. Det at være så selvstændige og få alle idéer selv er jo en ganske anden pædagogik, end de er vant til. For su-

pervisorerne er det den sædvanlige undervisningsmetode, men med en ny gruppe elever, der ikke er vant til det, så det er for begge parter en anderledes oplevelse.

Det emne, som Malene er supervisor for, har dog vist sig at indeholde noget lidt andet, end eleverne forventede. "De kom og troede, de skulle have noget med kemi, mens vi studerende står her og vil undervise dem i erhvervsøkonomi", siger hun og griner lidt. Hun siger også, at det selvfølgelig førte til en del frustration på førstedagen, men at eleverne også har været gode til at være ærlige og fortælle, hvad de var frustrerede over – og derefter finde en løsning på problemet. "- så nu går det meget godt", siger hun og smiler igen. Alt i alt er disse to dage en positiv oplevelse for Malene: "Eleverne er meget aktive og søde. Jeg tror nok, der skal komme noget godt ud af samarbejdet". Efter samtalen med Malene går vi videre for at finde nogle flere vejledere. Vi finder en gruppe, der sidder om et

bord. Det er Kristoffer Jensen, der er lektor i musikteknologi på AAU i Esbjerg på instituttet for arkitektur, design og medieteknologi, Johnny Nielsen, der læser til landinspektør på AAU i Aalborg, Nanna Borum og Kasper Kristensen, der begge studerer medialogi på 5. semester på AAU i Esbjerg.

Alle fire vejledere er enige om, at samarbejdet i grupperne fungerer rigtig godt. Men også de har oplevet, at eleverne gerne vil have meget konkrete svar og råd – "nogle bliver lidt frustrerede, når vi svarer på deres spørgsmål med endnu et spørgsmål", siger Kristoffer, og tilføjer, at eleverne derefter også lægger hjernen i blød og tænker videre. Han lægger vægt på, at eleverne selvfølgelig skal have hjælp og vejledning, men at den endelige beslutning er deres helt egen. De andre nikker genkendende til dette, men siger også, at eleverne ikke har været krævende. Da vi spørger til deres egne personlige oplevelser, siger Johnny: "Da jeg kom, var jeg snotforvirret, så det var en lettelse, at alle andre også var meget forvirrede". Nanna nævner også, at det her jo er god erfaring, for de er alle vant til

at undervise universitetsstuderende, og at gymnasieelevernes problemer rent faktisk er de samme som de universitetsstuderendes, bare mere tydelige. Alle vejlederne tror på, at der nok skal komme noget godt ud af arbejdet: "De har været så entusiastiske og engagerede", siger Nanna og smiler.

Fremtidens finurligheder

Morgenforvirring, tavshed
og lokaleuvished
Hvem er du? Hvad sker der?
Hvornår skal vi i gang?

Volapyk strømmer ud af højttalerne,
gab, trætte blikke, mangel på kaffe
Hvor er jeg? Hvorfor sidde her?
Hvordan overlever vi?
Fremmedgørelse, nervøsitet
og pinlig tavshed

Forventninger, håb, tanker og drømme
formuleres med et s:

Samvær – spild – slackerious – slangebøssekanon – slik – sporvogne

Oplevelser, viden, erfaringer og oplysning
formuleres med et u:

Udvikling – underholdende – underligt – universitet – udfordringer

Resultater, produkter, idéer og passive-ringsens glæder formuleres uden fællesnævner:

Tetris – grønt – gab – spændende – Disney – anderledes – energi

"Fremtidens udfordringer"
– hvad skal vi gøre?

Det kan siges – kort – præcist – enkelt:
Vi skal tage ansvar og handle
(men det er hyggeligt)!

Pyha, det var slet ikke så slemt!

Interview med Nikolaj Hansen, 2m; Katrine Madsen, 3t; Jonna Boe Olesen, 1e og Mai Andersen Johansen, 1f – fredag d. 4. november 2011.

Nikolaj synes, at dagene har været lidt forvirrende, især i starten, men den generelle stemning har været optimistisk. "Det har været rigtig hyggeligt og sammensætningen af gruppen har været god", siger han. Ud over det sociale udbytte, har han også fået faglig viden om sit emne, "Grøn transport". Gruppens fremlæggelse gik bedre end de havde øvet den, men Nikolaj synes, det er svært at sige, om de har en chance for at vinde. "Jeg glæder mig til at se vinderens løsninger på deres fremtidsudfordringer", slutter han.

"Altså, emnet var ikke lige mig, men det har været meget hyggeligt", siger Katrine, der fra start mest kom for ikke at få fravær. Hun kendte ingen i sin gruppe, men smiler og siger, at hun kender dem nu. Hun synes, projektet har givet rigtig meget socialt, og at det har været rigtig hyggeligt at lære nogle nye mennesker at kende. Gruppens resultat, en Powerpoint-præsentation, er blevet fin, men hun fortæller, at de ikke er gået målrettet efter at vinde. Katrine smiler og kommer med en afsluttende

bemærkning: "Jeg går gladere hjem, end da jeg kom".

Mai har hele vejen igennem været optimistisk omkring projektet, men det har alligevel overgået hendes forventninger. Hvor hun i starten ikke kendte nogen i gruppen, har hun nu lært nye mennesker at kende: "Jeg vil da helt klart sige hej til dem fra gruppen, hvis jeg møder dem på gangen fremover", smiler hun. Da hun snart skal vælge studieretning, har hun også fået noget ud af at sidde i gruppe med ældre elever, der har kendskab til de forskellige retninger. Fagligt har Mai både fået noget ud af sit eget emne, men også lært noget af de an-

dres fremlæggelser. "Faktisk var det motiverende, at man skulle fremlægge og havde mulighed for at vinde", konkluderer hun.

"Det har været hyggeligt". Jonna var i starten bekymret for gruppesammensætningen, der er så blandet, for hun kendte ikke nogen i sin gruppe. Nu forklarer hun, at det har været rart at møde nye mennesker og få andre synsvinkler på emnet, når der var forskellige studieretninger i gruppen. Hun har også fået stof til eftertanke og lært noget nyt, men det største udbytte af dagene har været det sociale. På trods af lidt bekymringer fra start, slutter hun af

med at sige, at det har været nogle rare dage.

Tennissokker vækker vild begejstring

Efter to dages hårdt arbejde er der blevet udvalgt fire grupper, der skal konkurrere om at blive en af de to endelige vindere. Alle fire grupper fremlægger deres idéer for hele skolen, og to dommere kårer en vinder hver. Efter vinderne er kåret, når vi lige at fange nogle af dem i forbifarten.

Viktor Sandfeld, 1d, fra gruppen med emnet "Fra militært område til aktivitetspark eller city" fortæller begejstret om projektet, der gav et forslag til, hvor-

dan man bedst kan udnytte en nedlagt kaserne. Gruppen foreslog en pakkeløsning, der indeholdt velovervejede elementer, blandt andet en vindmølle og en kultur-arena.

Hvordan føles det at have vundet? "Vi er meget glade og stolte af os selv! Det er svært at udtrykke det i ord, så glade er vi"! *Hvorfor var det jer, der vandt?* "Der var tæt konkurrence, og de andre gjorde det også rigtig godt, men hele vejen igennem har vi lagt stor vægt på det grafiske, og i sidste ende viste det sig, at netop det grafiske var afgørende for dommerens bedømmelse". *Hvordan fik I idéen?* "Vi sad og gjorde store tanker i gruppen og legede lidt med tanken om at klippe-klistre i Google Earth. Vi overvejede idéen, kastede os ud i det og vandt".

Vi når at fange hele den anden vindergruppe, der har emnet "En nemmere hverdag for handikappede personer". Gruppen har bygget videre på idéen om at hjælpe personer med social fobi med produktet Social Glasses (SG). Brillernerne kan visualisere en fiktiv situation med et antal personer, så bæreren kan vænne sig til at omgås andre mennesker i trygge rammer, eksempelvis derhjemme. *Hvordan har I det lige nu?* "Vi er meget overraskede og taknemlige. Vi vil gerne takke vores forældre og vores fantastiske vejledere, der har støttet os gennem hele projektet". *Hvorfor var det jer, der vandt?* "Vi er jo nr. 1 – ligesom der står på T-shirten! Og så sagde vi fra dag 1: Vi går ikke efter at vinde, og når man siger sådan, så vinder man. Vores idé var genial og unik, og det var vi selvfølgelig ikke de eneste, der syntes". *Hvordan fik I idéen?* "Social fobi er et stort problem, og der bliver ikke gjort noget ved det, hvilket simpelthen er for dårligt! En måde at arbejde med sin fobi på er at blive konfronteret med den i trygge rammer. Derfor er vores idé en genial og sim-

pel måde til at løse problemet. Så hvis du har social fobi, så køb Social Glasses 1.0"! Der blev udnævnt en vinder inden for hvert eneste af de 12 temaer, og de skulle selvfølgelig ikke snydes for en præmie. Hvor de endelige vindere fik gavekort til fitness-center og T-shirts, fik tema-vinderne hele fem par uundværlige tennissokker.

Æblet i kongens have

Det var udi Ribes kongegård
Træet i den gyldne have står
Kongen til sine hoffolk beordrer
"Puds mine æbler, de grønne "
- Thi æblet skal vokse og gro.

Da iled' det bud gennem kongegård
At hoffet til fremmed land må gå
Et æble så rødt og sjældent er set
Dertil må kongen fare
- Thi æblet skal vokse og gro.

Kongen sin gang mod fremmed land
Med ham følger hver dame og mand
Det røde æble de alle beskuer
Dets ynde og glans fortryller
- Thi æblet skal vokse og gro.

I kongegård et kaos hersker
Fortvivlede æbler skuer sydøst
"Kongen er borte, alene vi er ladet
Glansen vi mister i denne nat"
- Thi æblet skal vokse og gro.

En årle morgen i horisonten skues
Mod kongegård en ridderskare vis
De æblerne pudser – gyldent og smukt
I morgenlys de glimter så fint
-Thi æblet skal vokse og gro.

I fremmed land kongen æblet beskuer
Han finder den røde farve så skøn
Et minde ham slår fra kongegård
Haven så saftig og grøn
- Thi æblet skal vokse og gro.

Kongen straks til sit hof beordrer:
"Vi hjem må ile til vores land
Det røde er skønt, men grøn har vi glemt
Vor æblelund skal passes"
- Thi æblet skal vokse og gro.

Til kongegården hoffet drager
En ridderskare de i haven ser
"Hvem er I, der min grund betræder"
Kongen spørger til dem
- Thi æblet skal vokse og gro.

"Høje konge, vi riddere er,
Jeres æbler har vi pudset"
Som tak for deres helledåd
Kongen dem et æble gav
- Thi æblet skal vokse og gro.

Da drog ridderne straks derfra
Tog vare på æblet deres
Kongen og hoffet æblerne passede
Og æblerne blomstrede op
- Thi æblet skal vokse og gro.

Nøgle til allegorien:

Ribes kongegård: Ribe Katedralskole

Kongen: Rektor, Bent Karsdal

Hoffolket: Lærerstab

Grønne æbler: Eleverne på RK

Det røde æble: Ny, interessant læring (men ikke nær så god som den vi kender fra katedralskolen)

Fremmed land: Ungarn → Budapest

Ridderskare: Undervisere fra SDU og AAU

Æblet, som ridderne får: Kommende universitetsstuderende

*Tekster: Line Roager, 2z
Monica Rohde Madsen, 2z
Signe Bruun Viuf, 2z*

Fotos: Trine Kirkegård Jensen, 2r

Program for Ribe Katedralskoles tur til Budapest

Tirsdag den 1.11.2011

Busafgang Ribe kl. 05.30 – ankomst Budapest Lufthavn kl. 17.00
Byrundtur på ca. 3 timer (Matthias kirken, Fiskebastionen, Gellertbjerget) og frokost.
Ankomst til hotellet i Budapest kl. 17.00
Aften på egen hånd.

Onsdag den 2.11.2011

Gruppe 1 Besøg på ferielukket gymnasium AKG, Alternatív Közgazdasági Gimnázium, kl. 9.00 - 11.00. Lærere og engelsktalende elever (måske også dansktalende elever) oplyser om deres skole og viser huset frem i flere mindre grupper.

Gruppe 2 Besøg på American International School of Budapest kl. 9.30-11.00. Lærere oplyser om deres skole og viser rundt i 4 mindre grupper.

Gruppe 3 Besøg på British International School Budapest, kl. 11.00-12.00. Lærere oplyser om deres skole og viser rundt.

Efter besøgene kører busserne til slotsområdet, hvor det Ungarske Vinhus ligger.

Rundvisning og vinsmagning i 3 hold.
Eftermiddag og aften er på egen hånd.

Torsdag den 3.11.2011

Repræsentant fra det ungarske Uddannelsesministerium holder foredrag på hotellet om uddannelsessystemet, pædagogernes situation, skoleplaner etc.

Konsulen fra den Danske Ambassade holder foredrag på hotellet.

Fælles frokost.

Besøg på Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium kl. 15.00-17.00. Skolen er en musikskole og et musikgymnasium, og musikdirektøren giver almindelig informationer om undervisningen og viser rundt. Kl. 17.00-21.00: "Koncert-maraton" med efterfølgende renaissance dans på skolen. Deltagelse i første afdeling af koncerten.

Fælles middag på flodbåd med sigøjnermusik

Fredag den 4.11.2011

Dagen er på egen hånd.
Busafgang fra hotellet kl. 15.00 – ankomst Ribe 23.30.

Store Heimdal 2011

Lanciers og tango

Ripensersamfundet – 100 år

Ripensersamfundet blev stiftet for snart 100 år siden med disse to formål:

Ad selskabelig og anden vej at udvikle og bevare sammenholdet mellem tidligere elever i Ribe Katedralskole samt lærere og embedsmænd, der er eller har været knyttet til denne institution, samt at yde såvel ældre som yngre tidligere elever i Ribe Katedralskole, der er i trang, støtte ved gaver eller rentefri lån.

Foreningen har i alle 100 år levet op til disse to gode formål, og i dag er Ripensersamfundets Dimittendlegat et af skolens større legater. (Pt. på 5.000 kr). Foreningen bestyrer endvidere Direktør cand.pharm. Niels Peder Lauridsen og hustru Johanne Margrethe Lauridsen, født Rübner-Wissings legat for studenter fra Ribe Katedralskole samt sidder i bestyrelsen for Ripensersamfundets Jubilæumslegat.

Historien, kort

I begyndelsen af det 20. århundrede fortsatte stort set alle studenter fra Ribe med en uddannelse i København, hvor landets eneste universitet lå. Det var derfor naturligt at danne en forening, hvor man kunne "netværke" (med et moderne ord). Tankerne fandt god grobund blandt en ripensisk "klike" i København, og i foråret 1912 mødtes 80 agtværdige studenter fra Ribe til en stiftende generalforsamling. I 1912 blev der dimitteret 16 studenter, heraf – ganske revolutionerende – én kvinde (se billedet med studenterholdet og rektor Jul. Nielsen), som alle blev medlemmer af den nye forening. Men der er et stort spring til 2011, hvor 200+ blev dimitteret fra Katedralskolen. I alle årene har Ripensersamfundet været det naturlige bindeled mellem medlemmerne indbyrdes og med skolen. I begyndelsen mest gennem Ripenserbladet, som på mange måder fungerede som datidens "facebook", og specielt for et halvt hundrede år siden gennem de mange fester. Foreningen var i begyndelsen en ren københavneforening, men efter at der åbnede universiteter i Århus, Odense

og senere i Aalborg, spredtes studenterne. Hovedparten fortsatte stadig ad en akademisk løbebane.

I dag er en studentereksamen snarere en afslutning på et skoleforløb, end det er indgangen til en akademisk uddannelse. Og dimittenderne er spredt over det ganske land.

Men tilknytningen til Ribe er der stadig. Både for tyve år siden og i dag bor en fjerdedel af foreningens cirka 1.600 medlemmer mindre end 30 km. fra Ribe.

Ripensersamfundet i dag

I dag er foreningens flagskib det årlige jubilarrangement i fortsættelse af Translokationen på skolen. Gennem kontaktpersoner i alle årgange sørger foreningen for at udsende adresser på alle fra jubilårangene i et særligt "Jubilarservice" Ripenserblad til medlemmer af foreningen såvel som til ikke medlemmer.

I skolens Sal er Ripensersamfundet vært ved en reception for jubilarer, lærere, dimittender og deres pårørende. Det har gennem de senere år udviklet sig til et succesrigt arrangement, som for mange jubilarer er "forretten" til et senere jubilarrangement på en af byens restauranter.

Foreningens bestyrelse besøger de forskellige arrangementer og tager billeder, som bliver trykt i Ripenserbladets efterårsnummer.

I alt udkommer Ripenserbladet tre gange årligt i trykt version, men som noget nyt suppleres den trykte version med et elektronisk nyhedsbrev til medlemmerne. Ligesom foreningens hjemmeside www.ripensersamfundet.dk jævnligt opdateres med "breaking news". Og selvfølgelig har foreningen også en facebookgruppe (Ripensersamfundet).

Foreningens store udgiftsposter er bla-

To fotos fra jubilarrceptionen i 2011. Mange hundrede deltog. På det nederste foto ses 60-års jubilarer i forgrunden.

det og jubilarrceptionen, så vi er glade for den økonomiske støtte medlemmerne giver gennem det årlige medlemsbidrag.

Men vi kan godt ønske os en lidt større interesse for medlemskab – især blandt de yngre årgange. Det er forståeligt, at foreningen har en anden betydning for dimitterende i dag end for 100 år siden, men vi ved af erfaring, at når man nærmer sig det første større jubilæum (10 år), er der igen en interesse i

at få opdateret trådene tilbage til skoletiden. Her spiller Ripensersamfundet en stor rolle.

Man kan blive medlem ved at melde sig ind via hjemmesiden. Og som bonus for dette års indmeldte (og nuværende medlemmer) vil man modtage en rigt illustreret lille bog om de første 100 år. Bogen kommer IKKE i almindelig handel, men vil blive udsendt til alle medlemmer i begyndelsen af 2012. Bogen bringer også klip fra 100 års sko-

legang, som dette klip fra Ripenserbladet 1916:

Hejmdal

begyndte sin Sæson med 20 Medlemmer, hvoraf 4 kvindelige. En og anden Hejmdalist af den gamle Skole, vil antagelig ryste paa Hovedet ved Tanken om de unge Piger midt i den piberygene Forsamling, men maaske kan de unge Damer højne Tonen i den gamle Forening. Forøvrigt har der en kort Tid tidligere været kvindelige Medlemmer i Hejmdal.

Så ja. Foreningen er en forening med dybe rødder tilbage i tiden, men også en moderne forening, som prøver at tilpasse sig de krav, et informationsamfund stiller til at fange og bibeholde medlemmernes interesse.

Den økonomiske støtte, medlemmerne giver, medvirker til, at foreningen er i stand til fortsat at uddele et markant legat ved translokationen til en dimitterende udvalgt af skolen.

100 års jubilæet vil – ud over udgivelsen af jubilæumsbogen – blive fejret med en stor fest på Katedralskolen lørdag den 25. februar 2012.

*Povl Dons Christensen (S65),
næstformand i Ripensersamfundet*

Ripensersamfundets Jubilæumslegat

Nedenfor følger to rapporter, som legatmodtagerne har sendt til skolen. Foruden Maria Damkjær Hansen og Christian Traberg Bennetzen modtog også Mette Kristoffersen et legat.

Medicinstuderende i Liberia, Februar 2011 – Juni 2011

Varmen og lugten slår mig som en mur i ansigtet, da jeg første gang sætter mine ben på hospitalet. Der er ingen aircondition, ingen fan og ikke en vind, der rører sig ind af de rudeløse vinduer. Mine øjne flakker rundt og fæstner sig et kort øjeblik ved de fyldte bækkener, der står under de mange senge. Men det er ikke blot lugten af ekskrementer, som får mine næsebor til at vibrere, det er også lugten af sved fra de mange patienter, som er stuvet sammen på stuerne – men frem for alt er det lugten af sygdom.

Jeg føler de mange menneskers øjne hvile på mig, og i krogene hviskes

”white woman”. Og hvid det er jeg, som jeg står der i min renvaskede lægeuniform. Ung, idealistisk og klar til at gøre en forskel, men i det øjeblik også klar til at stikke halen mellem benene og vende hjem.

Sådan var mit første møde med Phebe hospital. Det andet største hospital i Liberia og dog kun med plads til 120 patienter og fire fastansatte læger. Disse fire læger skulle varetage skadestuefunktion, gå stuegang på medicinsk, kirurgisk, pædiatrisk og gynækologisk/obstetrisk afdeling, foretage alle operationer samt varetage OPD, ”Out Patient Department”, dvs. almen praksis. Hver havde de deres retrukne speciale, men alle skulle kunne udføre alt. *”In Liberia we are doctors for everything”,* som de selv udtrykte det. Og sådan var det også nødt til at være med kun én læge pr. 10.000-50.000 indbyggere. Til sammenligning er dette tal i Danmark 190.

For at forstå situationen i Liberia er en

kort historisk gennemgang på sin plads. Liberia blev oprettet som en bosættelse af frigivne amerikanske slaver i begyndelsen af 1800-tallet og blev erklæret uafhængigt i 1847. De såkaldte amero-liberianere udgjorde kun 4% af befolkningen, men det lykkedes dem at opretholde en regeringsform med undertrykkelse af områdets oprindelige befolkning helt frem til 1980. De første politiske optøjer startede i 1979, hvor dannelsen af organisationerne ”Movement for Justice in Africa” og ”Progressive Alliance of Liberians” medførte en voksende politisk bevidsthed blandt liberianerne. Fra 1989-2003 hærgede en blodig borgerkrig, der kostede en kvart million mennesker livet og skabte store flygtningeproblemer. I 2003 blev fredsbevarende styrker, ”The United Nations

Mission in Liberia" (UNMIL), sat ind i landet, og i 2005 blev Ellen Johnson-Sirleaf demokratisk valgt som præsident – den første kvindelige præsident i Afrika. I dag har UNMIL stadig 14.000 mand i Liberia for at sikre freden.

I de tre måneder, jeg arbejdede i Phebe, var der fire yngre læger i kirurgisk ophold på hospitalet. Disse læger havde på grund af borgerkrigen været 15 år om at færdiggøre deres uddannelse, og det hold, de blev færdige med, talte 15 mand. Det næste hold nyuddannede læger ville først være klar til virke i 2013.

At de yngre læger befandt sig på hospitalet betød ikke, at der var flere læger til stede. Hospitalets faste læger så "praktikanternes" ankomst som en kærkommen mulighed for selv at holde lidt fri. Ganske velfortjent vel at mærke, eftersom de normalt var på tilkald 24 timer i døgnet og især havde slidt hårdt i det under borgerkrigen, hvor størstedelen af deres kollegaer emigrerede til USA.

Situationen på hospitalet betød altså, at det var de yngre læger, der var mine læremestre – og oplæring var der i den grad brug for. Selv sygdomme, der var ganske velkendte for mig i Danmark, virkede fremmede, da patienterne søgte lægehjælp langt senere i deres sygdomsforløb, og både symptomer og behandling derfor var ganske anderledes.

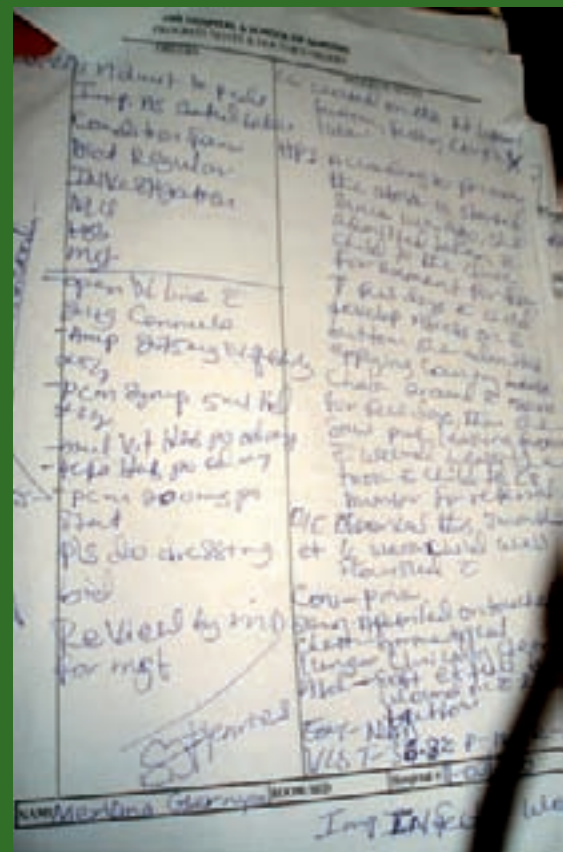
Samtidig forekom der også sygdomme, som jeg end aldrig havde hørt om, og det skabte selvfølgelig en del usikkerhed som udefrakommende diagnostiker, da patienten i princippet kunne fejle hundredeogsytten forskellige ting, jeg ikke havde viden om. I begyndelsen virkede alt dette dybt uoverskueligt. Jeg løb i hælene på lægerne og forsøgte både at forstå deres liberianske engelsk, der er en speciel dialekt af engelsk, samt at tyde, hvad de skrev i journalerne. Begge dele var en udfordring i sig selv,

og liberiansk engelsk var endvidere en nødvendighed at lære sig for at kunne kommunikere med patienterne. Ville man for eksempel spørge, om patienten havde feber, skulle ordene være "Your skin can be hot?". Spurgte man "Do you have a fever?", blev spørgsmålet ikke forstået.

Efter en uges tid begyndte visse af lægernes behandlingsvalg at undre mig, og mine spørgsmål blev mere kritiske. Det tvang lægerne til at argumentere for, hvorfor de gjorde, som de gjorde. Ikke noget de var vant til – specielt ikke at blive betvivlet af en studerende, men det skabte en god læringssituation. Både for mig, men i en vis grad også for dem. Jeg tog de behandlingsvalg til mig, der holdt vand, og nu og da fik jeg trumfet nogle af mine egne forslag igennem. I de situationer havde jeg en fornemmelse af, at de så mig som repræsentant for den vestlige verden, og at jeg i deres øjne fik en højere status end blot medicinstuderende.

En ting, jeg især så kritisk på, var den brede behandlingsindikation. Havde en patient ondt i maven, kunne vedkommende risikere at gå fra ODP med behandling mod både urinvejsinfektion, mavesår, smerter og malaria. Dette skal selvfølgelig også ses i lyset af, at de parakliniske undersøgelser, vi havde til rådighed, var stærkt begrænsede. I grove træk kunne vi undersøge urin og afføring for bakterier, teste blod for malaria, HIV og blodprocent, teste spyt for tuberkulose samt tage røntgenbilleder. Det var patienterne selv, der skulle betale for disse undersøgelser, hvilket de færreste havde råd til. Derfor sad man som læge ofte i den situation, at det kunne betyde, hvis man ønskede at foretage en test, at patienten efter at have betalt for testen ikke havde råd til den kurerende medicin. Det skabte dilemmaet: Hvor vigtig er denne test (for

eksempel urintest) for at bestyrke min kliniske mistanke, (urinvejsinfektion)? Er det ikke bedre, at patienten blot mod-

tager behandling (antibiotika, til trods for stadig større resistensudvikling) i stedet for at bruge sine få penge på selve testen? I mange familier var der ikke en gang råd til mad, hvorfor udgifterne til lægehjælp i forvejen var svært uoverkommelige.

At sidde i det dilemma resulterede i, at man blev god til nøje at overveje indikationen for og nødvendigheden af de undersøgelser, man ordinerede, ligesom det tvang én til at stole mere på ens kliniske vurdering. Det skabte hos mig

også en større forståelse for de afrikanske læger og deres brede behandlingsindikation og især deres rundhåndede uddeling af antibiotika. De havde ikke altid noget alternativ.

Behandlingsmæssigt var det heller ikke kun patienternes manglende betalings-evne, der var en udfordring. Udskrev man recepter, kom patienterne ofte tilbage fra apoteket med besked om, at medicinen ikke var tilgængelig. Eller sygeplejerskerne skrev dette i patientens journal uden at informere lægen herom. Det betød, at en patient ofte lå på hospitalet i flere dage uden at modtage behandling. Der blev nemlig langt fra gået stuegang hos patienterne hver dag. Det var der ikke mandskab til.

En anden stor udfordring var manglen på ressourcer. Ikke blot, som tidligere nævnt, hos patienterne, men også på hospitalet og i Liberia som helhed. De problemstillinger, der blev diskuteret på morgenkonferencen, omhandlede som oftest mangel på handsker, mangel på ilt til operationerne, mangel på perifere vena-katetre samt udeblevne lønninger mm. Løsningerne blev, at plastikhandskerne måtte vaskes og genanvendes, operationerne udskydes og drop kun ordineres til de alvorligst syge patienter. Da jeg forlod Liberia, havde sygeplejerskerne ikke fået løn i fire måneder, og der så ikke ud til at være en løsning i sigte.

Som det fremgår af min beretning, var det svære forhold at leve og arbejde under for alle parter. Det var en rigtig stor oplevelse og udfordring at være en del af, og det lærte mig i den grad at stå på egne ben i min profession som læge. På Phebe hospital var jeg vidne til mange ulykkelige skæbner, men også med til at gøre en forskel for andre og sågar med til at redde liv. At kunne vende hjem i en knap så hvid lægeuniform og med det i bagagen er noget af det største, jeg har opnået.

Jeg vil gerne sige Ripensersamfundet stor tak for medvirken til at gøre det muligt.
Det nytter!

Maria Damkjær Hansen

Mit studieophold på Marquette University i Milwaukee, USA

Mit navn er Christian Traberg Bennetzen, og jeg læser jura på Københavns Universitet på 9. semester. I foråret 2011 havde jeg den store ære og glæde at blive tildelt en plads ved Marquette University, som Københavns Universitets har en gensidig udvekslingsaftale med. Udvekslingspladserne i hele verden bliver fordelt blandt de studerende, der har ansøgt, og dette sker på baggrund af en motiveret ansøgning og ansøgerens karaktergennemsnit.

Efter at jeg officielt blev tildelt pladsen fra Københavns Universitet, skulle jeg sende ansøgning til og accepteres af værtsuniversitet, hvilket blandt andet krævede, at jeg skulle tage og bestå en international sprogsprøve i engelsk. Da diverse formalia var klaret, og pladsen på Marquette University, School of Law var sikret, skulle jeg ud at søge om finansiering til opholdet. Jeg skulle ikke betale for selve undervisningen (tuition), da der som nævnt var tale om en gensidig aftale mellem det danske og det amerikanske universitet, hvor de så at sige byttede studiepladser, så der for hver dansk studerende i USA, er en amerikansk studerende i Danmark. Jeg skulle således alene finansiere selve rejsen, forsikringer, bolig derovre og leveomkostninger i øvrigt, og i forbindelse hermed var jeg så heldig at blive tildelt Ripensersamfundets Jubilæumslegat. Jurastudiet i USA er alene en kandidatuddannelse (graduate degree), og man kan derfor ikke tage en bachelorgrad i jura (undergraduate degree). Det bety-

der, at folk på Marquette, School of Law kom med alle mulige forskellige studiemæssige baggrunde, hvilket medførte, at de studerende havde en meget varieret tilgang til fagene. I USA har man på grund af dette forhold kun tre år på law school til at lære alt, og hvis man kommer med en bachelorgrad i for eksempel biologi, så kræver det meget hårdt arbejde og en yderst fokuseret indsats at gennemføre studiet. Dette betyder også, at studiet er meget konkurrencepræget, da de bedste på årgangene får de bedste jobs, og at der er utroligt megen respekt omkring jurastudiet derovre, fordi det anses for at være et af de hårdeste studier overhovedet.

Milwaukee ligger i staten Wisconsin, hvilket betød, at undervisningen tog udgangspunkt i lov og praksis i denne stat, når det var muligt. Oftest var det dog nødvendigt at inddrage kodificeret national lov og domspraksis fra alle staterne. Alle disse forskellige retskilder kunne dog ikke anvendes uden en konstant hensyntagen til den amerikanske forfatning. Før jeg kunne sætte mig ned

og lære juraen i de fag, jeg havde valgt, var jeg derfor nødt til at forstå, hvordan selve retssystemet i USA er opbygget. Lidt firkantet sagt bliver en stor del af den amerikanske jura sammenfattet og nedskrevet af kongressen, og den gælder dermed som udgangspunkt for hele landet, men på samme tid er hver enkelt stat suveræn, når det kommer til dens egen lovgivning, og den kan dermed lovgive på statsniveau, blot dette ikke strider mod forfatningen eller i øvrigt vedtagne love på nationalt niveau. Endvidere spiller retspraksis en helt anden og langt vigtigere rolle i USA end i Danmark. Dette skyldes, at det amerikanske juridiske system bygger på den britiske common law, hvor den domsskabte ret har ligeså stor vægt, som den nedskrevne ret. Dette står i modsætning til civil law, som vi blandt andet har i Danmark, hvor vægten bliver lagt på den skrevne lov, og hvor domstolenes praksis mere anvendes som et fortolkningsbidrag.

Da først dette skelet var på plads, og jeg forstod, hvordan forholdet var mellem de forskellige retskilder, var undervisningen meget udbytterig. Da Marquette University ikke tilbød fag omhandlende international jura, havde jeg udelukkende valgt fag indenfor forskellige amerikanske retsområder. Jeg havde således: Product Liability, Business Law, Mergers and Acquisitions, Constitution and Criminal Investigation og Terrorism and Federal Law. Fælles for disse fag var, at de alle tog udgangspunkt i læsning af centrale domme indenfor de enkelte fags hovedområder.

Undervisningen foregik således som en gennemgang af de forskellige domme, og hvordan hver enkelt med tiden var blevet udtryk for retsstillingen på det område, denne dom specifikt omhandlede. Når det var aktuelt, blev denne gennemgang af retspraksis suppleret

med en gennemgang af vigtige bestemmelser i den statslige eller nationale lovgivning.

Det fag, jeg fandt mest interessant, var Terrorism and Federal Law, som var et fag der var oprettet i forlængelse af terrorangrebene i New York i 2001. Det beskæftigede sig med den nye og udefinerbare trussel som terroren repræsenterer. I undervisningen fik vi en gennemgang af terrorens udvikling, og hvordan det er muligt at bekæmpe terrortruslen uden at bryde forfatningen. Vi beskæftigede os således med ting som tortur af mistænkte, økonomisk støtte til terrororganisationer, overvågning af mistænkte og retssagerne mod de tidligere bombemænd fra World Trade Center og Oklahoma City. Endvidere var der en gæsteforelæsning med senator Russel Feingold, som sad i det amerikanske senat fra 1993 til 2010. Han gjorde sig særlig bemærket ved at være den eneste senator, der i 2001 stemte imod the PATRIOT Act, som gav den udøvende magt nogle meget omfattende beføjelser til at fortage overvågning og anholdelse uden sigtelse og rettergang, og den er blevet kritiseret som forfatningsstridig.

Samlet set var studiet på Marquette University, School of Law en meget lærerig oplevelse, og selvom de forskellige fag, jeg læste, ikke er direkte anvendelige i Danmark, er det formentligt en stor fordel at have beskæftiget sig med amerikansk selskabsret og produktansvar, da dette hurtigt kan blive anvendeligt, hvis man senere skulle komme til at beskæftige sig med international jura. Desuden er det min opfattelse, at det giver en langt bedre forståelse af det danske retssystem, at man har lært et system at kende, som på så mange måder er en direkte modsætning til det danske system.

Rent socialt havde jeg havde også stor

glæde af mit ophold på Marquette University. Jeg blev indlogeret under den ordning, som universitetet kalder "Global Village". Dette var et tilbud til alle de internationale studerende om at bo samlet i en af universitets ejendomme. Vi boede således cirka 20 udvekslingsstuderende fra hele verden blandet med cirka 20 amerikanske "ambassadører" sammen i 10-12 små lejligheder ved siden af hinanden. Dette gav et fantastisk levende og alsidigt lille samfund, hvor det at gå fra lejlighed til lejlighed også betød, at man gik fra nationalitet til nationalitet. Afslutningsvis vil jeg gerne endnu en gang sige tak til Ripenserssamfundet for at have givet mig dette legat og på den måde været med til at muliggøre et ophold, som på alle måder var en oplevelse for livet.

Christian Traberg Bennetzen

Frode Schöns Legat

Nedenfor følger tre rapporter, som legatmodtagerne har sendt til skolen. Foruden Christine Maria Wilhelmsen, Marie Vilstrup og Kræn Vodder Nielsen modtog også Lise Høj Thomsen, Lea Midtgaard Kolmos, Helle Ravn og Torsten Worm portioner af Frode Schöns Legat.

Blandt Kiwier og Maorier - Studieophold i New Zealand

Med en stærk interesse for kulturmødet og for det der sker, når mennesker med forskellige baggrunde og opfattelser mødes, hvad er så mere oplagt end selv at tage ud og opleve en anden kultur. Mødet med det nye og anderledes kan i forskellige sammenhænge virke skræmmende. Når man bliver en del af kulturmødet, er det med faren for at ændre

sig, eller med faren for at ens sikre underlag pludselig sætter i bevægelse og måske forsvinder under en. Kulturmødet byder på en forandring - en invitation, som alle på trods af frygten for det ukendte burde sige ja tak til. Det er vores forunderlige evne til at rykke os og tilpasse os, som udvikler os og giver nogle gode erfaringer.

Den 31. juni 2010 steg jeg på flyet med destination New Zealand. I flyet lagde jeg en hård periode med studie og planlægning af mit næste halve år bag mig og prøvede at vænne mig til tanken om, at min hverdag for en tid skulle foregå i Auckland. En hverdag, der skulle vise sig at give mig langt mere, end jeg havde drømt om.

Auckland er en multikulturel storby. På trods af travlhed som i alle andre stor-

byer, fornemmer man alligevel en mere rolig og afslappet atmosfære. Byens centrum er præget af skyskrabere, talrige asiatiske spisesteder og større forretninger. For rigtig at opleve Auckland skal man udenfor centrum. Auckland ligger på New Zealands nordlige ø og har det Tasmanske hav på den ene side og Stillehavet på den anden. Fra Auckland kan man tage mindre færger, som går ud til små skønne øer. Jeg besøgte Rangitoto, som bedst beskrives som en ø af størket lava. Der bor ingen på øen bortset fra nogle få feriegæster i ferisæsonen. Rangitoto er den yngste vulkan ud af de ca. halvtreds vulkaner i og omkring Auckland; den kom i udbrud for mellem 600-700 år siden. Forskere mener, at det vulkanske felt omkring Rangitoto igen vil vise sine kræfter in-

denfor de næste 50 år. På opfordring fra en af dem, jeg boede sammen med, besøgte jeg også Waiheke Island på scooter – øen er blevet kendt for dens produktion af god New Zealandsk vin. At tage en tur på en scooter er en skøn måde at komme rundt på denne frodige ø med dens små snoede veje, skønne strande og mange vingårde. Kiwierne, som New Zealænderne kalder sig selv, synes bedst om at bo ved jorden. Dette resulterer i, at Auckland breder sig ud over et enormt areal, som et tæppe bestrøet med de hyggeligste små træhuse - de fleste med fine verandaer foran. Man skal ikke langt udenfor centrum, før man finder disse huse, som på ingen måde minder om en storby. I modsætning til København, hvor de fleste, der ønsker at bo centralt, bor i lejlighed, oplever man i Auckland, at størstedelen bor i hus. Selv byens unge bor i huse, som de deler med alt fra tre til otte andre. Gennem en af New Zealændernes vigtigste hjemmesider trademe.co.nz fandt jeg hurtigt frem til folk, der søgte flatmates. Efter omkring to ugers ophold på et hostel flyttede jeg ind i et dejligt hus i den lille forstad Grey Lynn, som jeg skulle dele med tre andre unge: en pige fra London og et par som begge er kiwier. De var en fantastisk kilde til at lære om New Zealands kultur og kiwiernes humor. Fra hyggelige Grey Lynn med dens spændende second-hand butikker og små cafeer gik turen hver dag til University of Auckland. University of Auckland er New Zealands største universitet med over 40.000 studerende fra mange forskellige lande. Universitetets humanistiske fakultet er internationalt anerkendt og blandt verdens bedste. Jeg kom efter en lang ansøgningsproces til at læse de to antropologikurser og det ene sociologikursus, som jeg brændte for at læse. Det viste sig hurtigt, at alle tre fag var

virkelig spændende og meget lærerige. I *Religion and Worldview* foregik undervisningen, som jeg er vant til det fra Roskilde Universitet, som forelæsninger med omkring tredive lyttende og notetagende studerende. Dog var der her flere forelæsninger, og vi blev hver gang præsenteret for et konkret eksempel på alt fra symbolers betydning til heksekraft fra rundt om i verden. Disse forskellige feltstudier gav dybde i kurset, men gjorde det samtidig umuligt for os at komme med en klar definition på, hvad religion er, hvilket ifølge min underviser på sin vis også var målet. Det gjaldt for alle tre kurser – på trods af at man bevægede sig rundt i et komplekst felt, følte jeg alligevel, at jeg havde fået mulighed for at gå i kødet på noget konkret og opnå en dybere indsigt – måske kommet lidt tættere på, hvad mennesket er for en størrelse, eller måske nærmere ud fra de mange eksempler og beretninger kommet dertil, hvor det synes svært at komme med en konklusion. Mit sociologikursus *Deviance and Social Control* foregik som klasseundervisning, som man kender det fra gymnasiet. Vi var femten studerende, som på skift fremlagde kursets temaer og den litteratur, der knyttede sig hertil. Vores underviser var god til at komme med konkrete eksempler, og han viste os spændende, men ofte også skræmmende film og dokumentarer om, hvordan afvigelse er blevet defineret og behandlet til forskellige tider. Et andet skræmmende billede, der viste sig i vores diskussioner, er, hvordan de historiske eksempler på en række områder viser sig i dag - bare i nye udtryksformer. Frygten for det anderledes spiller en forsat central rolle i vores nutid, og vi ser hvordan, denne frygt kan føre os i retning af tidligere tiders forståelse og håndtering af afvigelse. Stadig i dag er

definitionen på afvigelse et sikkert middel til social kontrol. Mit tredje kursus, *Contact and Colonialism*, skulle vise sig at blive mit yndlingskursus. Efter hver undervisningsgang var mit hoved fyldt med overvejelser og tanker, som jeg febrilsk forsøgte at holde fast på ved at skrive en masse ord ned. Dette kursus bestod af fire personer. De fire personer var to andre studerende, vores underviser og mig selv. Det at have tolv intense undervisningsgange med tre andre personer er formentlig ikke noget, jeg kommer til at opleve igen, men jeg er så utrolig taknemmelig for, at jeg fik denne mulighed. Der var et meget stærkt engagement fra de andre på holdet, og vi lærte enormt meget af hinandens overvejelser og anskuelser. Jeg var aldeles opslugt. Vores underviser var virkelig dygtig og meget passioneret omkring sit felt, og hun gav tydeligvis sin passion videre til os. Alle fire på holdet opbyggede et tæt forhold til hinanden og vores sidste undervisningsgang blev afsluttet med kage, snacks og vin, og jeg tog afsked med løftet om snart at komme tilbage igen. Dette kursus gav mig utrolig meget. Fra de mange forskellige beretninger, vi læste, og fra vores mange diskussioner, fik vi indsigt i kolonitidens evindelige kamp for at drage grænser – grænser mellem sort og hvid, grænser mellem den civiliserede og den barbariske uciviliserede, mellem korrekt og forkert, og hvordan disse grænsedragninger forplanter sig dybt ind i både kolonist og den koloniserede. Vi fik indsigt i, hvordan forskellige former for magt væver sig ind i det mønster, som kolonitiden tegner - former for magt, som ofte er andet end åbenlys undertrykkelse og vold. Magten gemmer sig i de kategorier, som fortsat synes uundgåelige at bruge, endda i vores måde at tale om

og forstå det, der skete den gang, og i de sociale forhold, som kendetegner dagens samfund.

Kolonitidens kulturmøde sætter stadig sine dybe spor, også i New Zealand. New Zealandske film, såsom filmen *Boy* og den herhjemme kendte *Once were warriors*, viser en anden side af det ellers så positive turistbillede af Maoribefolkningen i New Zealand med deres optrædener med den traditionelle krigsdans i traditionelle dragter og med vilde ansigtsudtryk. Maorierne er hvad oftest betegnes som den oprindelige befolkning. Mange Maorier i New Zealand befinder sig nederst på den sociale rangstige. I Grey Lynn, hvor jeg boede, mødte jeg dagligt en hjemløs Maori, som tydeligvis havde opnået eneret til et indhak ved supermarkedet *Foodtown*, hvor han var i læ for vinden, og hvor en papkasse fungerede som isolation mod den kolde beton. Han udgjorde hver dag en klar modsætning til

mig, som altid havde travlt med at komme ind på biblioteket og arbejde videre med de mange afleveringer, der stod i kø. På de varme dage sad den hjemløse mand ofte lige udenfor vores indkørsel under en stor paraply, mens jeg gik forbi med mine indkøbsposer. Kolonitidens opdelinger har desværre stadig alt for godt fat i os, hvor end vi befinder os.

Semesteret på University of Auckland gik alt for stærkt. Under semesteret gik næsten al min tid med studiet. Heldigvis var der rig mulighed for at komme ud og opleve New Zealands storslåede natur både inden og efter semesteret, og der blev også tid til at besøge Fiji og Australien. Alle tre lande bød på helt uforglemmelige oplevelser. Jeg løb risikoen og kastede mig ud i kulturmødet. Både fagligt og i min hverdag i New Zealand har jeg lært en masse af og om mødet med det nye og anderledes.

Noget er helt sikkert ændret, det er svært at sige, hvad det er, men der er ingen tvivl om, at der er sket en forandring. At læse en del af sin uddannelse i et andet land er ensbetydende med at være en smule sårbar og usikker – de kendte rammer forsvinder. Det er en udfordring, men det er bestemt det hele værd. Når man pludselig indser, at usikkerheden er forsvundet, og man var i stand til at gøre alle de ting, man aldrig troede man skulle gøre, bliver man stærkere. Mit studieophold i New Zealand har også ført til ændringer i mine studieplaner. Mine kurser på University of Auckland overbeviste mig om, at jeg brænder for de antropologiske studier. Frem for at fortsætte min kandidat i Socialvidenskab og Kultur- og Sprogstudier på Roskilde Universitet, har jeg besluttet mig for at søge ind på Social Antropologi på Lund Universitet i Sverige.

Alt det, jeg har oplevet i New Zealand,

er utrolig værdifuldt for mig. Jeg takker Ribe Katedralskole mange gange for tildelingen af Frode Schöns legat, som har været med til at gøre alle disse oplevelser mulige.

Christine Maria Wilhelmsen

Mit skotske eventyr

Intro

I 2008 påbegyndte jeg en Bacheloruddannelse i Engelsk og Internationale studier på Aalborg Universitet. Studiet appellerede til mig på grund af dets mange muligheder, og fordi det sigtede mod en akademisk færdighed, der kunne åbne døre til at arbejde i et internationalt miljø. Uddannelsen gav mulighed for at studere et semester i udlandet med Erasmus-programmet, og det tog jeg imod. Da min store drøm i mange år var at komme til Skotland for at studere, valgte jeg dette land som min første prioritet og var lykkelig over at få en plads på The University of the West of Scotland i Paisley, som ligger lige udenfor Glasgow. Forberedelserne gik i gang, og med ét havde jeg sagt min lejlighed op, flyttet mine ting i Boxit og afleveret min nøgle i brevsprækken hos min udlejer. Rustet med godt mod forlod jeg Danmark den 27. januar 2010 og befandt mig i et fly mod Glasgow og min skotske drøm.

Kultur, sprog og fællesskab

Da jeg landede i Glasgows internationale lufthavn og gennemgik den rutinemæssige paskontrol, var jeg allerede dybt begejstret over at høre det første skotske engelsk. Den syngende lyd af sproget kombineret med skotternes venlighed passede mig udmærket. Jeg blev indkvarteret på et kollegium, Thornly Park, en 5-minutters bustur væk fra universitetet inde i centrum af Paisley. Kollegiet var lavet således, at seks

personer delte en lejlighed. Et værelse til hver og fælles køkken og bad. Denne måde at bo på medførte, at jeg hurtigt fik kontakt til mine flatmates, der alle havde forskellige nationaliteter. Vi var seks piger i lejligheden, og således dannede Canada, Tyskland, Kina, Polen og Danmark rammerne om et internationalt leve-bo-miljø. Thornly Park havde studerende fra hele verden, og der var ikke mange aftener, hvor der ikke var en fest i en af de murstensrøde lejligheder. Den gyldne Thornly Park-regel var, at alle var inviteret, når der var fest. Jeg var den eneste dansker på kollegiet, og på den måde var mit engelske sprog hele tiden i brug. Mødet med de mange andre internationale studerende gav indblik i mange forskellige kulturer og anledning til mange spændende diskussioner vedrørende vores landes kulturelle forskelle. Der var utroligt mange polakker, der havde valgt at studere i Skotland, og mødet med dem og især med mine to polske flatmates gav mig lejlighed til at forstå, hvordan Polen er et land i rivende udvikling. Udover de nye bekendte på Thornly Park havde UWS en student union i Paisley, hvor der hver fredag var fest og mulighed for at snakke med andre studerende, og alle ugens dage var der mulighed for at være social i deres lokaler med bar, bordfodbold, musik og underholdning. Udenfor studentermiljøet oplevede jeg nogle af Skotlands mere gemte sider. Paisleys centrum bar hårdt præg af at være blevet ramt af finanskrisen. Gaden havde mange charity-shops, og mange cafeer og butikker var blevet lukket. Udover dette var det tydeligt at se, at arbejdsløshed prægede byen i høj grad. Men pubberne var næsten altid fyldte, og vi lærte hurtigt, at den skotske mad- og drikkekultur var noget helt for sig selv. En pint og en omgang chips er obligatoriske dele af et måltid. Det

mindre kulturchok blev forstærket af mange små detaljer i hverdagen. Lige fra den mere eller mindre slingrende bustur ude fra campus og indtil universitetet, hvor fædre og mødre hejste kæmpe klapvogne med skrigende børn ind i bussen, til karaoke på alle barer og cafeer syv dage om ugen.

Uni og livet som studerende

Da jeg valgte fag på universitetet, sigtede jeg naturligvis efter fag, der kunne give mig merit i Danmark og på den måde supplere min BA-uddannelse i Internationale Studier. Valget faldt på 'International Politics', 'Sociology and Global Society' og 'Social Research Methods'. De to første fag skulle vise sig at være helt fantastiske. Professorerne var dybt engagerede i deres undervisning, og alle deres foredrag var "pyntet" med powerpoint shows og krydret med en god portion lun skotsk humor. Jeg var solgt og meget imponeret. Det sidste fag var knap så fantastisk, men det havde den fordel, at der skulle laves gruppearbejde, og på den måde fik jeg kontakt til mine skotske medstuderende, som i øvrigt var mere end glade for at hjælpe mig med alt mellem him-

mel og jord og indviede mig i den skotske måde at studere på. Da Kirsty Martin, den ene af mine gruppemedlemmer så, at jeg rent faktisk havde lånt bøger til faget, kiggede hun på mig og sagde: "Don't bother Marie – nobody reads the books over here! You'll see – you'll do without". Dog havde jeg svært ved at tilpasse mig denne form for attitude og læste alligevel på tingene, og dette gjorde det nemt at følge med, og jeg synes, at jeg har lært mere end nogensinde på det de fire måneder, der gik på UWS. En af de ting, som jeg virkelig satte pris på rent fagligt, var, at alle moduler havde indlagt såkaldte tutorials efter foredragene. Disse tutorials fore-

gik i mindre grupper med en professor, og der var rig mulighed for at diskutere, uddybe og forstå, hvad der var blevet gennemgået i foredraget. Til trods for at jeg altid har været en smule genert, fik jeg virkelig deltaget i debatterne, og både min faglighed og mine engelsk kundskaber voksede gradvist.

Hvordan har legatet hjulpet mig

Da jeg sagde farvel til Skotland og UWS og vendte hjem til Danmark, havde jeg haft en berigende oplevelse på alle måder. Kulturelt, fagligt, sprogligt og socialt. Min bankkonto havde dog haft mere skade end gavn af den eventyrlige rejse og havde krydset grænsen fra dårlig til katastrofal, så det var med glæde, jeg åbnede et brev med besked om, at jeg havde modtaget et legat fra Frode Schön og Hustru Valborgs Fond ved Ribe Katedralskole. Pengene hjalp mig med at finansiere mine udgifter såsom husleje, flybilletter, bøger m.v. Legatet har helt sikkert gjort det nemmere for mig at have været af sted, og jeg har både fået fornyet min lyst til at lære og fået øvet mit engelsk. Og jeg er fast besluttet på at forsætte med at sigte mod en international uddannelse, og da jeg pt. er i gang med at skrive min Bacheloropgave indenfor "intercultural communication", er det et plus, at jeg rent faktisk selv har oplevet kommunikation på tværs af kulturer. Udover det rent faglige har jeg nydt fællesskabet og har fået nye venner i blandt andet Holland, Frankrig, Finland, Canada, USA og Skotland. Jeg ville ikke have undværet turen til Skotland og anbefaler i høj grad andre at tage af sted til udlandet for at studere. Det er en oplevelse, jeg vil huske tilbage på. Alt i alt må jeg konkludere, at H.C. Andersen vidste, hvad han talte om, da han skrev: "At rejse er at leve".

Marie Vilstrup

Elbiler og netværk i München

Læs et semester i udlandet!

Ovenstående råd får man efterhånden skreget ørerne fulde af på de fleste videregående uddannelser i Danmark. Når vi i den nærmeste fremtid har outsourcinget al produktion til Asien, skal vi leve udelukkende af vores viden, så jo mere viden vi studerende kan hente hjem fra udlandet desto bedre. Så bare se at komme af sted efter noget. Efter fire år på DTU's robotlaboratorier var jeg også ved at være klar til at se noget andet end Lundtofte. Mine vejledere anbefalede Technische Universität München på grund af det høje videnskabelige niveau, og fordi undervisningen var gratis gennem Erasmus-programmet. Tyskland har en god tradition for ingeniørkundskaber, der blandt andet ses på deres bilindustri. Gode tyske sprogkundskaber og et tysk netværk ville være en stor fordel som ingeniør. En tidligere klassekammerat fra Ribe Katedralskole (Torsten Worm) blev også anbefalet München, så vi aftalte at hjælpe hinanden på turen. Kort før vi ankom til München, fik vi at vide, at vores sprogkursus var overbooket, og at vi ikke fik plads. Med hele september fri var der god tid til at lære byen lidt at kende og til at nyde Oktoberfesten, der bliver holdt i ugerne op til oktober. Oktoberfesten er en af Münchens stærke varemærker og det med god grund. Festlighederne foregår på Wien, der mest minder om en stor dyrskueplads. Halvdelen af pladsen er optaget af et tivoli, mens resten er fyldt af kæmpemæssige telte med langborde. Vi brugte mest tid på teltene. Princippet i teltene er, at man kun kan købe øl og mad, hvis man har en siddeplads ved et langbord. På den måde holdes gange fri til tjenerne, der til gengæld serverer hurtigt ved bordene.

Bænkene bliver hurtigt fyldt op, så man skal komme tidligt om formiddagen, hvis man vil være sikker på at få en plads.

Med adskillige universiteter og andre uddannelser og en størrelse, der minder om København, er München en fremragende by at studere i. Vi var så heldige at finde en lejlighed, der lå i nærheden af centrum og lige ned til floden Isar. Selvom München er stor, er der kun sparsom biltrafik nær centrum. Et effektivt U-Bahn system gør det let at komme rundt uden bil. Det resulterer i, at steder som Marienplatz, Viktualienmarkt og den olympiske by virker mere hyggelige og mindre stressede end tilsvarende københavnske alternativer. Min første tid på universitetet var en smule kaotisk. To af mine fire fag var aflyst, så jeg stod pludselig til at komme bagud på ECTS point. Et af fagene omhandlede matematiske modeller for bildynamik, som for mig var en af de faglige grunde til at tage til München. Som nødløsning spurgte jeg på instituttet, om ikke jeg kunne lave et specialprojekt om bildynamik i stedet. Dette var starten på den fagligt mest givende del af turen. Instituttet gjorde mig til en del af MUTE-projektet. Dette projekt omhandlede design og produktion af en lille elbil. Helt fra bunden. En lang række institutter på TUM samarbejdede med firmaer som Bosch og Audi om projektet. Jeg blev en del af en 12-mands gruppe, der arbejdede på at få bilen til at opføre sig dynamisk som en sportsvogn, selvom den bare var en lille elbil. Elmotorerne gør det muligt at styre kraften fra hvert hjul separat, og det giver nogle nye muligheder. Det kræver dog noget avanceret elektronisk styring mellem motorerne og chaufføren, da sidstnævnte selvfølgelig ikke selv skal styre hvert hjul separat.

Meget forenklet var princippet i den styring, at vi arbejdede på at bruge chaufførens input (spejder, bremse) i en simulering af en sportsvogn. Simuleringen estimerer så, hvordan en sportsvogn ville opføre sig, og styringen prøver at få den virkelige elbil til at gøre det samme. Det kræver, at simuleringen er lynende hurtig, hvis styringen skal nå at følge med. Mit arbejde gik ud på at forbedre en eksisterende simuleringsmodel, der var hurtig, men ikke præcis nok. Heldigvis havde jeg allerede en del erfaring i simulering af fysiske systemer fra reguleringskurser på DTU, så med tyskernes kundskaber i bildynamik til rådighed, lykkedes det at forbedre modellen. En prototype af bilen har netop været udstillet i Frankfurt, og jeg har fået at vide, at mine forbedringer bliver brugt. Ud over MUTE-projektet fulgte jeg to normale kurser om henholdsvis adaptiv styring og computer vision. Specielt computer vision kurset var meget interessant på grund af et højt fagligt niveau, og fordi metoderne, vi lærte, virkelig var state of the art. Styringskurset var ret krævende, da forelæsningerne foregik på tysk. Heldigvis var lærebogen og eksamen på engelsk. Et semester i udlandet handler i høj grad om at skabe netværk et fremmed sted. Før jeg tog af sted, troede jeg, at netværket kom til at bestå af tyskere. Det viste sig dog, at de andre internationale studerende var meget nemmere at komme ind på livet af. De stod også

og manglede et netværk, og ligesom én selv tog de med på universitetets ture rundt til de sydtyske seværdigheder. Tyskerne var derimod etablerede og var selvfølgelig ikke interesserede i de seværdigheder, de nok havde set mange gange. Dertil kom sprogbarrieren og det faktum, at vi kun var der på lånt tid. Jeg blev hurtigt en del af et mere eller mindre fast netværk af studerende, der blandt andet inkluderede danskere, svenskere, nordmænd, spaniere, franskmænd og russere. Med denne flok nåede jeg at komme på flere skiture i de nærliggende Alper, rejse til Berlin og Prag, besøge Audi og BMW's fabrikker og et julemarked i Salzburg, gå til fægtning, holde juleklippedag, se fodbold på Alliance Arena og Cross-Ski, snowboard hop og Sum 41 koncert på det olympiske stadion og meget mere.

Selvom nye faglige kompetencer vægtes højt i argumentationen for udlandssestre vil jeg mene, at det sociale og samarbejdet med andre kulturer er mindst lige så vigtigt. Det er sværere at koncentrere sig om det faglige, når ens netværk skal genskabes fra bunden, man er langt væk hjemmefra, forelæsningen er på fremmedsprog og økonomien er helt uoverskuelig.

Succesoplevelsen ved at få det hele til at fungere alligevel er fantastisk at have med hjem i bagagen.

Den uoverskuelige økonomi kan heldigvis forbedres med rejselegater. Jeg vil derfor gerne takke for bevillingen af Frode Schöns Legat, der gjorde det hele lidt nemmere. Og til alle jer fremtidige universitetsstuderende:

Læs et semester i udlandet!

Kræn Vodder Nielsen

Grønbæk sidder
i forreste række,
nr. 2 fra højre

Hvad kan et mindelegat minde om?

Siden 1954 har Ribe Katedralskole hver sommer uddelt Søløjtnant Vilhelm Hincheli Grønbæks mindelegat. Og hvem var så han? Hvorfor skal vi mindes ham? – tænkes og spørges der sikkert ved translokationen. Vilhelm Hincheli Grønbæk var født den

13. august 1928, søn af stiftsprovst (senere domprovst) Grønbæk, matematisk-naturvidenskabelig student fra Ribe Katedralskole 1947 med et karaktergenemsnit, der lå i midten i hans klasse. Han fik en militæruddannelse: søløjtnant 1951, søløjtnant af 1. grad 1952;

dræbt den 20. august 1952 ved et flystyrt i Canada under videreuddannelse til natjagerpilot. Dette er de kolde facts. For almindelige mennesker er omstændighederne omkring hans død usædvanlige, men i jetflyenes barndom var disse maskiner en farlig arbejdsplads. Af

skolens årsskrift 1954-55 fremgår, at rektor to gange det år ved morgensangen udtalte mindeord over studenter fra skolen, som var omkommet ved flyulykker under pilotuddannelsen.

Hvad særligt var der da ved søløjtnant Grønbæks død? Det særlige lå snarere i hans liv og livsindstilling. Et hint får man ved den oplysning, at legatets kapital blev indsamlet af og blandt hans engelske, canadiske, franske, hollandske og danske flyverkammerater, og at legatmodtageren skal være en student, som er udpeget af studenterårgangen som den bedste kammerat (eller har været dygtig og pligtopfyldende, men ikke har kunnet komme i betragtning ved uddelingen af skolens øvrige legater – Grønbæk fik aldrig selv et legat!). I Ribe Stifts-Tidendes omtale den 22. august 1952 af hans død understreges hans menneskelige kvaliteter og gode evner, som havde givet løfte om en usædvanlig officerskarriere. Men hvorfor netop en militær karriere? Ved uddannelsens afslutning året før sin død havde Grønbæk i et interview til Berlingske Tidende blandt andet sagt: "Naar jeg bestemte mig til at gå Søofficersvejen, var det, fordi jeg som Dreng havde mærket Besættelsens svidende Skam". Af avisomtalen fremgår også, at han var medlem af modstandsbevægelsen, allerede mens han gik på Ribe Katedralskole – helt konkret var han fra august 1944, da han lige var flyttet til byen og begyndt i 1.g, med til at uddele illegale blade.

Inspirationen til den patriotiske indstilling blev sikkert styrket, da Ripenser-Samfundet ved skolens 800 års jubilæumsfest den 13. august 1945 (på hans 17 års fødselsdag!) afslørede en mindetavle (sidder stadig i skolens mur) over de 11 gamle elever, der mistede livet i forbindelse med besættelsen. Grønbæk gik da i 2.g. Især de to unge

modstandsfolk, Jens Thue Jensen (student 1941) og Helge Brock Iversen (student 1942), der begge blev dødsdømt og henrettet af besættelsesmagten den 10. marts 1945, må have været idealer for Grønbæk. Disse to unge dødsdømte havde begge den sidste dag, de levede, skrevet hjem til forældrene, at deres livsforsikringer skulle anvendes til legater for Katedralskolens elever (derfor har vi Jens Thue Jensens legat og Brock Iversens legat).

Det var således oppe i tiden at mindes patrioter ved at indstifte et legat i deres navn. I tilfældet Søløjtnant Vilhelm Hincheli Grønbæks mindelegat er det for den uindviede vel officerstitlen, der minder os om patriotismen, mens hovedkriteriet for tildeeling af legatet, studenterårgangens indstilling af den bedste kammerat, i nutiden er overset. Desværre præger økonomiske konjunkturer også Ribe Katedralskoles legatuddelinger, hvor traditioner ellers naturligt kan holdes i hævd. For resten, hvad er legatet værd i kroner og ører? Nu om dage er der tale om et ringe beløb – da legatet udbetaltes første gang i 1954, var det på 50 kr. For de penge kunne man købe for eksempel 100 liter sødmælk. Nu er nybagte studenter jo ikke kendt som de største mælkekonsumenter, så pengene kunne også række til 70 bajere. Enhver kan

selv regne ud, hvad de varemængder koster i dag, og således overbevise sig om legatets oprindelige materielle værdi. Dets immaterielle værdi er en vanskeligt håndterbar størrelse, men måske kan Søløjtnant Grønbæks mindelegat minde os om ungdommens ukuelige idealisme.

Bent Mortensen

Julelegater 2010

P. Schmitz og hustrus Legat
Mai Sønderborg Petersen, 2v

Lektor C. Amorsens Legat
Karen Marie Heise Nielsen, 2x

Øllgårds Legat
Signe Bruun Viuf, 1k

Nis Nissens Legat
Mia Højberg Hansen, 3x
Majken Lyhne Jessen, 2y
Charlotte Beyer, 1e
Casper Appel Nielsen, 1p

Stipendiefonden
Laura Kley-Jacobsen, 2s
Niels Møller Gram, 1b
Casper Lind Jensen, 3t
Simon Jylov, 3s
Ida Søby Fogh, 2p

Bregentveds Legat
Astrid Jepsen, 1c

Sommerlegater 2011

Ripensersamfundet

Simon Jylov, 3s

Thorsens Legat

Niels Jakob Kyhl Jørgensen, 3s
Jesper Larsen, 3x

Brock Iversen og Jens Thue Jensens Legat

Asger Feddersen, 3x

Haunstrup Andresens Legat, Ellen Reinckes Legat og Søløjtnant Grønbæks Mindelegat

Kathrine Jefsen, 3x
Mia Højberg Hansen, 3x

Sechers Legat

Sarah Blendstrup, 3s

Greisens Mindelegat

Christine Fabricius Jørgensen, 3y

Jens Chr. Petersens Legat

Charlotte Rohde Madsen, 3t

Jubilæumslegatet

Maria Warming Gad, 3y

Sydbanks Legat

Tanja Andersen, 3y

Frøs Herreds Sparekasses Legat

Emilie Tomis Nielsen, 2o
Jens Karkov, 2p

Jyske Banks Legat

Ida Søby Fogh, 2p
Casper Lind Jensen, 3t

Danske Banks Legat

Lise Lørup Jepsen, 2o

Nordeas Legat

Ann Kristin Løvstrøm, 2o

Skjern Banks Legat

Catherina Muñoz Muñoz Svendsen, 3u

Andelskassen i Gredstedbro

Maja Okholm Tobiasen, 3u

Studenter 2011 / Gymnasiet

3s - Anne Christine Feddersen, Anne Vonebjerg Madsen, Daniel Joensen Rrankenbergh, Iben Haahr Hansen, Ingrida Jasvina, Johanne Marcussen, Katrine Vinter Fontaine, Kristoffer Einshøj Andersen, Line Marie Mikalsen Veiby, Lotte Thomsen, Maiken Bruun, Maj-Britt Winther, Malene Nørskov Leth, Morten Brok Pirchert, Natalie Josefine Skov Ludvigsen, Niels Jakob Kyhl Jørgensen, Peter Rex Christensen, Rasmus Brock Kjærgaard, Ruben Jepsen, Sandra Bundgaard-Pedersen, Sarah Blendstrup, Simon Jylov, Sune Thyssen Bruun, Yvonne Bundesen.

3t - Betina Friis, Casper Lind Jensen, Charlotte Rohde Madsen, Daniel Seegert Hansen, Didde Venzel Lindholdt, Edith Margrethe Lind Fomsgaard, Frederik Vidar Lyng Rasmussen, Jørgen Thor Axelsson Petersen, Lejla Memisevic, Line Jensen, Maja Byg Olesen, Marikka Rasmussen, Morten Kristensen, Nanna Han-

sen, Nicolai Krammer, Sidse Enevoldsen, Signe Hedegaard Petersen, Signe Kryger Andersen, Signe Vogt Mikkelsen, Simone Elten Krickau, Stine Junge, Tore van Schack Jakobsen.

3u - Catherina Muñoz Muñoz Svendsen, Emma Primdal Pedersen, Freja Wismann Andersen, Gitte Hansen, Ida Lomholt Andersen, Jeppe Holst, Jonas Kristian Bærskog Hauger, Kim Kragh Nielsen, Lena Hansen Fey, Lonnie Sørensen, Maja Okholm Tobiasen, Maria Lykke Christensen, Mette Dragsbæk Duhn, Rikke Malene Kjær, Sara Bülow Hee, Signe Skovbach Nielsen, Simon Lundsgaard, Stella Alsted Greisen.

3x - Alexander Munch-Christiansen, Anders Hansen Warming, Andreas Wind, Ane Friis Nielsen, Anni Helle Jensen, Asger Feddersen, Camilla Jeanette Nielsen, Clara Sofia Juul Holm, Elisabeth Graae, Jesper Larsen, Julie Rosenvind

Rieck, Kamilla Evertsen Jacobsen, Kathrine Jepsen, Katrine Tranberg Jensen, Line Fyrstenberg Andersen, Lise Marie Broch, Mia Højberg Hansen, Mickey Svan Steensen, Mikkel Schmidt Larsen, Nikita Bech Nielsen, Nina Toft Kjer, Sidsel Villadsen, Svend Lund Møller Paulsen.

3y - Anna Jørgensen, Camilla Riis Højbjerg Jensen, Camilla Thim Jakobsen, Carina Gadgaard Jensen, Christina Junk Møller Sørensen, Christine Fabricius Jørgensen, Ida Rath Toudal, Jonna Mortensen, Louise Weber Vind, Lønne Hundebøll Højgaard Sørensen, Maja Birkegaard, Malene Fischer Jespersen, Maria Mørch Schmidt, Maria Voigt Sonnichsen, Maria Warming Gad, Mette Helene Madsen, Mia Gaardsholt Jensen, Sidsel Vodder Kristensen, Tanja Andersen, Tenna Villadsen, Thomas Zerfu Andersen.

Studenter 2011 / HF

2o - Allan Lambert Hansen, Anders Hoffmann, Ann Kristin Løvstrøm, Anne Dorte Tjørnelund Blomgreen, Anne Dønnergård Feldskov, Asmir Keric, Bente Hjort Madsen, Carsten Tygesen Skønager, Damian Daniel Eis, Emilie Tomis Nielsen, Jeanette Hulgaard Larsen, Johanne Westen Noer, Lise Lørup Jepsen, Majbritt Hansen, Malene Tranberg Pahuus, Michelle Kristensen, Michelle Mærsk, Morten Bunk Stenger, Rikke Atzen, Sabrina Henriette Berg, Simon Kulmbach, Simon Lodberg Rønne, Sophie Kissow Petersen, Stig Odsgaard Holm Hansen.

2p - Andreas Eg Tanghøj Toft, Anne Katrine Pontoppidan Nielsen, Anne Lykke Fjord, Annemette Brok Pirchert, Charlotte Guldbæk, Daniel Thyssen Bruhn, Danijel Pljeraljic, Emma Guldberg, Ida Søby Fogh, Janne Pedersen, Jens Karkov, Kaja Jørgensen, Karina Holgaard Mortensen, Line Engelbrekt Christensen, Marie Tørnqvist Overgaard, Mette Tagmose, Michael Harreby, Mie Lorentzen, Morten Dalsfledt, Stephanie Duus Boulund, Søren Herkert Wad, Tabita Lisa Buchholz.

Konkurrencer

En række elever markerede sig flot i faglige konkurrencer i årets løb og blev fremhævet ved translokationen.

Kemi-OL:

Jesper Larsen 3x og Mikkel Schmidt Larsen fra 3x kvalificerede sig flot til semifinalen i kemi-OL i København.

Georg Mohr – matematikkonkurrence

Simon Esbjerg 2x klarede sig ualmindeligt flot i Georg Mohr konkurrencen i matematik. Han kom i finalen og deltog i vinderseminaret ved Århus Universitet med chance for at gå videre til Den Nordiske Matematikkonkurrence. Det håber vi, at han gør næste år.

ICE:

Polarforskeren Arved Fuchs har igen i år indbudt skolen til at deltage i konkurrencen ICE 2011. ICE står for Ice-Climate Education, og konkurrencedeltagelse indebærer, at man skulle skrive en opgave om et aktuelt emne i forbindelse med miljøproblematikker i det polare område.

Vinderen blev Ida Rath Toudal, 3y, der meget flot besvarede opgaven, der lød som følger:

"Imagine the year 2020 has already arrived and you are travelling on a cruise ship on the Atlantic, the Baltic or North Sea. How did the "Aichi Targets" work out? What has changed, improved and maybe become worse as regards overfishing and marine ecosystems in general? How much did human activities change following the Nagoya Biodiversity Summit?"

Ida Rath Toudal vandt et ophold i en International Youth Camp i Husavik på Island i July 2011. Charlotte Kjær Madsen, 1x, modtog en bog som 2. præmie for sin besvarelse af opgaven.

EUSO:

Line Roager og Niels Møller Gram fra 1z og Andreas Michelsen fra 1x deltog i ugen før vinterferien i semifinalen i EUSO, den Europæiske Unions Science Olympiade for 1.g-elever. Konkurrencen foregik i Aarhus for jydernes og fynboernes vedkommende, og der deltog i alt 31 hold fra hele Danmark. De 8 bedste hold gik videre til finalen i Sorø. Line, Niels og Andreas endte mellem nummer 9 og 15, og gik dermed ikke videre. Alle tre ydede en kanonflot indsats.

Juvenes Translatores - Europæisk konkurrence i at oversætte:

Konkurrencens overordnede formål er at fremme flersprogethed og give indblik i oversætterens verden. Alle skoler i EU, der tilbyder en gymnasieuddan-

nelse, kan søge om at deltage med max fem elever.

De deltagende elever må frit vælge, hvilke sprog de ville oversætte fra og til, så længe der er tale om to af de 23 officielle EU-sprog. Elevernes oversættelser sendes alle til bedømmelse af oversættere fra Europa-Kommissionen, der udvælger den bedste oversættelse fra hvert land. Vinderen fra hvert land præmieres med en todages rejse til Bruxelles sammen med sin sprog lærer med deltagelse i en officiel prisoverrækkelse. Fra Ribe Katedralskole deltog i dette skoleår 5 elever:

Karen Marie Heise Nielsen 2x, Pernille Louise Nielsen 2t og Tine Aa Nielsen 2t, som alle tre oversatte fra tysk til dansk, Theodor Thomas Kooper Straarup 2x og Maiken Zoëga-Nielsen 2s, som begge oversatte fra spansk til dansk.

Elisabeth Abrahamsen (EA)
Lektor
historie, engelsk
Grævlingetoften 15, 6760 Ribe
75 44 52 84
ea@ribekatedralskole.dk

Jacob Bastholm (JB)
Lektor
historie, geografi, samfundsfag
Damvej 20, 6760 Ribe
75 42 07 08
jb@ribekatedralskole.dk

Hanne Albinus (AL)
Lektor
engelsk, musik
Tørresager 3, Ø. Vedsted, 6760 Ribe
75 41 02 43
al@ribekatedralskole.dk

Kirsten Beck (KB)
Lektor
engelsk, dansk
Hans Jacobsvej 49, 6760 Ribe
75 41 07 01
kb@ribekatedralskole.dk

Bente Ramskov Andersen (BR)
Lektor
fysik, matematik, naturfag
Vibevænget 11, 6760 Ribe
75 41 18 16
br@ribekatedralskole.dk

Helle Berndt
Biblioteksassistent
Gl. Åbølvej 4, Ørderup, 6520 Toftlund
74 83 16 05
helle@ribekatedralskole.dk

Jane Gade Andersen
Økonomifuldmægtig
Kongeåparken 21, 6580 Vamdrup
42 37 45 32
jga@ribekatedralskole.dk

Poul René Bertelsen (PR)
Lektor
fysik, matematik, naturfag, filosofi
Engdraget 16, 6760 Ribe
75 41 01 72
pr@ribekatedralskole.dk

Jonna Øllgaard Bloch
Sekretær
Søndergade 14, 6690 Gørding
75 17 86 21
blo@ribekatedralskole.dk

Camilla Darling Bunk (CB)
Lektor
musik, matematik
Klirevænget 2, 6760 Ribe
75 42 55 38
cb@ribekatedralskole.dk

Mette Bolding
Uddannelsessekretær
Faurlundvej 14, 6760 Ribe
75 44 10 55
mbo@ribekatedralskole.dk

Jesper Bunk (JE)
Lektor
dansk, billedkunst
Klirevænget 2, 6760 Ribe
75 42 55 38
je@ribekatedralskole.dk

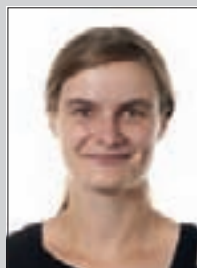
Henrik Lund Bonnichen
IT-tekniker
Harevej 27, Egebæk, 6760 Ribe
51 38 32 40
hebo@itcfyn.dk

Per Bøgeholdt (PB)
Lektor
fysik, kemi, naturfag, datalogi
Daneng 7, Ø.Vedsted, 6760 Ribe
75 42 22 28
pb@ribekatedralskole.dk

Birgit Bro (BB)
Lektor
biologi, kemi, uddannelsesleder
Sct. Laurentiigade 11, 6760 Ribe
75 42 45 20
bb@ribekatedralskole.dk

Eva Lundbek Egelund (EE)
Lektor
matematik, kemi
Nørrevej 29, 6280 Højer
74 78 24 25
ee@ribekatedralskole.dk

Lykke Søbygge Ferm-Pedersen (LF)
Adjunkt
dansk, historie
Dalgårdsvej 185, 6600 Vejen
98 12 03 12
lf@ribekatedralskole.dk

Petur Glerfoss (PG)
Lektor
fysik, naturfag, matematik
Puggaardsgade 7A, 1.tv., 6760 Ribe
20 82 46 98
pg@ribekatedralskole.dk

Rasmus Friis (RF)
Årsvikar
samfundsfag
Birkekrattet 9, 1.-4.
6705 Esbjerg Ø
28 97 82 85
rf@ribekatedralskole.dk

Rune Okholm Grann (RG)
Adjunkt
historie, idræt
Lærkevænget 15, 6760 Ribe
21 78 20 01
rg@ribekatedralskole.dk

Anne Marie Gammelgaard (GA)
Lektor
samfundsfag
Birkevej 8, Hammelev, 6500 Vojens
74 54 31 72
ga@ribekatedralskole.dk

Anne Granum-Jensen (AG)
Lektor
græsk, oldtidskundskab, matematik,
uddannelsesleder
Engdraget 47, 6760 Ribe
75 53 05 89
ag@ribekatedralskole.dk

Lis Annie Gjørup (LG)
Lektor
musik, fransk, billedkunst
Sct. Laurentiigade 4, 6760 Ribe
75 41 19 97
lg@ribekatedralskole.dk

Dorte Simonsen Gunge (DG)
Lektor
dansk, musik
Varming Vesterby 35, 6760 Ribe
75 42 00 62
dg@ribekatedralskole.dk

Anne Hammersholt (AH)
Pædagogikumkandidat
spansk, dansk
Gravsgade 30, 6760 Ribe
23 21 89 83
ah@ribekatedralskole.dk

Malene Fletcher Hansen (MF)
Pædagogikumkandidat
tysk, historie
Nederdammen 38, 2. tv., 6760 Ribe
40 97 65 23
mf@ribekatedralskole.dk

Torben Hammersholt (TH)
Adjunkt
religion, filosofi
Gravsgade 30, 6760 Ribe
22 34 42 32
th@ribekatedralskole.dk

Søren Hansen (SØ)
Lektor
matematik, fysik, kemi, naturfag,
skemalægger
Tangevej 94 A, 6760 Ribe
75 42 21 26
soeren@ribekatedralskole.dk

Else Holm Hansen (EH)
Lektor
biologi, engelsk
V. Vedsted Vej 51 A, Egebæk, 6760 Ribe
52 37 32 08
eh@ribekatedralskole.dk

Christina Holm
Rengøringsassistent
Snorom 5, 6760 Ribe
48 17 07 96

Jørgen Baungaard Hansen (BH)
Lektor
biologi
Sortebrødregade 11, 6760 Ribe
75 42 40 91
bh@ribekatedralskole.dk

Helle Hvitved (HH)
Lektor
matematik, biologi
Kjærgårdsvej 48, Hunderup,
6740 Bramming
75 17 24 17
hh@ribekatedralskole.dk

Morten Høyrup (MH)
Lektor
fysik, matematik, naturfag,
tillidsrepræsentant
Skovgade 2B, 1.tv., 6760 Ribe
75 41 13 05
mh@ribekatedralskole.dk

Hanne Skalborg Jensen (HS)
Lektor
biologi, kemi
Tangevej 94A, 6760 Ribe
75 42 21 26
hs@ribekatedralskole.dk

Karen Haahr (KH)
Pædagogikumkandidat
dansk, religion
Fredensgade 3, 6600 Vejle
51 89 73 46
kh@ribekatedralskole.dk

Jeppe Sehested Jensen (JS)
Adjunkt
engelsk, historie
Torvegade 52, 2. th., 6700 Esbjerg
24 48 28 41
js@ribekatedralskole.dk

Allan Gade Jacobsen (AJ)
Lektor
samfundsfag, idræt, innovation
og studievejleder,
arbejdsmiljørepræsentant
Stages Allé 17, 6760 Ribe
29 72 92 96
aj@ribekatedralskole.dk

Ole Hedegaard Jensen (OH)
Lektor
dansk, samfundsfag
Midtfenner 10, 6760 Ribe
40 18 23 51
oh@ribekatedralskole.dk

Birgitte Jastrup (JA)
Lektor
matematik, fysik
Fanningers Allé 14, 6760 Ribe
75 42 44 68
ja@ribekatedralskole.dk

Carl Christian Jespersen (CJ)
Lektor
samfundsfag, dansk, erhvervsøkonomi
Daneng 10, Ø.Vedsted, 6760 Ribe
75 42 47 55
cj@ribekatedralskole.dk

Benni Johanson (BJ)
Lektor
engelsk, idræt
Albert Skeelsgade 6, 6760 Ribe
75 42 52 00
bj@ribekatedralskole.dk

Kirsten Kirkelund (KK)
Lektor
fransk, idræt, spansk
Havedal 10, 6760 Ribe
75 41 06 24
kk@ribekatedralskole.dk

Line Overmark Juul (LO)
Adjunkt
latin, græsk, oldtidskundskab, dansk
Tangevej 101, 6760 Ribe
41 35 08 04
lo@ribekatedralskole.dk

Henrik Kjar (HK)
Vicerektor
dansk, samfundsfag
Broager 18, Ø. Vedsted, 6760 Ribe
64 72 23 03
hk@ribekatedralskole.dk

Katrine Lund Jørgensen (KL)
Lektor
historie, dramatik, engelsk
Tørresager 4, Øster Vedsted, 6760 Ribe
76 88 06 05
kl@ribekatedralskole.dk

Tanja Skrydstrup Kjær (TK)
Lektor
kemi, matematik
Fanningers Allé 16, 6760 Ribe
53 31 55 12
tk@ribekatedralskole.dk

Bent Karsdal (BK)
Rektor
historie, samfundsfag
Tangevej 9, 6760 Ribe
75 41 03 33
bk@ribekatedralskole.dk

Finn Nørgaard Laursen (FL)
Lektor
historie, idræt
Lundgårdsvej 41, 6760 Ribe
75 42 13 70
fl@ribekatedralskole.dk

Simon Laursen (SL)
Lektor
latin, græsk, oldtidskundskab, bibliotekar
Heimdalsvej 31, 6000 Kolding
75 53 22 53
sl@ribekatedralskole.dk

Joakim Mortensen (JM)
Adjunkt
engelsk, matematik
Hegelundsvej 2, 6760 Ribe
86 13 66 78
jm@ribekatedralskole.dk

Kaj Lorenzen
Pedelmedhjælper
Tøndervej 2 G, 6760 Ribe
50 62 66 41

Marleen Müller (MM)
Lektor
historie, tysk
Kongensgade 4, 6760 Ribe
75 42 50 82
mm@ribekatedralskole.dk

Gunnar Lundsgaard (GL)
Lektor
religion, dansk
Kongevej 59, 6100 Haderslev
74 53 57 00
gl@ribekatedralskole.dk

Gitte Møller (GI)
Lektor
engelsk, idræt
Sct. Laurentiigade 3, 6760 Ribe
75 42 44 62
gi@ribekatedralskole.dk

Dorte Stig Madsen (DM)
Lektor
fransk, russisk, spansk
Damvej 4, 6760 Ribe
75 41 03 49
dm@ribekatedralskole.dk

Lone Møller
Biblioteksmedhjælper
Manøgade 13A, 6700 Esbjerg
50 41 32 88

Henning Skov Nielsen
Pedel
Puggårdsgade 20, 6760 Ribe
75 42 36 41 / 30 52 44 22

Sussi Olesen
Kantinemedarbejder
Munkevej 21, 6760 Ribe
75 44 11 38

Jesper Skov Nielsen (JJ)
Lektor
idræt, biologi
Fiskenes Kvarter 144, 6710 Esbjerg V
23 27 80 23
jn@ribekatedralskole.dk

Bjørn Paulsen (BP)
Lektor
dansk, religion
Vardevej 36, Rousthøje, 6818 Årre
75 16 94 53
bp@ribekatedralskole.dk

Peter Martin Nielsen (PN)
Lektor
tysk, italiensk
Slagtergade 49, 6100 Haderslev
61 30 91 78
pn@ribekatedralskole.dk

Lise Vind Petersen (LP)
Lektor
dansk, oldtidskundskab, studievejleder
formand for Pædagogisk Råd
Midtfenner 10, 6760 Ribe
29 60 51 50
lp@ribekatedralskole.dk

Vita Nielsen (VN)
Lektor
biologi, studievejleder
Bellisvej 10, 6700 Esbjerg
75 13 72 21
vn@ribekatedralskole.dk

Pia Rusborg (RU)
Lektor
engelsk, psykologi
Grønnegade 14, 1. sal, 6760 Ribe
75 41 13 49
ru@ribekatedralskole.dk

Trine Ryhave (TR)
Lektor
religion, historie
Bellisvej 3, Damhus, 6760 Ribe
75 41 18 38
tr@ribekatedralskole.dk

Lene Sørensen (LS)
Lektor
fransk, engelsk
Bredkjærtøft 15, Hviding, 6760 Ribe
75 44 58 50
ls@ribekatedralskole.dk

Tracy Jay Skondin (TS)
Adjunkt
spansk, engelsk, musik
Varming Vesterby 12, 6760 Ribe
53 25 70 65
ts@ribekatedralskole.dk

Mette M. Sørensen
Sekretær
Sennepsmarken 33, 6771 Gredstedbro
75 43 11 90
mso@ribekatedralskole.dk

Susanne Stender (ST)
Lektor
idræt, matematik
Østerfenner 9, Ø. Vedsted, 6760 Ribe
75 42 42 02
st@ribekatedralskole.dk

Ellen Tønder
Rengøringsassistent
Toftlundvej 65, 6760 Ribe
75 42 25 31

Anne Marie Strøm (AS)
Lektor
tysk, idræt
Glentevænget 55, 6760 Ribe
22 99 40 04
as@ribekatedralskole.dk

Marianne Vandsøe (MV)
Årsvikar
dansk, billedkunst
Lumbyesvej 2-52, 7000 Fredericia
40 54 33 15
mv@ribekatedralskole.dk

Hans Christian Vester (HV)
Lektor
dansk, psykologi
Bellisvej 3, Damhus, 6760 Ribe
75 41 18 38
hv@ribekatedralskole.dk

Annemette Vestergaard Witt (AM)
Lektor
biologi, naturgeografi
Lustrupvej 18, 6760 Ribe
21 78 16 91
am@ribekatedralskole.dk

Personalia

Med udgangen af skoleåret 2010/2011 tog skolen afsked med Bent Mortensen, der gennem mange år har ydet en stor og værdifuld indsats.

Bent Mortensen har været ansat ved Ribe Katedralskole siden 1. oktober 1981. Det er meget tæt på 30 skoleår. Han blev oprindeligt ansat med russisk som hovedfag og latin og oldtidskundskab som bifag. Siden kom faget dansk til, dengang skolen i 1989 troede, at latin og klassiske fag var i krise. Sådan gik det heldigvis ikke. Men det gav den gevinst, at skolen nu i 20 år har haft endnu en engageret dansklærer.

For Bent Mortensen har undervisningen, lyspunkterne i arbejdet med fagene og med eleverne været det væsentligste. Og eleverne har også vidst, at de kunne regne med ham som en dygtig og engageret lærer med meget overskud for eksempel i de tværfaglige forløb. Og at alle opgaver blev løst ordentligt, punktligt og venligt.

Men ud over undervisningen har der også været andre udfordringer, Bent Mortensen har taget sig af. Skolen har således i rigt mål haft glæde af hans store sproglige viden og begavelse. Det gælder hans sange som skolens huspoet og som det sidste – eller seneste – de nye strofer til skolens kantate fra 800 års jubilæet i 1945. Også på anden måde har skolen udnyttet hans sproglige kompetence. Det gælder tekster til brochurer, der rammer skolens sjæl, og en kritisk holdning til, hvad smarte reklamefolk synes, der skulle stå om skolen.

Skolen siger tak for det arbejdsliv og den indsats, der er lagt her, og vil samtidig udtrykke de bedste ønsker for de kommende år. Endelig vil skolen sige tak til Else Marie Østergård for at have varetaget et vikariat under Jane Andersens barselsorlov og til Karin Abildgaard for at have bidraget til en heldigt gennemført overførsel af hf fra Seminariet til skolen. Karin Abildgaard gik på pension i løbet af skoleåret.

Vi har også i år haft en lærerkandidat, der har gennemført den pædagogiske uddannelse ved Ribe Katedralskole. Jeg vil derfor også benytte lejligheden til at sige tillykke til Lykke Ferm-Søbygge Pedersen med pædagogikum.

Med skoleåret 2011/2012 har skolen ansat flg. lærere i faste stillinger: Anne Hammersholt med spansk og dansk, Torben Hammersholt med religion og filosofi, Else Holm Hansen med biologi og engelsk, Jeppe Sehested Jensen med engelsk og historie, Rasmus Friis med samfundsfag, Karen Haahr i dansk og religion og som årsvikar Marianne Wandsøe med dansk og kunsthistorie.

Bent Karsdal

Bestyrelse

Ribe Katedralskoles bestyrelse har til opgave

- overordnet at lede den selvejende institution
- at være ansvarlig overfor Undervisningsministeriet for institutionens drift og for forvaltningen af det statslige tilskud
- at forvalte institutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens mål

Indstillet af Ribe Stift og Ribe Domsogn:

Biskop Elisabeth Dons Christensen,
formand for bestyrelsen

Indstillet af direktionen i Esbjerg Kommune:

Direktør Jørn Henriksen, Esbjerg Kommune, næstformand

Udpeget af Syddansk Universitet og Ålborg Universitet, Esbjerg Campus:

Afdelingsleder Jens Bo Holm-Nielsen,
Ålborg Universitet Esbjerg

Indstillet af Ribe Handelsstandsforening:

Filialdirektør Henning Balle, Danske Bank

Udpeget af bestyrelsen ved selvsupplering:

Skoleinspektør Ina Krarup Nielsen, Bakkevejens Skole

Indstillet af Esbjerg Byråd:

Byrådsmedlem Kurt Jakobsen

Indstillet af de ansatte:

Lektor Morten Høyrup
Lektor Lise Vind Petersen

Indstillet af eleverne:

Lærke Lyhne Nielsen
Thomas Skinnerup Philipsen

Institutionsleder:

Rektor Bent Karsdal

Sekretær:

Vicerektor Henrik Kjar

Råd og udvalg

Pædagogisk råd:

Lise Vind Petersen, formand
Allan Gade Jacobsen, næstformand
Katrine Lund Jørgensen, sekretær

Gymnasieudvalg:

Anne Granum-Jensen
Bente Ramskov Andersen
Birgitte Jastrup
Camilla Darling Bunk
Trine Ryhave

HF-udvalg

Allan Gade Jacobsen
Birgit Bro
Bjørn Paulsen
Hans Christian Vester
Pia Rusborg
Vita Nielsen

Aktivitetsudvalg:

Allan Gade Jacobsen
Dorte Simonsen Gunge
Line Overmark Juul
Morten Høyrup
Henrik Kjar
Helena Damm, 1a
Jonas Mathiesen, 1p
Ronni Bruun, 2p

Økonomiudvalg:

Birgit Bro
Gitte Møller
Gunnar Lundsgaard
Jacob Bastholm
Jonna Bloch
Mikkel Wind, 2t
Simon Rosenstand, 2t

Informationsudvalg:

Anne Granum-Jensen
Hans Christian Vester
Jesper Bunk
Joakim Mortensen
Jørgen Baungaard Hansen
Mette Sørensen
Trine Jensen, 2r

Samarbejdsudvalg:

Bent Karsdal, formand
Morten Høyrup, næstformand
Birgit Bro
Henrik Kjar
Jonna Bloch
Lise Vind Petersen

Arbejdsmiljø/sikkerhedsgruppe:

Allan Gade Jacobsen
Bent Karsdal
Birgit Bro
Henrik Kjar
Mette Bolding

Bestyrelsen for støttefonden:

Bent Karsdal
Bjørn Paulsen
Søren Hansen (revisor)
Trine Ryhave

Redaktion

Anne Granum-Jensen
Hans Christian Vester
Jesper Bunk
Joakim Mortensen
Jørgen Baungaard Hansen
Mette M. Sørensen

Foto

Anne Granum-Jensen
Anne Marie Strøm
Annemette Vestergaard Witt
Bent Mortensen
Christian Traberg Bennetzen
Christine Maria Wilhelmsen
Dansk Skolefoto
Dorte Simonsen Gunge
Henrik Kjar
Jesper Bunk
Jørgen Baungaard Hansen
Kræn Vodder Nielsen
Maria Damkjær Hansen
Marie Vilstrup
Monica Rohde Madsen
Morten Høyrup
Morten E. Mortensen
Orlogsmuseets Arkiv
Ripensersamfundet
Simon Laursen
Simon Rosenstand
Søren Møller Jørgensen
Trine Kirkegaard Jensen

Teknisk tilrettelæggelse/produktion:

Detlevsen fotografik - detlevsen.dk

ISSN (trykt udgave): 1901-4120
ISSN: (online udgave): 1901-4139

